KUOPIO

Kuopion kaupungin palveluverkkosuunnitelma vuoteen 2035: Varhaiskasvatus ja perusopetus

12.11.2025 luonnos

KUOPIO

Liite
Valitse päivämäärä
Asianro 696/00.01.02/2025

Katri Hiltunen

Sisällys

1. Johdanto ... 6
2. Palveluverkkosuunnitelman taustaa, vaiheet ja valtuuston linjaukset ... 9
   2.1. Palveluverkkosuunnitelman taustaa ja vaiheet ... 9
   2.2. Valtuuston linjaukset palveluverkkoon liittyen ja talouden tasapainotusohjelma ... 9
3. Tietolähteet ja aineistot palveluverkkosuunnittelussa ... 11
   3.1. Kohti ihmislähtöistä ja dynaamista palveluverkkosuunnittelua Kuopiossa (DigiPave) ... 11
   3.2. Kuopion asuntotuotannon ohjelmointi, kaavoitus ja alueiden kehityskuvat Kuopion väestöennusteen perusteena ... 12
   3.3. Kuopion väestöennuste (2024) palveluverkkosuunnitelman perusteena ... 13
   3.4. Kuopion väestöennuste vuoteen 2040 ... 13
   3.5. Miksi Kuopio ei käytä Tilastokeskuksen väestöennustetta? ... 15
4. Kuopion väestöennusteet suunnittelualueittain ... 16
   4.1. Kuopion väestöennusteet suunnittelualueittain vuoteen 2035 ... 16
   4.2. Ennusteessa käytetyt suunnittelualueet ja oppilaaksiottoalueet eroavat toisistaan ... 17
   4.3. 0–6-vuotiaiden väestökehitys ja -ennusteet suunnittelualueittain ... 18
   4.4. 7–12-vuotiaiden väestökehitys ja -ennusteet suunnittelualueittain ... 21
   4.5. 13–15-vuotiaiden väestökehitys ja -ennusteet suunnittelualueittain ... 23
5. Varhaiskasvatuksen palveluverkon nykytilanne ... 24
   5.1. Varhaiskasvatuksen palveluverkon nykytilanne kaupunkialueella ... 25
   5.2. Varhaiskasvatuksen palveluverkon nykytilanne maaseudun taajamissa ja kylissä ... 29
   5.3. Varhaiskasvatuksen palveluverkon nykytilanne alueittain ... 30
6. Esiopetuksen palveluverkon nykytilanne ... 31
7. Perusopetuksen palvelut ja palveluverkon nykytilanne ... 32
   7.1. Perusopetuksen palvelujen järjestäminen, opetussuunnitelma ja opetuksen laatu ... 32
   7.2. Alaluokkien koulut ja oppilasmäärät, nykytilanne ... 34
   7.3. Yläluokkien koulut ja oppilasmäärät, nykytilanne ... 35
8. Varhaiskasvatuksen palveluverkkosuunnitelma vuoteen 2035 ... 38
   8.1. Varhaiskasvatuksen palveluverkkosuunnitelma alueittain kaupunkialueella ... 39
      8.1.1. Keskustan alue ... 39
      8.1.2. Neulamäen alue ... 40
      8.1.3. Särkiniemi-Särkilahti ja Levänen-Jynkkä ... 41
      8.1.4. Koillinen alue ... 42

8.1.5. Petosen alue ... 43
8.1.6. Saaristokaupunki ... 45
8.1.7. Läntinen alue ... 46
8.1.8. Hiltulanlahti ... 47
8.2. Varhaiskasvatuksen palveluverkkosuunnitelma alueittain maaseudun taajamissa ja kylissä ... 48
8.2.1. Nilsiä ... 48
8.2.2. Juankoski ... 49
8.2.3. Maaninka ... 49
8.2.4. Riistavesi ... 49
8.2.5. Karttula ... 50
8.2.6. Eteläinen maaseutu ... 50
9. Perusopetuksen alaluokkien (vuosiluokat 1–6) palveluverkkosuunnitelma vuoteen 2035 ... 50
9.1. Kuopion alakouluikäisten määrän ennuste vuoteen 2035 ... 51
9.2. Kuopion alakoulujen ja alaluokkien tarkastelu kaupunkialueella ... 51
9.2.1. Pohjoinen kaupunkialue ... 51
9.2.2. Keskeinen kaupunkialue ... 53
9.2.3. Eteläinen kaupunkialue ... 56
9.3. Kuopion alakoulujen ja alaluokkien tarkastelu maaseutualueilla ... 58
9.3.1. Itäinen maaseutualue ... 58
9.3.2. Luoteinen maaseutualue ... 61
9.3.3. Lounainen maaseutualue ... 61
9.3.4. Eteläinen maaseutualue ... 63
10. Perusopetuksen yläluokkien (vuosiluokat 7–9) palveluverkkosuunnitelma vuoteen 2035 ... 67
10.1. Kuopion yläkouluikäisten määrän ennuste ja oppilaspaikkojen tarve vuoteen 2035 ... 68
10.2. Kuopion kaupunkialueen 7–9-luokkien palveluverkko vuoteen 2035 ... 70
10.2.1. Yläkouluikäisten määrä ja ennuste kaupunkialueen kouluissa ... 70
10.2.2. Valtuuston päätös yläkouluverkosta vuodelta 2023 ... 71
10.2.3. Kaupunkialueen yläkoulujen kaikki tutkitut skenaariot ... 72
10.2.4. Kaupunkialueen yläkoulujen vaihtoehtoiset skenaariot (3) ... 73
10.2.5. Ohjausryhmän esitys kaupunkialueen yläkouluverkon toteutukselle vuoteen 2035 ... 75
10.3. Kuopion maaseututaajamien 7–9-luokkien palveluverkko vuoteen 2035 ... 75
11. Perusopetuksen palveluverkon muutosehdotusten taloudelliset vaikutukset ja arvio investoinneista vuoteen 2035 ... 77
12. Yhteenveto ... 79

KUOPIO

Liite
Valitse päivämäärä
Asianro 696/00.01.02/2025

LIITE 1. Tiivistelmät henkilöstö- ja kuntalaiskyselyjen tuloksista sekä eri yhteisöjen antamista lausunnoista koskien FCG:n tekemää palveluverkkoselvitystä ... 81

LIITE 2. Kuopion asuntotuotanto suunnittelualueittain vuosina 2015–2024 ... 83

LIITE 3. Kuopion asunto-ohjelmointi alueittain vuosille 2026–2030 (2035) ... 84

... 84

LIITE 4. Kuopion väestönmäärä vuonna 2024 ja väestöennuste suunnittelualueittain vuosille 2025–2030 ja 2035 (31.12.) ... 85

LIITE 5. Lasten muuttoliike ikäryhmittäin ja suunnittelualueittain Kuopiossa vuosina ... 86

2021–2024 (keskimäärin lasta vuodessa) ... 86

LIITE 6. Syntyneet Kuopiossa suunnittelualueittain vuosina 2015–2024 ... 87

LIITE 7. Kuopion 0–6-vuotiaat 31.12.2024 ja ennuste vuoteen 2035 ... 88

LIITE 8. Kuopion 7–12-vuotiaat 31.12.2024 ja ennuste vuoteen 2035 ... 89

LIITE 9. Kuopion 13–15-vuotiaat 31.12.2024 ja ennuste vuoteen 2035 ... 90

LIITE 10. Kuopion kaupunkialueen päiväkodit ja näiden maksimipaikkamäärät ja lasten määrät syyskuussa 2025 ... 91

LIITE 11. Kuopion maaseutualueiden päiväkodit ja näiden maksimipaikkamäärät ja lasten määrät syyskuussa 2025 ... 92

LIITE 12. Kuopion palveluverkkosuunnitelma vuoteen 2035: Esitetyt muutokset varhaiskasvatuksen osalta keskeisellä kaupunkialueella. ... 93

LIITE 13. Kuopion palveluverkkosuunnitelma vuoteen 2035: Esitetyt muutokset varhaiskasvatuksen osalta maaseutualueilla. ... 94

LIITE 14. Kuopion palveluverkkosuunnitelma vuoteen 2035: Esitetyt muutokset perusopetuksen osalta kaupunkialueella yläkouluskenaarion 5.1 mukaisesti ... 95

LIITE 15. Kuopion palveluverkkosuunnitelma vuoteen 2035: Esitetyt muutokset perusopetuksen osalta maaseutualueilla. ... 96

LIITE 16. Kuopion palveluverkkosuunnitelma. Etäisyys lähimpään päiväkotiin kaupunkialueella. ... 97

LIITE 17. Kuopion palveluverkkosuunnitelma. Etäisyys lähimpään alakouluun kaupunkialueella. ... 98

LIITE 18. Kuopion palveluverkkosuunnitelma. Etäisyys lähimpään alakouluun maaseutualueella. ... 99

LIITE 19a. Kuopion palveluverkkosuunnitelma. Viiden yläkoulun skenaario 1. Yläkouluikäisten painopisteet ja yläkoulujen saavutettavuus kaupunkialueella. ... 100

LIITE 19b. Kuopion palveluverkkosuunnitelma. Viiden yläkoulun skenaario 2. Yläkouluikäisten painopisteet ja yläkoulujen saavutettavuus kaupunkialueella. ... 101

LIITE 19c. Kuopion palveluverkkosuunnitelma. Kuuden yläkoulun skenaario 1. Yläkouluikäisten painopisteet ja yläkoulujen saavutettavuus kaupunkialueella. ... 102

LIITE 20. Varhaiskasvatuksen investointikulut vuosille 2026–2035 ja säästöt vuosille 2026–2027. ... 103

LIITE 21. Kaupunkialueen kunnallisten päiväkotien kuntoluokitus kartalla. ... 104

LIITE 22. Kaupunkialueen kunnallisten koulujen/yksiköiden kuntoluokitus kartalla. ... 105

KUOPIO

Liite
Valitse päivämäärä
Asianro 696/00.01.02/2025

KUOPIO

Liite
Valitse päivämäärä
Asianro 696/00.01.02/2025

1. Johdanto

Kuopion palveluverkkosuunnitelma on jatkoa valtuuston toukokuussa 2024 asettamalle tehtävälle laatia Kuopiolle kaupunkitasoinen palveluverkostotarkastelu sekä samalla vastata talouden tasapainotusohjelman mukaisiin säästötoimenpiteisiin palveluverkon osalta.

Palveluverkkosuunnitelmassa tarkastellaan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen järjestämisen palveluverkkoa Kuopiossa vuoteen 2035 saakka. Lukiokoulutuksen, nuorisopalvelujen ja hyvinvoinnin edistämisen palveluverkkoa ei käsitellä tässä suunnitelmassa.

Palveluverkkosuunnitelma perustuu Kuopion strategiaan, väestöennusteeseen sekä asumisen ohjelmointiin ja kaavoitukseen. Suunnitelman avulla on tarkoitus optimoida ja kehittää palveluverkkoa, jotta se vastaa kasvavan kaupungin nykyisiin ja tuleviin varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen tarpeisiin talousnäkökulma huomioiden. Suunnitelma tukee kaupungin kasvua, kehitystä ja elinvoimaa, mutta ottaa huomioon palvelutuotannon ja investointien kustannukset aiempaa paremmin.

Palveluverkkosuunnitelmassa huomioidaan lasten ja nuorten määrien jo toteutunut ja tuleva alueellinen kehitys, alueiden kehityskuva, olemassa oleva kiinteistökanta sekä maankäytön suunnitelmat. Palvelutoiminnan kehitys ja erilaiset muutokset sekä nykyisen rakennuskannan kapasiteetti, kunto ja odotetut peruskorjaukset vaikuttavat suunnitelmaan paljon.

Kuopion kaupungin kaupunkiympäristön palvelualueen Asuminen ja palveluverkosto -yksikkö on koonnut suunnitelman sekä koordinoinut tätä työtä. Kaupunkisuunnitteluryhmä on toiminut työn ohjausryhmänä. Suunnitelmaa työstäviä työryhmiä on ollut kaksi: perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen työryhmät, joiden työskentelyä on täydennetty tarvittaessa vapaa-ajan palvelujen viranhaltijoilla.

<u>Työryhmissä ovat työskennelleet:</u>

Perusopetuksen työryhmä:

opetusjohtaja Silja Silvennoinen

kehittämispäällikkö Katri Hiltunen

kaupunkisuunnittelija Pasi Ronkainen

kaupunkisuunnittelija Riina Mustonen

opetuspäällikkö Taina Vainio

opetuspäällikkö Mika Kuitunen

asiakkuuspäällikkö Simo Hiltunen

KUOPIO

Liite
Valitse päivämäärä
Asianro 696/00.01.02/2025

Varhaiskasvatuksen työryhmä:

kasvatusjohtaja Marika Savukoski

kehittämispäällikkö Katri Hiltunen

kaupunkisuunnittelija Pasi Ronkainen

kaupunkisuunnittelija Riina Mustonen

palvelupäällikkö Minna Kari

palvelupäällikkö Tiina Mikkilä

asiakkuuspäällikkö Simo Hiltunen

Lisäksi työryhmiin on kutsuttu:

tilahallintakoordinaattori Jaana Mäntykenttä

kaupunginarkkitehti Liisa Kaksonen

Työryhmät aloittivat suunnitelman laatimisen kesäkuun 2025 lopulla ja valmistelu tehtiin elo-syyskuussa 2025. Kaupunkisuunnitteluryhmä on toiminut työn ohjausryhmänä ja kokouksia on ollut useita elo-lokakuun aikana. Lisäksi työtä on ohjattu erillisissä kokouksissa.

Työn etenemistä ja rakennetta on esitelty valtuutettujen iltakoulussa 8.9.2025, jossa myös kerrattiin keväällä valmistuneen FCG:n kokoaman selvityksen sisältöä, muutosesityksiä sekä keväällä koottujen vaikutusten arviointien, mielipiteiden, kannanottojen ja iltakoulujen tuloksia. Toisessa iltakoulussa 24.9. esiteltiin vuoteen 2035 ulottuvan suunnitelman toimenpide-esityksiä valtuutetuille ja lautakuntien jäsenille.

Syksyllä 2025 toteutettiin kaupunginhallituksen 6.10.2025 päätöksen mukaisesti vaikutusmahdollisuuksien varaaminen. Vaikutusmahdollisuuksien varaaminen toteutettiin tarjoamalla tietoa palveluverkkosuunnitelmasta kaupungin www-sivulla sekä toteuttamalla kuntalaistilaisuudet valtuustotalolla 23.10., Juankosken koululla 27.10. ja Hiltulanlahden koululla 28.10.2025. Tilaisuuksissa oli myös mahdollista ilmaista mielipiteen suunnitelmaluonnoksesta. Mielipiteen pystyi ilmaisemaan myös sähköisen kyselyn kautta tai jättämällä mielipiteen kirjallisena kirjaamoon ajalla 7.10.-2.11.2025.

Kuopion kaupunginhallituksen antaman päätöstenvaikutusten arvioinnin ohjeen mukaan asian tullessa päätöksentekoon, siitä tehdään vaikutusten ennakkoarviointi. Toimielinpäätösten yhteydessä ennakkoarvioidaan päätöksen vaikutukset kaupungin strategian toteutumiseen, ihmisiin, lapsiin, ympäristöön ja ilmastoon, maaseutuun, kunnan talouteen ja henkilöstöön sekä yrityksiin. Palveluverkkosuunnitelmassa lapsi- ja maaseutuvaikutusten arvioiminen tehdään ohjeiden mukaisesti tavanomaista tarkempana. Vaikutusten arvioinnin tekeminen on osa virkavastuulla tehtävää valmistelutyötä. Ennakkovaikutusten arviointiin on osallistunut laaja joukko kaupungin asiantuntijoita. Kuntalaisia on kuultu jo viime keväänä maaseutuvaikutusten arvioinnin työpajoissa Riistaveden, Maaninkajärven ja Karttulan Kissakuusen kouluilla. Osana

tarkempaa lapsivaikutusten arviointia Kuopion nuorisovaltuusto teki kyselyn perusopetuksen ja lukioiden oppilaskunnille, jotka saivat keväällä 2025 mahdollisuuden ilmaista mielipiteensä selvitykseen. Maaseutuvaikutusten kuntalaistyöpajojen koonnit sekä koonti lasten ja nuorten mielipiteistä palveluverkkoselvitykseen ovat päätösten vaikutusten arviointia tekevien asiantuntijoiden käytössä.

KUOPIO

Liite
Valitse päivämäärä
Asianro 696/00.01.02/2025

2. Palveluverkkosuunnitelman taustaa, vaiheet ja valtuuston linjaukset

2.1. Palveluverkkosuunnitelman taustaa ja vaiheet

Kuopion kaupunki tilasi laajan palveluverkkoselvityksen syksyllä 2024 FCG konsulttitoimistolta ja työ valmistui keväällä 2025. Selvityksen taustalla oli kaupunginvaltuuston toukokuussa 2024 hyväksymä talouden tasapainotusohjelma sekä valtuuston päätös kaupunkitasoisen palveluverkostotarkastelun tekemisestä.

FCG:n konsulttiselvityksen tavoitteena oli kehittää ja optimoida Kuopion kaupungin ja naapurikuntien raja-alueiden kasvatus- ja opetuspalveluita sekä lisäksi vapaa-ajanpalveluita palveluverkkoon sekä siihen liittyviä muutoksia. Lisäksi tavoitteena oli, että palveluverkon tulee vastata paremmin varhaiskasvatuksen ja opetuksen järjestämisen nykypäivän vaateisiin, lasten määrän vähenemisen aiheuttamaan palvelutarpeen laskuun sekä taloudellisiin resursseihin.

Konsulttiselvitys ulottui vuoteen 2035 ja siinä analysoitiin nykyistä palveluverkkoa sekä esitettiin suosituksia ja toimenpiteitä sen kehittämiseksi. Valmistumisen jälkeen konsulttiselvitystä esiteltiin asukastilaisuudessa sekä alueellisissa työpajoissa.

Keväällä 2025 työstä tehtiin kuntalaiskysely ja henkilöstökysely Kuopion kaupungin työntekijöille, jonka lisäksi eri yhteisöillä (mm. pitäjäraadit, nuoriso, vammais- ja vanhusneuvostot, nuorisovaltuusto ja Pohjois-Savon hyvinvointialue) oli mahdollisuus jättää työstä lausunto. Kuntalaisten vaikuttamistilaisuuksia työstä pidettiin keväällä 2025 neljä; Valtuustotalolla 23.4., Riistaveden koululla 6.5., Maaninkajärven koululla 7.5. ja Karttulassa Kissakuusenkoululla 8.5.2025. Tilaisuuksissa esiteltiin selvityksen sisältöä. Lisäksi Riistaveden koululla, Maaninkajärven koululla ja Kissakuusenkoululla kuntalaisilla oli mahdollisuus osallistua maaseutuvaikutusten arvioimiseen.

Tiivistelmät keväällä tehtyjen kyselyiden tuloksista ja lausunnoista löytyvät liitteestä 1.

2.2. Valtuuston linjaukset palveluverkkoon liittyen ja talouden tasapainotusohjelma

Kuopion valtuusto on hyväksynyt palveluverkostoa koskevat päälinjaukset vuonna 2024. Palveluverkostosuunnitelman tulee perustua vyöhykeajatteluun, jossa huomioidaan eri alueiden vaihtelevat väestönmuutokset ja palvelutarpeet. Palvelutarjonta tulee varmistaa kaupunkialueella ja maaseututaajamien keskuksissa. Suunnitelmassa huomioidaan palvelujen saavutettavuus ja liikenne (mm. asiointiliikenne). Varhaiskasvatuksen palveluverkossa huomioidaan vaikutukset huoltajien työssäkäyntiin ja yritystoiminnan harjoittamisen mahdollisuuksiin. Perusopetuksen puolella huomioidaan jalankulku- ja pyöräilyolosuhteet.

Kuopion valtuusto on kokouksessaan 20.5.2024 (§24) tarkentanut palveluverkostoa koskevia päälinjauksia osana talouden tasapainotusohjelmaa.

KUOPIO

Liite
Valitse päivämäärä
Asianro 696/00.01.02/2025

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuksen palveluverkossa tulee säästää yhteensä 1,3 miljoonaa euroa vuoden 2027 loppuun mennessä.

Suunnittelun periaatteena on, että uudet, terveet, turvalliset ja nykymuotoiseen kasvatukseen ja opetukseen suunnitellut toiminnalliset tilat parantavat kasvatuksen ja opetuksen laatua. On erityisen tärkeää, että kasvatus ja opetus noudattavat samoja periaatteita ja näyttäytyvät lapselle eheänä kasvun- ja opinpolkuna. Varhaiskasvatuksen käyttöasteen nostamisella ja tarjoamalla varhaiskasvatuspalvelut lähipalveluna vaikutetaan tuleviin investointitarpeisiin.

1. Uusia palvelukiinteistöjä toteutettaessa pyritään siihen, että koulu ja päiväkoti sijaitsevat yhtenäisessä palvelukeskuksessa.
2. Uudet ja peruskorjattavat päiväkodit ovat kooltaan kaupunkialueella 6–10 ryhmäisiä ja maaseutualueella 2–3 ryhmäisiä.
3. Varhaiskasvatuksen toiminta siirretään pienistä, 1–2 ryhmäisistä ja huonokuntoisista yksiköistä suurempiin, terveellisiin ja turvallisiin yksiköihin.
4. Palveluverkkosuunnittelussa huomioidaan myös saavutettavuus sekä yhdyskunta- ja liikennejärjestelmäsuunnittelun näkökulmat (mm. asiointiliikenteen yleisimmät suunnat sekä yksiköiden saavutettavuus jalan tai joukkoliikenteellä). Varhaiskasvatuksen palveluverkossa huomioidaan vaikutukset huoltajien työssäkäyntiin ja yritystoiminnan harjoittamisen mahdollisuuksiin.

Perusopetus

Perusopetuksen palveluverkossa tulee säästää yhteensä 2,2 miljoonaa euroa vuoden 2027 loppuun mennessä seuraavin linjauksin:

1. Keskitetään maaseudun palvelut suurimpiin taajamiin sekä elinvoimaisimpiin kyläkeskuksiin ja vahvistetaan maaseutualueiden keskustaajamien ja kehittyvien kyläkeskusten elinvoimaa sekä opetuksen laatua.
2. Valtuuston päätettäväksi valmistellaan kaupunkitasoinen perusopetuksen palveluverkkoselvitys. Tässä yhteydessä arvioidaan myös aiemmin päätetty keskisen kaupunkialueen yläkouluselvitys.
3. Tiivistetään yhteistä verkostosuunnittelua naapurikuntien kanssa.
4. Mikäli koulujen oppilasmäärät alittavat valtuuston asettamat raja-arvot, käynnistetään jatkossa säännönmukaisesti lakkauttamisprosessi:
    1. Luokkien 1–6 koulujen tulee olla vähintään yksisarjaisia kaupunkialueella (yksi sarja tarkoittaa 23 oppilasta/vuositaso)

2. Luokkien 1–6 luokkien koulujen tulee olla vähintään 3-opettajaisia muualla

3. Luokkien 7–9 osalta opetus toteutetaan pääsääntöisesti vähintään 2-sarjaisissa kouluissa, kuitenkin huomioiden verkoston saavutettavuus ja kohtuulliset koulumatkat.

   Päätös kouluverkkoon tehtävistä muutoksista perustuu oppilasmäärän kehitykseen (oppilasvirtoihin), kiinteistöjen kuntoon tai molempiin, koska tarvitaan "terveet, turvalliset sekä nykyaikaiseen ja nykymuotoiseen opetukseen suunnitellut toiminnalliset tilat".

3. Tietolähteet ja aineistot palveluverkkosuunnittelussa

3.1. Kohti ihmislähtöistä ja dynaamista palveluverkkosuunnittelua Kuopiossa (DigiPave)

Helsingin, Kuopion ja Turun kaupungit käynnistivät syksyllä 2020 yhteishankkeen, jonka keskeisenä tavoitteena oli luoda yhteiset toiminta- ja tietomallit, joilla mahdollistetaan ihmislähtöinen ja dynaaminen palveluverkkosuunnittelu ja mm. kiinteistö-, väestöennuste- ja palvelutiedoista saataisiin automatisoidut palveluverkon tilannekuvat eri tarpeisiin. Hankkeen kokonaisbudjetti oli 2,6 miljoonaa euroa, ja sen suurin rahoittaja oli valtiovarainministeriö. Kuopion kaupunki oli päävastuussa hankkeesta, jonka operatiivisesta johdosta huolehti Vastuu Group Oy. Hanke päättyi kesäkuussa 2022.

Palveluverkkoa koskeva tieto on usein pirstaleista, tiedot ovat vaikeasti löydettävissä ja yhdistettävissä – myös ajantasainen kokonaiskuva puuttuu. Kuntatalouden näkökulmasta ennakointi on vaikeaa, suuria investointipäätöksiä tehdään monesti ilman riittävää tietopohjaa ja kustannukset kasvavat hallitsemattomasti. Palveluja ei myöskään kyetä järjestämään riittävän asukaslähtöisesti.

Hankkeen tavoitteena oli saavuttaa tilanne, jossa kaupunkien palveluverkkoa voidaan tarkastella ja hallita mahdollisimman suurelta osin digitaalisesti, jolloin tietoja voidaan myös käyttää tehokkaasti.

Tavoitetasolle ei ole vielä päästy. Palveluverkkosuunnittelun kannalta oleelliset tiedot ovat edelleen useissa eri tietojärjestelmissä Kuopion kaupungin eri toimialueilla ja vastuualueilla. Tiedot liikkuvat muun muassa tietopyyntöjen ja yhteisten Teams-kanavien kautta. Yksi potentiaalinen ratkaisuvaihtoehto on hyödyntää ns. tietoallasta[1]. Eri vastuualueiden tietojärjestelmien tiedot virtaisivat sinne käytettäväksi, yhdisteltäväksi ja jatkojalostettavaksi kaikkien palveluverkon parissa työskentelevien käyttöön.

[1] Tietoallas (englanniksi "data lake") on tietojärjestelmä, johon voidaan tallentaa suuria määriä erimuotoista dataa. Tieto voi olla jäsenneltyä (esim. taulukot, tietokannat) tai jäsentämätöntä (esim. tekstitiedostot, kuvat, videot). Tietoaltaassa data on tallennettu keskitetysti ja sitä voidaan hyödyntää mm. analytiikassa, raportoinnissa ja tekoälyratkaisuissa.

Tässä työssä käytetyt aineistot ja tietolähteet eivät ole päivittyneet automaattisesti analysointiin, vaan edelleen on tarvittu paljon käsityötä tietojen käsittelyyn ja analysointiin. Tarkastelut sisältävät kuitenkin palveluverkoston kokonaistarkastelun ja koordinoinnin, jossa paikkatietopohjaisia analyyseja on laadittu valtava määrä. Lisäksi työn tavoitteena on ollut maankäytön, asumisen ja palvelujen yhteensovittaminen sekä talouden optimointi.

3.2. Kuopion asuntotuotannon ohjelmointi, kaavoitus ja alueiden kehityskuvat Kuopion väestöennusteen perusteena

Kuopiossa laaditaan asuntotuotannon toteuttamisohjelma (ASENTO-ohjelma) kerran vuodessa keväisin. Toteuttamisohjelmassa uusien asumisen alueiden käyttöönotto sekä asuntorakentamisen eteneminen alueella tarkistetaan tulevalle viisivuotiskaudelle. Myös viisivuotiskauden jälkeinen seuraavan viiden vuoden jakson asuntotuotanto ohjelmoidaan karkeammin. Molemmilla ajanjaksoilla tapahtuu pieniä muutoksia vuosittain ja etenkin kaavatöiden viivästymisen vuoksi voi myös alueiden käyttöönotto usein viivästyä. Alueiden käyttöönotto voi viivästyä myös esimerkiksi infran (kadut, vesihuolto jne.) rakentamisen viivästyessä etenkin taloussyistä.

Viimeisin asumisen ohjelmointi on laadittu keväällä 2025 ja hyväksytty kaupunginhallituksessa 23.6.2025. Ohjelmoinnin mukaan tulevalla viisivuotiskaudella (vuodet 2026–2030) asuntotuotanto:

- jatkuu Saaristokaupungissa Lehtorinteen alueella
- alkaa kerrostalo- ja rivitalotuotanto Kivilammen alueella
- kerrostalotuotanto jatkuu Savilahdessa, Hatsalan alueella ja keskustassa
- alkaa Sokeain koulun alueella
- alkaa Itkonniemen alueella (ranta-alue)
- alkaa Neulamäessä Neularinteen alueella sekä eri puolilla täydennysrakentamisena.

Lisäksi Puijonlaakson keskustan, Kasarmin, Harjulan ja Julkulan alueilla kaavoitus on käynnistynyt tai käynnistyy sekä rakentaminen alkaa kauden loppupuoliskolla. Voimakkaan asuntotuotannon alueilla väestönmäärä lisääntyy ja näiden alueiden ennusteissa on huomioitu asukkaiden määrän muutokset.

Kuopion kaavoituksen aikataulu ja ohjelma laaditaan asuntotuotannon ohjelmoinnin perusteella. Jonkin verran pienempiä asumisen kaavatöitä saattaa tulla yllättäen kaavaohjelmaan vuosien mittaan, mutta suuritöisimmät ja laaja-alaiset kaavat tiedetään yleensä etukäteen hyvissä ajoin.

Asuntoalueiden ja maaseudun alueiden kehityskuvan, kaavoituksen ja asuntotuotannon ohjelmoinnin avulla laaditaan Kuopiolle väestöennuste tuleville vuosille. Yhdessä asuntotuotannon ohjelmoinnin kanssa väestöennuste toimii palvelujen suunnittelun perusteena. Uuden asumisen kaavoitus vaikuttaa asukkaiden määrän kautta palvelujen kysyntään ja toisaalta niillä alueilla, joilla asuntotuotantoa on hyvin vähän tai ei lainkaan, väestönmäärät yleensä vähenevät ja palvelukysyntä heikkenee. Kaupungin alueiden kehitystyöllä ja kaavoituksella voidaan vaikuttaa

palvelukysyntään. Mikäli täydennysrakentamisen mahdollisuuksia on alueella, uutta asuntotuotantoa voidaan sijoittaa alueelle lisää, mutta on myös tilanteita, ettei alueelle pystytä tuottamaan uusia asuntoja mahdollistavaa kaavaa enää juuri lainkaan. Tonttien, kiinteistöjen ja alueiden käyttötarkoituksen muutoksilla voidaan vaikuttaa myös alueelliseen ikärakenteen ja palvelutarpeen kehittymiseen.

Kuopion asuntotuotanto suunnittelualueittain vuosina 2015–2024 on esitetty liitteenä 2. ja ennusteen perusteena (syksyllä 2024) käytetty asuntotuotannon ohjelmointi vuodelta 2024 liitteenä 3. Asuntotuotannon ohjelmointi on tarkistettu keväällä 2025.

3.3. Kuopion väestöennuste (2024) palveluverkkosuunnitelman perusteena

Kuopiossa on laadittu oma väestöennuste asuntotuotannon etenemisen ja kaavoituksen perusteella jo usean vuosikymmenen ajan. Ennuste on tarkistettu 3–5 vuoden väliajoin ja nyt viimeisin tarkistus on tehty vuonna 2024, jolloin konsulttitoimisto MDI laati Kuopiolle uuden väestöennusteen.

Kuopion väestöennuste (hyväksytty kh/13.1.2025) on laadittu koko kaupungin osalta vuoteen 2040 saakka ja ennusteesta on tehty kolme erilaista kehityskuvaa/skenaariota (matala, keskivahva ja vahva ennuste) Kuopiolle. Kehityskuvista keskivahvaa käytetään kehittämisen ja palvelujen suunnittelun perusteena ja tämä ennuste on myös jaettu suunnittelualueille vuoteen 2035 saakka.

Uusi asuntotuotanto vaikuttaa merkittävästi Kuopion kaupunkialueen ja eri kaupungin osien kehitykseen tulevina vuosina. Kaupungin asunto- ja maaseutualueet ovat erilaisessa kehitysvaiheessa niiden olemassa olevan asuntokannan ja asunnoissa asuvan väestön ikärakenteen vuoksi. Mikäli alueella ei tapahdu juuri uudisrakentamista, alueen väestönmäärä vähenee, ikärakenne vanhenee ja alueella edelleen asuvien asukkaiden asumisväljyys kasvaa. Joillakin houkuttelevilla pientaloalueilla asukkaiden vaihtuvuus voi olla niin suurta, että asukasmäärän väheneminen on erittäin hidasta, kun taas kerrostaloalueilla muuttoliike ei koskaan pysty pitämään alueen väestönmäärää ennallaan.

Alueiden kehityskuva, asuntotuotanto, nuorten hedelmällisessä asuvien asukkaiden määrä ja lasten syntyvyys vaikuttavat merkittävästi alueen väestönkehitykseen ja palvelujen tarpeeseen. Nuorten perheiden pientaloalueilla syntyneiden lasten määrä ja naisten hedelmällisyys on korkea, kun taas kerrostaloalueilla syntyvyys on matala hedelmällisessä iässä oleviin naisiin suhteutettuna.

3.4. Kuopion väestöennuste vuoteen 2040

Kuopion väestöennusteen mukaan kaupunki kasvaa keskimäärin 1000 asukkaalla tulevina vuosina. Uuden väestöennusteen mukaan vuoteen 2040 mennessä:

- ✓ Kaupungin väestönkasvu jatkuu tulevina vuosina vahvana.
- ✓ Väestö kasvaa nykyisestä (n. 125 600) noin 11 600 asukkaalla ja noin 137 000 asukkaaseen vuoteen 2040 mennessä.

- ✓ Kuopion väestönkasvu tulee olemaan muuttovoittoa (muista maamme kunnista ja ulkomailta tuleva muutto). Lasten ikäryhmissä Kuopio saa myös muuttovoittoa.
- ✓ Luonnollinen väestönkasvu on negatiivinen koko ennustekaudella.
- ✓ Väestörakenne vanhenee ja ikäihmisten määrän kasvu on voimakasta, erityisesti 75+ vuotiaissa.
- ✓ Ennusteen toteutuessa syntyvyys paranee hieman viime vuosista ja pienten alle kouluikäisten määrä lisääntyy hieman.
- ✓ Alakouluikäisten määrä vähenee melko voimakkaasti, yläkouluikäisten määrä hieman lievemmin.
- ✓ Nuorten määrä on kasvussa vuoteen 2030 saakka, jonka jälkeen määrä alkaa vähentyä.

Kuva 1. Kuopion toteutunut väestönmäärä vuosina 2010–2024 (31.12.) ja väestöennusteen (MDI/2024) eri skenaariot vuoteen 2040 (perus-, keskivahva ja vahva ennuste)

KUOPIO

Liite
Valitse päivämäärä
Asianro 696/00.01.02/2025

Kuopion toteutunut väestö 31.12.2024 ja väestöennuste vuoteen 2035 (Kuopion kaupunki / MDI)

Vuosi	0- 6	7-12	13-15	16-18	19-24	25-39	40-64	65-74	75-84	85+	Yht.
2024 Tot.(31.12.)	7 385	7 479	3 863	4 087	11 161	27 030	36 302	14 892	9 968	3 499	125 666
2025	7 380	7 250	3 930	4 140	11 150	27 310	36 410	14 980	10 410	3 590	126 600
2026	7 490	7 000	4 010	4 240	11 150	27 640	36 540	15 050	10 710	3 830	127 700
2027	7 530	6 900	4 010	4 370	11 260	27 790	36 610	15 110	11 360	3 800	128 700
2028	7 520	6 830	3 980	4 430	11 380	27 820	36 940	15 110	11 800	3 900	129 700
2029	7 630	6 720	3 850	4 500	11 500	27 990	37 130	15 080	12 240	4 020	130 700
2030	7 770	6 640	3 720	4 460	11 590	28 070	37 440	15 000	12 480	4 320	131 500
2031	7 820	6 670	3 550	4 430	11 670	28 110	37 870	14 840	12 630	4 720	132 300
2032	7 850	6 770	3 430	4 300	11 750	27 980	38 340	14 820	12 670	5 120	133 000
2033	7 870	6 790	3 440	4 150	11 750	28 070	38 700	14 800	12 630	5 500	133 700
2034	7 880	6 780	3 510	3 960	11 670	28 110	39 190	14 650	12 670	5 840	134 300
2035	7 900	6 880	3 520	3 820	11 470	28 160	39 750	14 440	12 760	6 090	134 800
Muutos 2024-2035	**520**	**-600**	**-340**	**-270**	**310**	**1 130**	**3 450**	**-450**	**2 790**	**2 590**	**9 130**

3.5. Miksi Kuopio ei käytä Tilastokeskuksen väestöennustetta?

Kuopion kaupunki on halunnut laatia oman väestöennusteen jo vuosikymmenten ajan. Useita vuosikymmeniä sitten huomattiin, että Tilastokeskuksen ennuste antoi Kuopion kehitykselle hyvin pessimistisen tulevaisuuden kehityskuvan ja sen mukaan kaupungin väestönkasvu olisi ollut hyvin pientä ja heikkoa tulevina vuosina. Kuopion strateginen tahtotila ja Tilastokeskuksen ennuste eivät kohdanneet.

Kuopion strategisena tavoitteena on ollut jo usean vuosikymmenen ajan vahva kaupungin kasvu ja kehitys sekä kansainvälistyminen. Strategiaan nojautuen Kuopio halusi varautua kaupungin kasvuun, jonka vuoksi kaupungin ennusteita ja kasvutavoitetta nostettiin useasti vuosien mittaan. Nämä kasvutavoitteet myös toteutuivat ja väestönkasvu on ollut voimakasta. Hyvin usein myös oma väestöennuste jopa ylittyi.

Toinen syy kaupungin omien ennusteiden laatimiselle on ollut erilaisten toimintojen ja palvelujen suunnittelu. Kaupungin kasvun myötä on ollut pakko varautua palveluihin ja tehdä tarkempaa alueittaista suunnittelua. Tilastokeskuksen ennusteet sisältävät vain koko kaupungin ennusteen ja palvelujen suunnittelu edellyttää alueittaisia ennusteita. Nämä Kuopio on laatinut myös itse eli kaupungin alueittainen kasvu ja kehitys ennustettiin myös suunnittelualueille.

Kuopion kasvu on toteutunut hyvin oman ennusteen mukaan ja Tilastokeskuksen ennuste on taas yleensä ylittynyt. Muutaman kerran Tilastokeskuksen ennuste on kuitenkin ollut varsin käyttökelpoinen ja samaa tasoa oman ennusteen kanssa ja myös vuonna 2024 valmistunut Tilastokeskuksen ennuste on erittäin vahvan väestönkasvun ennuste Kuopiolle.

Kuopion oma uusin väestöennuste (2024) eroaa hiukan Tilastokeskuksen uusimmasta ennusteesta (2024). Tilastokeskuksen ennuste on koko väestönkasvun osalta hivenen rohkeampi, perustuu vahvasti ulkomailta tulevien muuttovoittoon, mutta siinä erityisen heikko syntyvyys korostuu vahvasti myös tulevina vuosina. Kuopion oma ennuste palauttaa lasten syntyvyyden muutamaa erittäin heikkoa vuotta (2022–2023) edeltävälle tasolle. Vaikka syntyvyyden oletetaan hiukan

elpyvän, se jää ennusteessa edelleen erittäin matalalle tasolle edellisvuosikymmeniin ja viime vuosiin nähden.

Kuopiossa lasten syntyvyys parani vuonna 2024 ennustetusti (kokonaismäärä 1046 lasta). Myös väestönkehitys ylittyi jo heti ensimmäisenä ennusteen vuotena selkeästi: Kuopion väestönmäärä kasvoi 1 645 asukkaalla vuonna 2024, kun ennustettu kasvu oli 1 279 asukasta. Kaikissa lasten ikäryhmissä toteutunut väestönkehitys ylitti hivenen ennusteen. Myös vuoden 2025 tammi-elokuussa toteutunut syntyvyys enteilee hyvää ennustettua syntyvyyttä koko vuodelle 2025 (arvio n. 1070–1100 lasta).

Kuopion väestöennusteeseen (2024/MDI) on maaseudun suunnittelualueiden asuntotuotanto (ja myös väestökehitys) ennustettu viime vuosia hieman optimistisemmin. Tämä tarkoittaa, että maaseudun suunnittelualueiden asuntotuotanto vuosille 2025–2034 on arvioitu hieman viime vuosina toteutunutta korkeammaksi ja pidempään menneeseen trendiin perustuen. Maaseutualueilla on arvioitu toteutuvan noin 50–60 uutta asuntoa vuodessa, vaikka viime vuosina on jääty tästä selvästi vähäisempiin määriin. Asuntotuotannon ohjelmoinnin mukaisesti uusiin asuntoihin muuttava väestö on viety alueiden väestökehitykseen päälle luonnollisen väestönkasvun (syntyneet ja kuolleet) ja muuttoliikkeen lisäksi. Vuonna 2024 Kuopion maaseutualueille valmistui yhteensä 21 uutta asuntoa ja määrä oli 27 asuntoa vuonna 2023. Sitä aiempina vuosina määrä oli useana vuonna yhteensä 50 asunnon molemmin puolin.

4. Kuopion väestöennusteet suunnittelualueittain

4.1. Kuopion väestöennusteet suunnittelualueittain vuoteen 2035

Kuopion suunnittelualueittainen ennuste on laadittu vuoteen 2035 saakka eli siinä ennustettu aikajänne on 11 vuotta (2024–2035). Alueiden asuntotuotantoa on vaikeampi ennustaa kovin pitkälle ja siksi suunnittelualueiden väestöennusteissa on koko kaupunkia lyhyempi ennusteajanjakso. Suhdannetilanne on merkittävin asuntotuotantoon vaikuttava asia, jonka lisäksi vallitseva korkotaso ja lainansaantiehdot sekä kuluttajien luottamus omaan talouteensa vaikuttavat suuresti asuntotuotannon toteutumiseen. Tällä hetkellä asuntotuotannon ennustaminen on erittäin epävarmaa verrattuna viime vuosiin ja vuosikymmeneen.

Kaupungin väestönkasvu kohdistuu Kuopion alueille eri tavoin ja erot kehityksen voimakkuudessa vaihtelevat. Kunkin alueen oma väestönmuutoksen trendi, alueellinen syntyvyys, sisäinen ja kaupungin ulkopuolelta tuleva muuttoliike, asuntotuotanto sekä alueelle rakennettaviin uusiin asuntoihin muuttava väestö on huomioitu alueen ennusteessa.

Alueille toteutuva asuntotuotanto on keskeisin alueittaisen ennusteen osuvuuteen vaikuttava epävarmuustekijä, jonka lisäksi ennusteen osuvuus heikkenee ajan myötä eli mitä pidemmälle ennustetaan, sitä heikompi on ennusteen osuvuus.

Uuden suunnittelualueittaisen väestöennusteen mukaan vuoteen 2035 mennessä:

- Väestönmäärä lisääntyy kaupunkialueella asuntotuotannon seurauksena.

- Väestönkasvua tapahtuu niillä alueilla, joille valmistuu uusia asuntoja.
- Vanhoilla asuntoalueilla, joihin ei kohdistu asuntotuotantoa tai asuntotuotanto on vähäistä, väestönmäärät laskevat lievästi tai säilyvät lähellä nykyistä määrää.

Eniten väestöltään kasvavat alueet:

- Keskusta
- Savilahti
- Itkonniemi
- Lehtoniemi-Keilankanta
- Haapaniemi (Mölymäki)
- Hiltulanlahti
- Neulamäki
- Levänen (Kivilampi)

Eniten väestöltään vähenevät alueet:

- Nilsiä
- Juankoski
- Karttula
- Vehmersalmi
- Litmanen (Pyörö, Petonen)
- Maaninka
- Saarijärvi

Liitteessä 4. on esitetty Kuopion toteutunut väestö 31.12.2024 ja väestöennuste suunnittelualueittain vuosille 2025–2030 ja 2035.

4.2. Ennusteessa käytetyt suunnittelualueet ja oppilaaksiottoalueet eroavat toisistaan

Tässä palveluverkkosuunnittelussa käytetään Kuopion suunnittelualueiden väestöennusteita vuosille 2030 ja 2035. Kuopion peruskoulujen oppilaaksiottoalueet eivät ole täysin samat kuin alueelliset suunnittelualueet (tilastoalueet), koska oppilaaksiottoalueita muutetaan jokin verran palvelukysynnän mukaan, kun taas viralliset suunnittelualueet ovat muotoutuneet Kuopiolle kaavoitettujen alueiden mukaan, eikä niitä ole muutettu kuin hyvin perustelluista syistä.

Kuopion perusopetuksen oppilaaksiottoalueet ovat taas muuttuneet useasti vuosikymmenten saatossa. Jos ja kun koulut ovat olleet ylitäysiä, näitä oppilaaksiottoalueiden rajoja muuttamalla on tasattu oppilaiden määrää kouluissa. Joskus myös oppilaaksiottorajoja on poistettu, jolloin useampaan kouluun on voinut hakeutua isommalta alueelta oppilaiden tai perheiden oman valinnan mukaan.

Usealla maaseutualueella, joiden kanssa Kuopio on tehnyt kuntaliitoksen, rajat ovat muotoutuneet aikoinaan itsenäisen kunnan aikana, eikä niitä juurikaan ole muutettu sen jälkeen.

Lähikoululla tarkoitetaan paikkaa, johon oppilaiden matkat ovat asutuksen, koulujen ja muiden opetuksen järjestämispaikkojen sijainti sekä liikenneyhteydet huomioon ottaen mahdollisimman turvallisia ja lyhyitä. Lähikoulu ei välttämättä tarkoita maantieteellisesti lähintä koulua. Oppilaalla on oikeus perusopetuslain mukaiseen koulumatkaetuun kunnan osoittamaan lähikouluun. Huoltajat voivat halutessaan päättää, että lapsi pyrkii muuhun kuin asuinkunnan osoittamaan kouluun. Tällöin huoltajat vastaavat lapsen koulumatkan järjestämisestä ja kustannuksista. Kunnalla ei näissä tilanteissa ole velvollisuutta ottaa oppilasta haettuun kouluun.

Yksityisissä- ja painotusopetuskouluissa (esim. Steiner, kristillinen, kaksikielinen, musiikki- tai liikuntapainotus jne.) ovat oppilaat voineet käydä halutessaan eri puolilta Kuopion aluetta. Näihin kouluihin haetaan erillisen haun ja kokeiden tai testien perusteella.

Perusopetuksessa oppilaaksiottoalueiden rajoja on mahdollista muuttaa kaupungin tarpeiden ja koulujen kapasiteetin mukaan. Pienehköjä muutoksia on tehty joustavasti. Tässä suunnitelmassa näitä muutoksia esitetään perustellusti nykyisiin rajoihin.

4.3. 0–6-vuotiaiden väestökehitys ja -ennusteet suunnittelualueittain

Kuopiossa oli vuoden 2024 lopussa 7 385 0–6-vuotiasta (tässä alle kouluikäinen) lasta. Alle kouluikäisten lasten määrä vähentyi vuosina 2017–2023, jonka jälkeen pienten lasten määrä lähti taas hienoiseen nousuun (kuva alla). Alimmillaan 0–6-vuotiaiden määrä kävi vuonna 2023, jolloin määrä oli noin 7 300 lasta.

KUOPIO

Liite
Valitse päivämäärä
Asianro 696/00.01.02/2025

Syntyvyys Kuopiossa

Alle kouluikäisten lasten määrän vähentyminen on seurausta syntyvyyden laskusta, jota on tapahtunut lähes kaikissa hedelmällisessä iässä olevien naisten ikäryhmissä Kuopiossa. Syntyvyyden lasku on koko Suomen (ja myös Euroopan maiden) ongelma, ja se ei ole pelkästään taloudellinen vaan myös yhteiskunnallinen ilmiö.

Kuopiossa syntyvyys on laskenut eniten nuorten, hedelmällisessä iässä olevien naisten kohdalla. Vaikka muuttoliikkeen seurauksena hedelmällisessä iässä olevien naisten ikäkohortit ja -ryhmät ovat kasvaneet vuosien mittaan, syntyneiden lasten määrä ei ole noussut. Kuopion tilanne ei ole kuitenkaan hankalin, koska kaupunki on saanut vahvaa muuttovoittoa työ- ja hedelmällisessä iässä olevista (30–39-vuotiaat) viime vuosina. Useissa väestöltään vähenevissä kunnissa syntyvyys on laskenut dramaattisesti viime vuosina.

Kuopiossa syntyneet äidin iän mukaan

Lähde: Tilastokeskus

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
0 - 19	20	11	14	15	14	16	13	13	8	12
20 - 24	178	186	137	131	130	123	112	107	120	106
25 - 29	369	338	346	348	318	331	327	310	271	292
30 - 34	391	364	348	336	312	332	384	332	333	377
35 - 39	168	177	156	184	175	183	201	191	186	198
40 - 44	34	35	45	33	37	44	49	41	34	56
45 -	1	3	2	1	1	3	5	2	2	5
Yhteensä	1 161	1 114	1 048	1 048	987	1 032	1 091	996	954	1 046

Syntyneiden määrä suhteessa saman ikäisiin naisiin (1000 naista kohden) Kuopiossa vuosina 2015-2024

Ikäryhmä	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
15 - 19	6,2	3,4	4,4	4,6	4,3	4,8	4,0	3,8	2,3	3,4
20 - 24	34,7	36,7	27,9	27,1	26,8	25,6	22,2	21,2	23,8	20,8
25 - 29	90,6	78,4	76,8	77,8	70,8	72,1	72,3	69,3	59,6	65,2
30 - 34	103,9	95,5	92,4	87,5	81,8	85,3	93,1	77,1	77,6	84,7
35 - 39	51,2	53,0	45,8	51,8	47,5	47,8	51,6	49,0	45,9	48,3
40 - 44	11,4	11,6	14,5	10,2	11,3	13,3	14,4	11,7	9,2	14,2
45+	0,3	0,9	0,6	0,3	0,3	1,0	1,6	0,6	0,6	1,5

Kuopiossa syntyvyyden laskun myötä 0–6-vuotiaiden ikäkohortit laskivat alle tuhannen lapsen useana vuonna, vaikka Kuopio on saanut myös jatkuvasti muuttovoittoa pienempien, 0–4-vuotiaiden lasten, ikäryhmästä. Vuonna 2024 syntyneiden määrä nousi taas yli tuhannen lapsen eli pientä syntyvyyden elpymistä on havaittavissa. Myös vuosi 2025 näyttää edelleen hieman elpyvää syntyvyyttä ja syntyneiden lasten määrä tulee nousemaan arviolta 1 050–1 100 lapseen koko vuonna.

Muuttoliike lasten ikäryhmissä Kuopiossa

Kuopion nettomuutto on ollut positiivinen (muuttovoittoa) lasten ikäryhmissä viime vuosina (kts. seuraava kuva). Voimakkainta muuttovoitto on ollut 10–14-vuotiaiden ikäryhmässä, jossa Kuopio sai muuttovoittoa noin 100–120 lasta vuosina 2023–2024. Myös 0–4-vuotiaissa ja 5–9-vuotiaissa muuttovoitto on ollut varsin voimakasta vuosina 2023 ja 2024. Syynä lasten nettomuuton kasvuun on ollut vahva tulomuutto ulkomailta. Mm. ukrainalaisten kirjautuminen Suomen kansalaisiksi näkyy viime vuosina lasten muuttovoittona, jonka lisäksi Kuopio on saanut muuttovoittoa lasten

osalta useista eri maista ympäri maailmaa. Lasten ikäryhmittäinen muuttoliike (keskimäärin lasta/vuosi) suunnittelualueittain on esitetty liitteessä 5.

Tulevina vuosina pienten 0–6-vuotiaiden lasten määrän ennustetaan nousevan Kuopiossa hieman. Ennusteen mukaan syntyvyys nousee paria heikkoa vuotta (2022–2023) edeltävälle tasolle, jonka lisäksi Kuopio saa myös pientä vuosittaista muuttovoittoa pienistä lapsista viime vuosien tapaan. Alle kouluikäisten, 0–6-vuotiaiden, määrä kasvaa vuoteen 2030 mennessä vajaat 400 lasta ja vuoteen 2035 mennessä runsaat 500 lasta eli ikäryhmän koko tulee suurentumaan hiukan.

Kuopiossa syntyneiden lasten määrä vaihtelee paljon alueittain ja siksi varhaiskasvatuksen palvelujen kysyntä on myös hyvin erilaista alueittain. Lapsia syntyy eniten pientalovaltaisilla alueilla, kuten Saaristokaupungin ja Hiltulanlahden alueilla. Myös keskustassa syntyneiden lasten määrä on ollut aina korkea, mutta sieltä myös 0–6-vuotiaiden muuttoliike on poispäin voimakasta.

Syntyneiden lasten määrä alueittain on esitetty liitteessä 6. ja 0–6-vuotiaiden lasten ennuste suunnittelualueittain vuoteen 2035 liitteenä 7.

4.4. 7–12-vuotiaiden väestökehitys ja -ennusteet suunnittelualueittain

7–12-vuotiaiden (tässä alakouluikäiset) määrä kasvoi aina vuoteen 2023 saakka Kuopiossa. Vuonna 2015 Kuopiossa oli noin 6 720 alakouluikäistä, josta määrä nousi yli 800 lapsella vuoteen 2023 saakka ja aina 7 560 lapseen. Vuonna 2024 lasten määrä kääntyi laskuun ja tällä hetkellä (syksy 2025) alakouluikäisten lasten määrä on noin 7 280.

Viime vuosikymmenellä alkanut syntyvyyden lasku (pienemmät ikäkohortit) heijastuu tällä hetkellä alakouluikäisten määrään: alakouluikäiset vähenevät ja vastaavaa kehitystä on odotettavissa myös tulevina vuosina. Kuopion väestöennusteen mukaan alakouluikäisten määrä vähenee noin 600 lapsella vuoteen 2035 mennessä.

Alakouluikäisten määrä vähenee Kuopiossa useilla alueilla ja vain asuntotuotantoa sisältävillä alueilla lasten määrä nousee. Pientaloalueet houkuttelevat alakouluikäisiä paljon ja eniten Kuopiossa on tähän ikäryhmään kuuluvia lapsia Pirtissä, Rautaniemessä ja Hiltulanlahdessa. Seuraavassa kuvassa on esitetty ne suunnittelualueet, joilla asuu eniten 7–12-vuotiaita lapsia ja mukana ovat kaikki vähintään 190 lapsen suunnittelualueet. Kuopion 7–12-vuotiaiden lasten väestöennuste suunnittelualueittain vuoteen 2035 on esitetty liitteessä 8.

4.5. 13–15-vuotiaiden väestökehitys ja -ennusteet suunnittelualueittain

Kuopiossa oli noin 3 860 yläkouluikäistä vuoden 2024 lopussa ja tällä hetkellä (syksy 2025) yläkouluikäisten määrä on noin 3 950 henkilöä. Yläkouluikäisten määrä pysyi melko tasaisena vuosina 2018–2022, jonka jälkeen määrä on noussut yli 300 henkilöllä vuoteen 2024 saakka. Vuoden 2025 aikana yläkouluikäisten määrä on jatkanut kasvuaan ja on noin 3 950 henkilöä syyskuussa 2025.

13–15-vuotiaiden määrän ennustetaan jatkavan kasvuaan vuosiin 2026–2027 saakka, jolloin yläkouluikäisiä ennustetaan olevan reilut 4 000 henkilöä. Tämän jälkeen yläkouluikäisten määrän ennustetaan laskevan noin 3 500 henkilöön vuonna 2035. Kuopio on saanut jo hyvin pitkään pientä muuttovoittoa yläkouluikäisistä vuosittain, ja muuttovoiton määrä on kasvanut viime vuosina.

Yläkouluikäisiä (13–15-vuotiaat) asuu Kuopiossa tällä hetkellä eniten Saaristokaupungissa, joka on ollut rakentamisen pääalue koko 2000-luvun ajan. Tällä hetkellä yläkouluikäisten määrä on jo laskussa Pirtin ja Rautaniemen alueilla, kun taas Lehtoniemessä määrä tulee vielä hieman nousemaan vuoteen 2035 saakka. Määrällisesti kuitenkin Kuopion 13–15-vuotiaat painottuvat vahvasti Saaristokaupunkiin ja yhteensä koko alueella (Pirtti, Rautaniemi ja Lehtoniemi) asuu tällä hetkellä noin 900 yläkouluikäistä henkilöä. Saaristokaupungin ohessa suurimpia tämän ikäryhmän alueita ovat Litmanen ja Keskusta. Vuonna 2035 yläkouluikäisten painopiste on edelleen eteläisellä kaupunkialueella ja Saaristokaupungissa: Vuonna 2035 eniten tähän ikäryhmään kuuluvia asuu Saaristokaupungissa (720), Hiltulanlahdessa (220) ja Keskustassa (200). Seuraavassa kuvassa on esitetty ne suunnittelualueet, joilla asuu eniten 13–15-vuotiaita ja mukana kuvassa ovat kaikki vähintään 100 henkilön suunnittelualueet. Kuopion 13–15-vuotiaiden lasten väestöennuste suunnittelualueittain vuoteen 2035 on esitetty liitteessä 9.

5. Varhaiskasvatuksen palveluverkon nykytilanne

Kuopion kaupungissa on (syksy 2025) kaikkiaan 72 päiväkotia, joista 50 (69 %) on kunnallisia ja 22 (31 %) yksityisiä. Tämän lisäksi kaupungissa on tarjolla perhe- tai ryhmäperhepäivähoitoa.

Varhaiskasvatuksen palvelujen piirissä on tällä hetkellä noin 80 prosenttia 0–5-vuotiaista lapsista. Varhaiskasvatuksen jälkeen lapset osallistuvat esiopetukseen perusopetusta edeltävänä vuonna ja yleensä 6-vuotiaana. Pienten lasten osallistuminen varhaiskasvatukseen on lisääntynyt viime vuosina.

Kuopion kaupunki on linjannut, että maksimissaan 30 prosenttia varhaiskasvatuksen palvelutuotannosta voi olla yksityisen palveluntuottajan järjestämää varhaiskasvatusta.

Esiopetus on päiväkodin tai koulun järjestämää kuusivuotiaiden suunnitelmallista ja tavoitteellista varhaiskasvatusta. Toiminta perustuu valtakunnallisiin esiopetussuunnitelman perusteisiin ja Kuopion esiopetuksen opetussuunnitelmaan.

Kuopion päiväkodeista osa toimii perusopetuksen kanssa samassa rakennuksessa. Tällaisia päiväkotien tiloja ovat Hiltulanlahden, Kissakuusen, Käärmelahden, Muuruveden, Pajulahden, Pihkapirtin, Syväniemen ja von Wrightin koulujen yhteydessä. Avointa varhaiskasvatusta järjestetään kuudessa yksikössä: Alavan, Päivärannan, Männistön Kuikkalammen ja Kuoppamäen päiväkodeissa sekä Pinarin nuorisotalolla.

Varhaiskasvatuksen yksikköjen sijainnit on esitetty kappaleessa 8. *Varhaiskasvatuksen palveluverkkosuunnitelma vuoteen 2035.*

Päiväkotien kiinteistökulut (ylläpito-, maan- ja pääomavuokra sekä siivous) kuukaudessa ovat yhteensä reilut 1,34 miljoonaa euroa, joka tarkoittaa vuositasolla noin 16,08 miljoonaa euroa. Yli puolen miljoonaan euron vuotuiset kiinteistökulut ovat Sinikellon, Puijonlaakson, Päivärannan, Mölymäen, Alavan, Mustinlammen, Kuikkalammen, Männistön, Jynkän ja Pyörön päiväkodeissa. Maaseutualueen päiväkodeista suurimmat vuotuiset kulut ovat Kurkimäen, Von Wrightin ja Melalahden päiväkodeilla.

Päiväkotirakennusten kiinteistökulut lasta kohden ovat keskimäärin 336,70 euroa kuukaudessa (4 040 €/vuosi). Kaupunkialueella kustannus on kuukausittain keskimäärin 332,96 €/lapsi (3 995 €/vuosi) ja maaseutualueilla keskimäärin 352,17 €/lapsi (4 226 €/vuosi). Kalleimmat kiinteistökulut lasta kohden kuukaudessa ovat kaupunkialueella Mölymäen väliaikaisessa päiväkodissa, Kuikkalammen päiväkodissa ja Sinikellon päiväkodissa – kaikissa yli 600 €/lapsi. Maaseutualueista kalleimmat kuukausittaiset kiinteistökulut lasta kohden ovat Vehmersalmen päiväkodissa (yli 600 €/lapsi) ja Melalahden päiväkodissa (yli 500 €/lapsi).

5.1. Varhaiskasvatuksen palveluverkon nykytilanne kaupunkialueella

Varhaiskasvatuksen palveluverkko on varsin laaja ja tiheä Kuopion kaupunkialueella. Lähes kaikilta väestötiheydeltään suuremmilta asuntoalueilta löytyy yksi tai useampia päiväkoteja. Koko kaupunkialueella päiväkoteja on yhteensä 58, joista kunnallisia 37 (74 %) ja yksityisiä 21 (26 %). Kaupunkialueen päiväkodit maksimipaikkamäärineen, lapsimäärineen ja täyttöasteineen on esitetty liitteessä 10.

Kaupunkialueen kaikkien päiväkotien yhteenlaskettu maksimipaikkamäärä on 4 851 paikkaa ja päiväkotien täyttöaste oli 89 % syyskuussa 2025. Osassa kaupunkialueen päiväkodeista täyttöaste ylittää maksimipaikkamäärän. Näin tapahtuu erityisesti kunnallisissa päiväkodeissa, kun taas yksityisissä päiväkodeissa täyttöaste jää selvästi maksimipaikkamäärää pienemmäksi. Vapaat varhaiskasvatuksen paikat ja lasten asuinpaikat eivät kaikilta osin kohtaa toisiaan.

Kaupunkialueen päiväkodit	Päiväkotien lkm	Lasten määrä 9/2025	Osuus
Kunnalliset	37	3 203	74,0 %
Yksityiset	21	1 127	26,0 %
Yhteensä	**58**	**4 330**	**100,0 %**

FCG:n keväällä 2025 tekemässä palveluverkkoselvityksessä on käytetty Kuopion kaupungilta saatuja kunnallisten päiväkotien kuntoluokkatietoja. Selvityksen mukaan kunnallisten päiväkotirakennusten seuraavaan peruskorjaukseen on aikaa keskimäärin noin 13 vuotta, mutta

rakennusten jäljellä olevat käyttöiät vaihtelevat alle vuodesta 50 vuoteen. Noin 30 päiväkotirakennuksen kohdalla tulee seuraavan kymmenen vuoden aikana ratkaistavaksi, toteutetaanko rakennuksessa peruskorjaus, miten menetellään vuokrasopimuksen uusimisen kanssa tai onko tilakysymykset toteutettavissa joillakin muilla tavoin.

Päiväkotirakennusten keskimääräinen kuntoluokka on 3,4, kun asteikko on 1–5 ja suurempi numero määrittää parempaa kuntoa. Kuntoluokkaa 5 (hyvä kunto) olevia päiväkoteja on 22 kappaletta (44,9 %) ja kuntoluokkaa 1 (perusteellisen peruskorjauksen iässä oleva) 10 kappaletta (20,4 %). Kuntoluokkaan 1 sijoittuvista päiväkodeista vain yksi sijaitsee maaseutualueella (Pihkapirtin päiväkoti Karttulan Pihkainmäessä). Kuntoluokkaan 2 kuuluvia päiväkotirakennuksia on 7. Näistä kaikki sijoittuvat kaupunkialueelle. Maaseutualueiden päiväkodit kuuluvat pääosin (92,3 %) kuntoluokkaan 4 tai 5. Kaupunkialueella kuntoluokan 4 tai 5 päiväkoteja on 13 (36,1 %) ja kuntoluokan 1 tai 2 päiväkoteja 16 (44,4 %). Kuntoluokkatarkastelussa ei ole mukana Rantapuiston päiväkotia, koska sen kiinteistö on yksityinen ja koska päiväkodista ollaan luopumassa kesään 2026 mennessä. Kaupunkialueen päiväkodit on esitetty kuntoluokittain kartalla liitteessä 21.

Kunnalliset päiväkodit

Kaupunkialueella on vähintään sadan (100) lapsen päiväkoteja 16 kappaletta ja näistä kaikki ovat kunnallisia päiväkoteja. Sinikellon (Puijonlaakso) ja Pyörön uudet 10-ryhmäiset päiväkodit ovat suurimpia kunnallisia päiväkoteja. Lapsimääriltään pienimpiä kunnallisia päiväkoteja ovat Tuohikontin (Neulamäki) ja Saarikellon (Saarijärvi) päiväkodit (n. 30 lasta). Alle 30 lapsen päiväkoteja on kaupunkialueella kuusi, joista neljä on yksityisiä. Pieniä kunnallisia päiväkoteja on kaupunkialueella siis vain kaksi kappaletta.

Mustinlammen päiväkoti keskustassa tarjoaa ympärivuorokautista hoivaa ja Pyörön päiväkoti Litmasella jatkettua / viikonloppuna tarjottavaa hoivaa. Pirtissä Kuoppamäen päiväkodissa on jatkettu aukiolo.

Yksityiset päiväkodit

Yksityisiä päiväkoteja on eniten Petosen ja Saaristokaupungin alueilla; yhteensä 9 kappaletta, joka vastaa 45 prosenttia alueen päiväkodeista. Keskusta-alueella (Keskusta, Niirala, Haapaniemi-Siikalahti ja Rönö) yksityisten päiväkotien osuus on 40 % (4 kappaletta). Särkiniemi-Levänen alueella ei toimi yhtään yksityistä päiväkotia. Hiltulanlahdessa on sen sijaan yksityisiä päiväkoteja kolme, joka vastaa 75 prosenttia alueen kaikista päiväkodeista (4 kappaletta).

Lapsimääriltään suurin yksityinen päiväkoti on Norlandia Priimi (n. 120 lasta) Pirtissä ja pienin on Litmasen suunnittelualueella toimiva Steinerpäiväkoti Pikku-Saima (n. 10 lasta).

Yksityisillä päiväkodeilla on toiminnassaan erilaisia painotuksia. Musiikkipainotteisia päiväkoteja ovat Norlandia Priimi Pirtissä ja Pilke Ketunpoika Kettulanlahdessa. Kuopion Englantilainen leikkikoulu keskusta-alueella tarjoaa päivähoitoa englannin kielellä ja Norlandia Aamutähdessä on saksankielinen kielikylpyryhmä. Steinerpäiväkoti Pikku-Saima sijaitsee Litmasella ja kristillinen päiväkoti Timantti Neulamäessä. Luontopainotteinen päiväkoti on Norlandia Sudenmarja Hiltulanlahdessa ja metsämörritoimintaa tarjoaa Norlandia Ketunkolo Puijonlaaksossa sekä Norlandia Lintukoto Hiltulanlahdessa. Liikuntapainotteisia päiväkoteja ovat Touhula Rautaniemi ja Touhula Saaristokaupunki Pirtissä. Norlandia Pyrstötähti Litmasella painottaa toiminnassa leikkiä

ja liikuntaa, kuten myös Keskustan Norlandia Poutapilvi. Tiedepainotteinen päiväkoti (Pilke Väläys) toimii Pirtissä ja taidetta ja ilmaisua painottava Pilke Valo Lehtoniemessä. Touhula Märssykorissa Pirtissä painotus on seikkailuteemainen.

Nykytilanne alueittain

Keskustan alue

Keskustan alueella (Keskusta, Niirala, Haapaniemi-Siikalahti ja Rönö) on lähes 880 varhaiskasvatuksen paikkaa, joissa käy noin 760 lasta (täyttöaste 86 %). Tällä hetkellä Keskustan alueen varhaiskasvatuksen paikkojen tarve sen oman alueen lapsille on yhteensä noin 530 paikkaa. Alueen kunnallisista päiväkodeista ainoastaan Mölymäen päiväkodissa on tilaa, jonka lisäksi yksityisissä on jonkin verran paikkoja vapaana.

Keskustan alueella käydään paljon päivähoidossa myös muilta alueilta. Erityisesti Mustinlammen ympärivuorokautista hoitoa tarjoavaan päiväkotiin sekä Kuopion Englantilaiseen leikkikouluun tuodaan lapsia muilta alueilta. Keskustan alueen varhaiskasvatuksen paikkoja käyttää arviolta noin 300 muualta tulevaa lasta.

Keskustan alueella Maljapuron päiväkoti on peruskorjausta odottavana tyhjillään ja sen lapset ovat väistössä Puijonkuppeen alueella sijaitsevassa päiväkodissa (yksityinen tila). Mölymäen väliaikaisen päiväkodin vuokrasopimus päättyy keväällä vuonna 2031.

Neulamäen alue

Neulamäessä on yhteensä noin 200 varhaiskasvatuksen paikkaa kolmessa kunnallisessa yksikössä ja yhdessä yksityisessä yksikössä. Alueen päiväkodeissa on hoidossa noin 190 lasta, kun alueen laskennallinen palvelutarve on n. 180 paikkaa. Kristillisen päiväkodin lapsista lähes puolet tulee päiväkotiin muualta kuin Neulamäen alueelta. Alueen kysyntä ja tarjonta ovat laskennallisesti tasapainossa.

Neulamäen alueen kunnalliset päiväkodit ovat kuntoluokaltaan luokkaa 1 (Neulasen ja Takkapolun päiväkodit) ja luokkaa 2 (Tuohikontin päiväkoti), joten varhaiskasvatustoimintaa ei voida Neulamäen alueen päiväkodeissa jatkaa ilman lähivuosina suoritettavia laajoja peruskorjauksia tai uudisrakentamista.

Särkiniemi-Särkilahti ja Jynkkä-Levänen

Särkiniemi-Särkilahden ja Jynkkä-Leväsen alueilla on 0–5-vuotiaita lapsia noin 450 ja varhaiskasvatuksen kokonaispaikkamäärä on reilut 350 paikkaa. Alueiden yhteenlaskettu varhaiskasvatuksen paikkojen tarve on tällä hetkellä noin 360 paikkaa eli alueen paikat eivät aivan riitä nykytarpeelle, joten alueen lapsista lähes viidennes käy päiväkodissa muulla kuin omalla alueella - erityisesti Mölymäen ja Niiralan alueella. Varhaiskasvatuksen paikkoja on tällä hetkellä vapaana ainoataan Rauhalahden päiväkodissa, mutta vastaavasti Särkiniemen päiväkodin täyttöaste lähes 150 %. Särkiniemen varhaiskasvatuksen viisivuotiaiden ryhmä toimii Särkiniemen koulun tiloissa.

Jynkkään on valmistunut syksyllä 2025 uusi Jynkän päiväkoti. Leväsen ja Särkiniemen päiväkodit ovat kuntoluokkaa 2, joten molemmat päiväkodit tulevat tarvitsemaan peruskorjausta tai uudisrakentamisen lähivuosina. Rauhalahden päiväkotiin on tehty mittavia korjauksia syyskaudella 2025, joiden myötä sen kuntoluokka siirtyy luokkaan 5 eli käyttöikä selvästi pidentyy aiemmasta.

Koillinen alue

Koillisella alueella (Inkilänmäki, Kelloniemi, Itkonniemi-Männistö-Linnanpelto ja Saarijärvi-Rahusenkangas) toimii seitsemän kunnallista päiväkotia ja kaksi yksityistä päiväkotia. Yhteensä näissä on noin 635 päivähoitopaikkaa ja hoidossa noin 530 lasta eli 84 % maksimimäärästä. Laskennallinen tarve alueella on noin 410 varhaiskasvatuspaikkaa, joten osa alueen päiväkodeissa hoidossa olevista lapsista tuodaan alueelle muilta alueilta.

Saarikellon päiväkoti on tällä hetkellä väistötiloissa Männistön vanhassa päiväkodissa uuden Saarikellon päiväkodin valmistumiseen saakka (alkuvuosi 2027). Linnanpellolla sijaitsevan Pikkulinnan päiväkodin tilapäinen rakennuslupa päättyy 2028.

Inkilänmäen ja Männistön vanhan päiväkodin kuntoluokka on 1 ja Kelloniemen päiväkodin 2.

Petosen alue

Petosen alue sisältää Litmasen ja Pitkälahden suunnittelualueet. Kunnallisista päiväkodeista Litmasella sijaitsevan peruskorjauskuntoisen Kaarenhovin päiväkodin jatko on vielä avoin, joten sen toiminta on siirretty Petosenmutkan päiväkotiin siihen saakka, kunnes Kaarenhovin päiväkodin mahdollinen laajentava peruskorjaus tai uudisrakennus on valmis. Petosenmutkan päiväkodin lapset ovat puolestaan siirtyneet syksyllä 2025 avattuun Pyörön uuteen päiväkotiin.

Petosen alue on toiminut jo pitkään varhaiskasvatuksen osalta ns. reservialueena eli sinne on tuotu lapsia mm. Saaristokaupungista ja Hiltulanlahdesta. Alueella on n. 470 varhaiskasvatusikäistä (0–5 v.) lasta, joille on alueella tarjolla lähes 490 varhaiskasvatuksen paikkaa. Laskennallinen tarve (80 % alueen lasten määrästä) alueella on vain noin 380 varhaiskasvatuspaikalle. Tällä hetkellä alueella on hoidossa noin 400 lasta eli alueella on tarjolla päivähoitopaikkoja erityisesti Pyörön uudessa päiväkodissa. Muilta osin alueen päiväkodit ovat täynnä.

Petosen alueen neljästä kunnallisesta päiväkodista kaksi (Kaarenhovi ja Tuuliviiri) ovat kuntoluokkaa 1 ja Maunolanmäki kuntoluokkaa 2, joten näistä kaikki ovat peruskorjauksen tai uudisrakentamisen tarpeessa lähivuosina.

Saaristokaupunki

Petosen alueen tavoin myös Pirtin alueen päiväkoteihin tuodaan lapsia muilta alueilta, erityisesti Lehtoniemi-Keilankannan alueelta sekä Litmaselta. Alueen kahdessa kunnallisessa ja viidessä yksityisessä päiväkodeissa käy yhteensä noin 550 lasta, vaikka laskennallinen tarve alueella on vain noin 500 lapselle. Erityisesti yksityisissä päiväkodeissa on vapaita paikkoja, kun taas alueen kunnalliset päiväkodit ovat täynnä. Alueen kunnallisista päiväkodeista Takkapolun päiväkoti tulee peruskorjausikään lähivuosina (kuntoluokka 2) ja Kuoppamäen päiväkoti hieman myöhemmin (kuntoluokka 3).

Rautaniemen alueen kahdessa kunnallisessa ja yhdessä yksityisessä päiväkodissa on noin 270 lasta ja erityisesti kunnalliset päiväkodit ovat hyvin täynnä. Yksityisen päiväkodin täyttöaste on vain n. 56 %. Merkittävä osa Rautaniemen lapsista käy päiväkotihoidossa muilla alueilla, erityisesti Lehtoniemi-Keilankannan, Pirtin ja keskustan alueilla, jotka ovat keskustaan suuntautuvan asiointi- ja työmatkaliikenteen reiteillä. Alueen kumpikin kunnallinen päiväkoti sijoittuu kuntoluokkaan 3.

Lehtoniemi-Keilankannan alueella on paikkoja noin 480 lapselle. Tällä hetkellä alueella asuu noin 400 0–5-vuotiasta lasta, jolloin laskennallinen tarve on noin 320 päivähoitopaikalle. Alueen päiväkodeissa käy noin 380 lasta, joista suurehko osa muilta alueilta, mutta tästä huolimatta alueella on päivähoitopaikoista ylitarjontaa. Kolmesta kunnallisesta päiväkodista Lehtoniemen päiväkoti sijoittuu kuntoluokkaan 3 ja Kuikkalammen päiväkoti luokkaan 5 (valmistunut 2019). Rantapuiston päiväkodin kuntoluokkaa ei ole arvioitu, koska päiväkoti on lakkauttamisprosessissa. Jos Rantapuiston päiväkodin lakkauttamisprosessi etenee, poistuu alueelta 66 päiväkotipaikkaa, joka vähentää alueen päivähoitopaikkojen ylitarjontaa ja alueen kysyntä ja tarjonta ovat paremmin tasapainossa.

Läntinen alue

Läntisen alueen (Päiväranta, Niuva-Länsi-Puijo-Rypysuo, Julkula ja Puijonlaakso) viidessä kunnallisessa päiväkodissa ja kahdessa yksityisessä päiväkodissa käy tällä hetkellä noin 580 lasta, vaikka alueen päiväkotien maksimilapsimäärä on alle 530 lasta. Alueen kunnalliset päiväkodit ovat todella täynnä ja erityisesti Puijonlaaksossa sijaitsevaan esim. Sinikellon päiväkotiin hakeudutaan paljon myös muilta alueilta.

Alueen viidestä kunnallisesta päiväkodista kaksi (Länsi-Puijon päiväkoti ja Toukolan päiväkoti) sijoittuvat kuntoluokkaan 1 ja muut kunnalliset päiväkodit ovat kuntoluokkaa 4 ja 5.

Hiltulanlahden alue

Hiltulanlahden alueella toimii vain yksi kunnallinen päiväkoti, jossa on päivähoitopaikka alle 180 lapselle ja päiväkoti on hyvin täynnä ja sinne jonotetaan. Myös kolme yksityistä päiväkotia ovat melko täynnä. Hiltulanlahden kunnallinen päiväkoti on uusi ja sijoittuu kuntoluokkaan 5.

5.2. Varhaiskasvatuksen palveluverkon nykytilanne maaseudun taajamissa ja kylissä

Kuopion maaseutualueilla toimii 13 kunnallista ja yksi (1) yksityinen päiväkoti, joissa käy yhteensä lähes 830 lasta. Maaseutualueiden päiväkodit maksimipaikkamäärineen, lapsimäärineen ja täyttöasteineen on esitetty liitteessä 11.

Eniten lapsia käy päiväkotihoidossa eteläisen maaseudun alueella (noin 270 lasta) sekä Karttulassa ja Nilsiässä (molemmissa noin 130 lasta). Maaningan päiväkodeissa käy noin 120 lasta ja Juankosken päiväkodeissa noin 110 lasta. Pienin päiväkotia käyvien lasten määrä on Riistaveden alueella (noin 70 lasta). Lasten maksimimäärä maaseutualueiden päiväkodeissa on 1 024 lasta ja täyttöaste syyskuussa 2025 oli näissä noin 81 %. Yli sadan prosentin täyttöaste on Maaningan päiväkodissa, jonka lisäksi täysiä ovat Kurkimäen päiväkoti, Touhula Vehmasmäki ja Melalahden päiväkoti Riistavedellä. Pienin täyttöaste on Nilsiän ja Vehmersalmen päiväkodeissa, joissa

täyttöaste jää alle 60 prosenttiin. Maaseutualeuiden päiväkodit on esitetty kuntoluokittain kartalla liitteessä 16.

Maaseutualueen päiväkodit	Päiväkotien lkm	Lasten määrä 9/2025	Osuus
Kunnalliset	13	776	93,9 %
Yksityiset	1	50	6,1 %
Yhteensä	**14**	**826**	**100,0 %**

Kunnalliset päiväkodit

Maaseutualueen lapsimääriltään suurimmat päiväkodit lapsimääriltään ovat Von Wrightin päiväkoti Haminalahdessa, Kurkimäen päiväkoti ja Nilsiän päiväkoti, joista Nilsiän päiväkodissa on tarjolla ympärivuorokautista hoivaa. Alle 40 lapsen päiväkoteja on maaseutualueella kolme: Vehmersalmen päiväkoti, Kissakuusen päiväkoti Karttulassa ja Muuruveden päiväkoti Juankoskella. Maaningan ja Juankosken päiväkodit tarjoavat jatkettua / viikonloppuna tarjottavaa hoivaa.

Yksityiset päiväkodit

Maaseutualueella toimii Pellesmäen suunnittelualueella yksi yksityinen päiväkoti (Touhula Vehmasmäki), jossa käy varhaiskasvatuksessa 50 lasta.

5.3. Varhaiskasvatuksen palveluverkon nykytilanne alueittain

Nilsiän alue

Nilsiän alueella toimii kaksi kunnallista päiväkotia, joista toinen Pajulahden pitäjässä ja toinen Nilsiän taajamassa. Pajulahden päiväkodissa on 54 päivähoitopaikkaa ja tällä hetkellä päiväkodissa käy hoidossa noin 40 lasta. Nilsiän päiväkoti on vajaakäytöllä täyttöasteen ollessa alle 54 % (paikkoja n. 160, lapsia alle 90).

Nilsiän päiväkoti on rakennettu vuonna 2019 ja sen kuntoluokka on 5. Pajulahden päiväkoti on hieman vanhempi (rakennettu 2008) ja sen kuntoluokka on 4.

Juankosken alue

Juankosken alueella Muuruveden päiväkoti on tällä hetkellä täynnä, mutta Juankosken päiväkodissa on hieman vajaatoimintaa täyttöasteen ollessa reilut 80 %. Yhteensä alueella on päivähoitopaikkoja 128.

Molemmat alueen päiväkodit ovat melko uusia (rakennusvuosi 2017 ja 2018) ja sijoittuvat kuntoluokkaan 5.

Maaningan alue

Maaningan alueen kahdessa kunnallisessa päiväkodissa (Maaningan päiväkoti ja Käärmelahden päiväkoti) maksimilapsimäärä on 126 ja lapsia on hoidossa päiväkodeissa noin 120. Kysyntä ja tarjonta ovat melko hyvässä tasapainossa.

Molemmat alueen päiväkodit on rakennettu 2010-luvulla ja ne ovat hyväkuntoisia (kuntoluokka 5).

Riistaveden alue

Riistavedellä toimii Melalahden päiväkodin alla kaksi varhaiskasvatusyksikköä, joista toinen sijaitse Vehkalammilla. Melalahden päiväkodissa on 75 päivähoitopaikkaa ja tällä hetkellä siellä käy päivähoidossa noin 70 lasta, joista Vehkalammin yksikössä alle 10 lasta.

Melalahden päiväkoti on rakennettu vuonna 2015 ja kiinteistö on hyväkuntoinen (kuntoluokka 5). Vehkalammin yksikköön on suoritettu peruskorjaus ja laajennus 2011 ja sen kunto on kohtuullisen hyvä.

Karttulan alue

Karttulan alueella on päivähoitopaikkoja tarjolla 164 ja lapsia alueen kolmessa kunnallisessa päiväkodissa käy noin 130. Alueen päiväkodeista Kissakuusen päiväkoti (rv 2018) ja Syvänniemen päiväkoti (rv 2022) sijoittuvat uusina kuntoluokkaan 5, mutta Pihkapirtin päiväkodin kuntoluokka on 1.

Eteläinen maaseutu

Eteläisellä maaseudulla toimii kolme kunnallista päiväkotia Kurkimäessä, Haminalahdessa ja Vehmersalmella. Lisäksi yksityinen päiväkoti sijaitsee Pellesmäessä. Kurkimäen kunnallinen päiväkoti on täynnä, kun taas Vehmersalmen päiväkodissa on käytössä vain noin 56 % päivähoitopaikoista (n. 60 paikkaa ja n. 35 lasta). Kaikki kolme kunnallista päiväkotia ovat hyväkuntoisia ja sijoittuvat kuntoluokkaan 5.

6. Esiopetuksen palveluverkon nykytilanne

Esiopetus on kuusivuotiaiden suunnitelmallista ja tavoitteellista varhaiskasvatusta. Kuusivuotiaiden lisäksi oikeus esiopetukseen on seitsemänvuotiailla, joiden koulunkäynnin aloittamista on lykätty, sekä viisivuotiailla, joille on tehty päätös pidennetystä oppivelvollisuudesta. Esiopetusta annetaan neljä tuntia päivässä esiopetuksen työpäivinä. Kuopiossa esiopetus on varhaiskasvatuksen järjestämää toimintaa, pois lukien Karttulan Kissakuusenkoulu ja Pihkainmäen koulu, joissa esiopetuksen järjestämisvastuu on perusopetuksella.

Esiopetusta järjestään kunnallisissa päiväkodeissa ja koulujen yhteydessä olevissa esiopetusryhmissä. Varhaiskasvatuksen järjestämässä esiopetuksessa esiopetusryhmän vähimmäiskoko on seitsemän lasta.

Kuopion esi- ja perusopetuksen käytössä oli vuoden 2025 alussa noin 60 koulurakennusta tai rakennuskokonaisuutta. Perusopetuksen kanssa samoissa rakennuksissa toimivia varhaiskasvatuksen esiopetuksen yksikköjä ovat Hiltulanlahden, Särkiniemen, Karttulan Kissakuusenkoulun, Käärmelahden, Muuruveden, Pajulahden, Puijonlaakson, Syvänniemen ja Von Wrightin esiopetus.

KUOPIO

Liite
Valitse päivämäärä
Asianro 696/00.01.02/2025

7. Perusopetuksen palvelut ja palveluverkon nykytilanne

7.1. Perusopetuksen palvelujen järjestäminen, opetussuunnitelma ja opetuksen laatu

Perusopetuksen palveluja ohjaavat perusopetuslaki ja perusopetusasetus sekä perusopetuksen opetussuunnitelma, joka on normi. Perustuslaissa turvattujen sivistyksellisten oikeuksien lisäksi perusopetuksen järjestämisestä ja oppilaan oikeuksista on säädetty perusopetuslaissa. Sivistyksellisiin oikeuksiin kuuluu, että jokaisella on taustasta ja varallisuudesta riippumatta tasa-arvoiset mahdollisuudet kouluttautua ja tavoitella unelmiaan ja jokainen nuori pääsee koulutuksen kautta työelämään. Sivistyksellisten oikeuksien toteuduttua inhimillinen pääoma on lisääntynyt, osaamispääoma on kasvanut ja lukutaito, työelämätaidot sekä hyvinvointi ovat vahvistuneet.

Näiden toteuttamiseen tarvitaan laadukkaat perusopetuspalvelut. Perusopetuslain (21§) mukaan opetuksen järjestäjän tulee arvioida antamaansa opetusta ja sen laatua sekä osallistua ulkopuoliseen toimintansa arviointiin. Koulutuksen arvioinnin tarkoituksena on turvata perusopetuslain tarkoituksen toteuttamista, tukea koulutuksen kehittämistä ja parantaa oppimisen edellytyksiä.

Opetuksen laatu jaetaan seuraaviin laatutekijöihin,

Rakenteiden laatu, joka muodostuu johtamisesta, henkilöstöstä, taloudellisista resursseista ja arvioinnista sekä

oppilaan kohtaaman toiminnan laatu, johon kuuluvat opetussuunnitelman toteuttaminen, opetus ja opetusjärjestelyt, oppimisen, kasvun ja hyvinvoinnin tuki, osallisuus ja vaikuttaminen, kodin ja koulun yhteistyö, fyysinen oppimisympäristö, oppimisympäristön turvallisuus, aamu- ja iltapäivätoiminta sekä kerhotoiminta.

Perusopetuksen opetussuunnitelman mukaan koulun tulee tarjota oppilaalle kelpoisten opettajien toteuttamaa laadukasta opetusta, oppimisen ja koulunkäynnin tukea, valinnaisaineita sekä monipuolisia sosiaalisia vuorovaikutussuhteita.

Opetussuunnitelma velvoittaa kuntia järjestämään opetuksen seuraavin periaattein

• Ryhmämuotoisena: Oppiminen tapahtuu vuorovaikutuksessa toisten oppilaiden, opettajien ja muiden aikuisten sekä eri yhteisöjen ja oppimisympäristöjen kanssa,

• Monipuolisia työtapoja hyödyntäen: Työtapojen valintaa ohjaavat opetukselle ja oppimiselle asetetut tavoitteet sekä oppilaiden tarpeet,

• Turvallisessa oppimisympäristössä.

Oppimisympäristöjen kehittämisessä tulee ottaa huomioon eri oppiaineiden erityispiirteet.

Luokkahuoneen lisäksi oppimisympäristöinä tulee käyttää yhä enemmän koulun ulkopuolista maailmaa ja vierailla esimerkiksi museoissa ja yrityksissä.

Mahdollisuuksia tulee luoda projektimaiseen työskentelyyn ja kokonaisuuksien opiskeluun sekä yhteistyöhön koulun sisällä ja koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa. Koulun aikuisten keskinäinen yhteistyö sekä vuorovaikutus ympäröivän yhteiskunnan kanssa tukevat oppilaiden kasvua hyvään vuorovaikutukseen ja yhteistyöhön. Yhdessä tekeminen edistää oman erityislaadun tunnistamista ja taitoa työskennellä rakentavasti monenlaisten ihmisten kanssa. Tieto- ja viestintäteknologiaa käytetään edistämään vuorovaikutusta sekä työskentelyn moniaistisuutta ja monikanavaisuutta.

Jokaisella oppilaalla on oikeus hyvään, opetussuunnitelman mukaiseen opetukseen ja onnistumiseen koulutyössä. Oppiessaan oppilas rakentaa identiteettiään, ihmiskäsitystään, maailmankuvaansa ja -katsomustaan sekä paikkaansa maailmassa. Samalla hän luo suhdetta itseensä, toisiin ihmisiin, yhteiskuntaan, luontoon ja eri kulttuureihin. Jokaiselle oppilaalle on tarjottava kokemus osallisuudesta ja siitä, että voi yhdessä toisten kanssa rakentaa yhteisönsä toimintaa.

Arvokasvatuksen merkitys korostuu maailmassa, jossa monimediainen tiedonvälitys, globaalit tietoverkot, sosiaalinen media ja vertaissuhteet muokkaavat lasten ja nuorten arvomaailmaa. Arvokeskustelu oppilaiden kanssa ohjaa heitä tunnistamaan ja nimeämään kohtaamiaan arvoja ja arvostuksia sekä pohtimaan niitä myös kriittisesti.

Eri kulttuuri- ja kielitaustoista tulevat ihmiset kohtaavat toisensa perusopetuksessa ja tutustuvat monenlaisiin tapoihin, yhteisöllisiin käytäntöihin ja katsomuksiin. Asioita opitaan näkemään toisten elämäntilanteista ja olosuhteista käsin. Oppiminen yhdessä yli kieli-, kulttuuri-, uskonto- ja katsomusrajojen luo edellytyksiä aidolle vuorovaikutukselle ja yhteisöllisyydelle.

Opetussuunnitelman asettamat velvoitteet ovat laajat. Niiden toteuttaminen vähäisellä henkilöstöresurssilla on mahdotonta. Oppimisesta syrjäytyminen merkitsee sivistyksellisten oikeuksien toteutumatta jäämistä ja on uhka terveelle kasvulle, kehitykselle ja yhteiskunnan jäsenyydelle.

Opettajalla on jakamaton vastuu oppilaistaan koko koulupäivän ajan, eikä se poistu esimerkiksi ruokailun tai välitunnin ajaksi. Kaupunki opetuksen järjestäjänä on juridisesti vastuussa koulun henkilöstön ja oppilaiden turvallisuudesta. Kysymys on oppilasturvallisuuden lisäksi opetushenkilöstön työturvallisuuden takaamisesta ja työnantajalle kuuluvasta työsuojeluvastuusta.

Opetuksen järjestämisessä on lisäksi otettava huomioon opetushenkilöstön määrään ja kelpoisuuteen liittyvät säännökset sekä muun muassa turvallisuuteen ja työsuojeluun liittyvät säännökset. Yksiköt, joissa työtä ja vastuuta voi jakaa kollegoille, ovat veto- ja pitovoimaisempia ja niissä on hyvät mahdollisuudet järjestää oppilaiden tarvitsema tuki.

Laadukkaiden palveluiden tuottaminen vaatii myös toimintaan sopivia, ajantasaisia ja tehokkaita toimitiloja, jotka ovat samalla terveellisiä ja turvallisia.

Opetuksen järjestäjän on pyrittävä varmistamaan, että oppilaiden sivistykselliset perusoikeudet toteutuvat koko kaupungin alueella ja kaikkien koulujen oppilaille. Oppilaiden koulumatkoja ei voi suunnitella kestoltaan lainvastaisiksi. Kaupunki opetuksen järjestäjänä ei voi huolehtia opetussuunnitelman mukaisten velvoitteiden toteutumisesta tilanteessa, jossa esimerkiksi yksi

opettaja opettaa monen eri vuosiluokkatason opetussuunnitelmaa yhtä aikaa. Tällöin myöskään lapsen etu ei toteutuisi.

7.2. Alaluokkien koulut ja oppilasmäärät, nykytilanne

Kuopion kaupunkialueella[2] alaluokkien opetusta on järjestetty viidessätoista eri koulussa: Aurinkorinteen, Haapaniemen, Hiltulanlahden, Jynkän, Kalevalan, Kettulan, Länsi-Puijon, Martti Ahtisaaren, Neulamäen, Pirtin, Puijonsarven, Pyörön, Rajalan, Snellmanin ja Särkiniemen kouluissa. Neulamäen, Puijonsarven ja Pyörön koulut ovat yhtenäiskouluja, joissa on alaluokkien lisäksi myös yläluokkien opetusta. Erityisopetusta annetaan Alavan, Kalevalan ja Martti Ahtisaaren kouluilla, joista Alava on Kuopin kaupungin sairaalakoulu ja toimii viidessä eri toimipisteessä (Alavan, Puijon, Niuvan, Laine- ja Ote-yksiköissä).

Perusopetusta tarjoavien koulujen lisäksi kaupungissa on neljä yksikköä, jotka ovat pääkoulunsa alaisia yksikköjä: Niirala Snellmanin koulun, Syvänniemi Karttulan Kissakuusenkoulun, Pitkälahti Pyörön koulun ja Vehkalampi Riistaveden koulun yksikköjä.

Perusopetukseen valmistavan opetuksen[3] pysyvät luokat sijaitsevat Rajalan ja Hatsalan kouluissa sekä jatkossa myös Neulamäen koulussa. Määräaikaisia luokkia oli lukuvuonna 2024–2025 myös muissa kouluissa.

Kuopion kaupunkialueen kouluissa oli vuosiluokilla 1–6 noin 5 500 oppilasta lukuvuonna 2025–2026 (tilanne 18.8.2025). Suurimmat alaluokkien koulut sijaitsevat Saaristokaupungissa: Pirtin uusi koulu (715 opp.), Martti Ahtisaaren koulu (475 opp.) ja Aurinkorinteen koulu (469 opp.). Pienin koulu on Särkiniemen koulu, jossa on noin 100 oppilasta vuosiluokilla 1–4.

Maaseudulla alaluokkien opetusta järjestetään Juantehtaan, Kurkimäen, Käärmelahden, Muuruveden, Pajulahden, Palonurmen, Pihkainmäen, Pulkonkosken, Vehmasmäen ja Von Wrightin alakouluilla sekä viidessä yhtenäiskoulussa: Karttulan Kissakuusenkoululla, Maaninkajärven koululla, Nilsiän yhtenäiskoululla, Riistaveden yhtenäiskoululla ja Vehmersalmen koululla. Yhteensä näissä kouluissa oli vuosiluokilla 1–6 noin 1 560 oppilasta lukuvuonna 2025–2026 (tilanne 18.8.2025).

Tällä hetkellä maaseudun alaluokkien kouluista pienimmät ovat Palonurmen (18 opp.) ja Pulkonkosken (14 opp.) koulut. Näiden molempien koulujen lakkauttaminen lukuvuoden 2026–2027 alusta alkaen on päätetty Kuopion kaupunginvaltuustossa 24.2.2025 (§7–8). Seuraavaksi pienimpiä ja alle yksisarjaisia alaluokkien kouluja ovat Muuruveden koulu (52 opp.), Pajulahden koulu (71 opp.) ja Käärmelahden koulu (73 opp.).

---

[2] Kaupunkialueella tarkoitetaan Kuopion asemakaavoitettua aluetta Hiltulanlahdesta Sorsasaloon saakka.
[3] Perusopetuksen valmistava opetus tarkoittaa opetusta, joka kestää pääsääntöisesti yhden kalenterivuoden ja jonka aikana oppilaan on tarkoitus oppia perusopetukseen siirtymiseen tarvittava kielitaito joko suomen tai ruotsin kielessä sekä muut koulunkäyntiin tarvittavat tiedot.

Noin 38 koulurakennuksen osalta tulee seuraavan kymmenen vuoden aikana ratkaistavaksi, toteutetaanko rakennuksessa peruskorjaus, miten menetellään vuokrasopimuksen uusimisen kanssa tai onko tilakysymykset ratkaistavissa muilla tavoin.

Koulurakennusten keskimääräinen kuntoluokka on 2,8 (asteikolla 1–5). Kuntoluokaltaan hyvässä kunnossa (kuntoluokka 5) olevia koulujen rakennuksia on 21 % (16 rakennusta), kun taas kuntoluokaltaan perusteellisen peruskorjauksen iässä olevia (kuntoluokka 1) on kouluista 25 % (19 koulurakennusta). Kuntoluokkaan 1 arvioiduissa koulurakennuksissa peruskorjaustarve on suuri, mutta kohteet on ylläpidollisin toimin pystytty pitämään käyttökuntoisina. Kuntoluokan 5 rakennukset ovat uuden veroisessa kunnossa. Kuntoluokkaan 2 kuuluvia kouluja on 13 kappaletta, joten myös nämä rakennukset saavuttavat peruskorjausajankohdan ennen vuotta 2035.

FCG:n selvityksen mukaan kaikkien koulujen yhteenlaskettu korjausvelka on noin 55,6 miljoonaa euroa. Lähes kymmenen miljoonan korjausvelka on Hatsalan koululla ja reilun viiden miljoonan korjausvelka Pyörön koululla. Koulurakennusten peruskorjaustarpeen suuruudeksi on arvioitu 68,7 miljoonaa euroa ja perusparannusten suuruudeksi 121 miljoonaa euroa, josta Hatsalan koulun osuus on yli 23 miljoonaa euroa.

Kaupungin investointiohjelmassa ovat tällä hetkellä Kettulan koulun uudisrakentaminen (2027–2028) sekä Hatsalan koulun uudisrakentaminen vuodesta 2028 alkaen. Laajennuksia, peruskorjaus- ja -parannushankkeita ei investointiohjelmassa ole.

7.3. Yläluokkien koulut ja oppilasmäärät, nykytilanne

Kuopion kaupunkialueella yläluokkien opetusta on järjestetty kuudessa eri koulussa: Hatsalan klassillisessa koulussa, Minna Canthin koulussa, Pyörön koulussa, Jynkänlahden koulussa, Puijonsarven koulussa sekä Neulamäen koulussa. Puijonsarven ja Neulamäen koulut ovat yhtenäiskouluja, joissa on yläluokkien lisäksi myös alaluokkien opetusta. Yhteensä näissä kouluissa on noin 3 120 oppilasta lukuvuonna 2025–2026 (tilanne 18.8.2025).

Kuopion kaupunkialueen yläkoulut sekä yhtenäiskoulut, joissa yläluokkia	Oppilasmäärä lv. 2025-2026
Hatsalan klassillinen koulu	774
Minna Canthin koulu	782
Pyörön koulu	618
Jynkänlahden koulu	489
Neulamäen koulu	223
Puijonsarven koulu	233
Kaupunkialueen yläkoulut ja -luokat	3 119

Maaseudulla yläluokkien opetusta järjestetään Karttulan Kissakuusenkoulussa, Vehmersalmen koulussa, Riistaveden yhtenäiskoulussa, Nilsiän yhtenäiskoulussa, Juankosken koulussa sekä Maaninkajärven koulussa. Yhteensä näissä kouluissa on noin 640 oppilasta lukuvuonna 2025–2026. Määrä vähentyi noin 30 oppilaalla edellisestä lukuvuodesta eli noin saman verran kuin oppilaiden määrä lisääntyi kaupunkialueen yläluokilla.

KUOPIO

Liite
Valitse päivämäärä
Asianro 696/00.01.02/2025

Kuopion maaseutualueen yläkoulut/yhtenäiskoulut, joissa	Oppilasmäärä lv. 2025-2026
Riistaveden yhtenäiskoulu	91
Vehmersalmen koulu	47
Karttulan Kissakuusenkoulu	96
Maaninkajärven koulu	119
Nilsiän yhtenäiskoulu	182
Juankosken koulu	109
Maaseutualueiden yläluokkien koulut	644

Kaiken kaikkiaan Kuopion yläkouluissa on noin 3 780 oppilasta, joiden lisäksi kuopiolaisia yläkouluikäisiä on noin 180 oppilasta muissa kouluissa (muut kunnat, laitokset ja ulkomaat).

Kaupunkialueen yläluokille tulee oppilaita seuraavilta maaseutualueilta:

- Ranta-Toivala
- Eteläinen maaseutualue (Puutossalmi, Kurkimäki, Pellesmäki)
- Läntinen maaseutualue (Kaislastenlahti, Haminalahti ja Hirvilahti)

Lukuvuonna 2024–2025 Ranta-Toivalan oppilaat kävivät Puijonsarven koulua, kun taas eteläisen ja läntisen maaseudun alueilta on tultu keskustan kouluihin (Hatsala ja Minna Canth). Lukuvuoden 2025–2026 alusta alkaen Puutossalmen oppilaiden oppilaaksiottoaluetta on muutettu ja tältä alueelta oppilaiden yläkouluksi on nimetty Pyörön koulu eli aloittavat 7. luokat käyvät Pyörön koulua lukuvuonna 2025–2026. Myös lukuvuoden 2025–2026 alusta alkaen Hiltulanlahden alueelta vuosiluokkien 7–9 oppilaat käyvät Neulamäen koulua eli Hiltulanlahden oppilaaksiottoalueen koulu vaihtui keskustan Minna Canthista Neulamäen kouluksi.

Tällä hetkellä lähes kaikki kaupunkialueen yläkoulut ovat erittäin täysiä ja niissä tilat ovat tehokkaassa käytössä. Ainoastaan Pyörön ja Neulamäen yläluokilla on pientä väljyyttä. Maaseudun yhtenäiskouluissa on paljon tilaa ja niihin mahtuisi nykyistä enemmän oppilaita. Näissä koulujen käyttöasteista on kuitenkin vaikea erottaa yläluokkien osuutta, koska koulut ovat myös alaluokkien käytössä eikä tilojen kapasiteettia ole laskettu erikseen ala- ja yläluokille.

Kaupunkialueen yläluokkien koulut odottavat peruskorjausta tai uuden koulun rakentamista seuraavan kymmenen vuoden aikana. Ainoastaan elinkaarimallilla rakennettu Puijonsarven koulu on hyväkuntoinen ja kuuluu kuntoluokkaan 4. Hatsalan klassillisen koulun ruokala on valmistunut vuonna 2017 ja Jynkänlahden koulun lisärakennus vuonna 2022. Nämä rakennukset ovat uusina erittäin hyvässä kunnossa (kuntoluokka = 5). Kaupunkialueen koulujen/yksiköiden kuntoa kuvaavat tiedot on esitetty seuraavassa taulukossa sekä kartalla liitteessä 22.

Koulun nimi	Kuopion kaupunki omistaa (X)	Rakennusv.	Viimeisin peruskorjausv.	Kuntoluokka	Arvio jäljellä ol. käyttöiästä vuosina ennen mahd. per.korjausta
Hatsalan klassillinen koulu A HAT	X	1965	2001	1	-3
Hatsalan klassillinen koulu B HAT	X	1975	2001	1	-3
Hatsalan klassillinen koulu ruokala HAT	X	2017	-	5	24
Minna Canthin koulu MC	X	1962	1998	2	6
Neulamäen koulu A NEU	X	1986	-	2	3
Neulamäen koulu A EO NEU	X	1986	-	2	3
Neulamäen koulu B NEU	X	1987	-	2	3
Puijonsarven koulu PUI	X (Koy 100%)	2011	-	4	36
Puijonsarven koulu PUI	X (Koy 100%)	2011	-	4	36
Jynkänlahden koulu A JYL	X	1968	2005	3	7
Jynkänlahden koulu B JYL	X	1968	2006	3	7
Jynkänlahden koulu lisärakennus		2022	-	5	7
Pyörön koulu yläkoulu PYO	X	1994	-	1	3

Kuntoluokka: 1 heikoin kunto (peruskorjaustarve suuri) – 5 hyvä kunto (uuden veroinen)

Tällä hetkellä uusi Minna Canthin koulu on rakenteilla Haapaniemen Mölymäellä. Ajatuksena on, että uusi koulu toimii aluksi Hatsalan klassillisen koulun väistökouluna, ja vasta uuden Hatsalan klassillisen koulun valmistuttua Minnan Canthin koulun oppilaat pääsevät muuttamaan uuteen kouluun (arviolta vuonna 2031–2032). Nykyisten suunnitelmien mukaan Minna Canthin uudesta koulusta tulee 10-sarjainen.

Minna Canthin vanhan koulun on mahdollista toimia väistökoulukäytössä 2030-luvun alkuvuosiin. Pyörön ja Jynkänlahden koulut vaativat perusteellisen peruskorjauksen tai uudisrakentamisen tulevien vuosien aikana ja näiden koulujen toiminta on siirrettävä investoinnin (peruskorjaus tai uudisrakentaminen) ajaksi väliaikaisiin tiloihin. Näin ollen tulevalla kymmenvuotiskaudella tullaan peruskorjaamaan tai uudisrakentamaan vähintään neljä uutta koulua yläluokkien tarpeisiin. Mikäli yläluokkia on edelleen Neulamäessä 2030-luvulla, korjattavia/uusittavia yläkouluja on yhteensä viisi, koska myös Neulamäen koulun tilat joudutaan peruskorjaamaan melko pian. Neulamäen koulu joudutaan joka tapauksessa peruskorjaamaan vähintään alaluokkien käyttöön.

Maaseudulla kaikki koulut ovat yhtenäiskouluja (ala- ja yläluokat samassa), paitsi Juankoskella on erikseen alaluokkien ja yläluokkien koulut (ja kiinteistöt). Maaseudun kouluista heikoimmassa kunnossa ovat Nilsiän yhtenäiskoulu sekä Vehmersalmen koulu, joiden kuntoluokka on 2 ja peruskorjausikä olisi pian 2030-luvun alkupuoliskolla. Myös Juankosken koulu on tulossa

Koulun nimi	Kuopion kaupunki omistaa (X)	Rakennusv.	Viimeisin peruskorjausv.	Kuntoluokka	Arvio jäljellä ol. käyttöiästä vuosina ennen mahd. per.korjausta
Nilsiän yhtenäiskoulu yläk. NIY	x	1956	1995	2	6
Vehmersalmen koulu A-C VMS	x	1966	2007	2	5
Juankosken koulu JUA (yläluokat)	x	2003	-	3	9
Maaninkajärven koulu MJ	x	1970	2007	3	11
Nilsiän yhtenäiskoulu lisärak. NIY	x	2003	2020	3	20
Karttulan Kissakuusenkoulu KIS	x(Koy 100%)	2018	-	5	23
Riistaveden yhtenäiskoulu RII	x	2023	-	5	48

peruskorjausikään noin kymmenen vuoden kuluttua. Maaseututaajamien koulujen kuntoa kuvaavat tiedot on esitetty seuraavassa taulukossa.

8. Varhaiskasvatuksen palveluverkkosuunnitelma vuoteen 2035

Kuopion valtuusto on hyväksynyt vuonna 2024 palveluverkkosuunnittelua koskevat päälinjaukset. Suunnitelman tulee perustua vyöhykeajatteluun. Tässä huomioidaan eri alueiden vaihtelevat väestömuutokset ja palvelutarpeet. Palvelutarjonta tulee varmistaa kaupunkialueella ja maaseututaajamien keskuksissa. Varhaiskasvatuksen palveluverkossa huomioidaan vaikutukset huoltajien työssäkäyntiin ja yritystoiminnan harjoittamisen mahdollisuuksiin. Varhaiskasvatuksen toimenpiteet on esitetty kartalla kaupunkialueen osalta kartalla liitteessä 12 ja maaseutualueen osalta liitteessä 13.

Muutosten jälkeen kaupunkialueen varhaiskasvatuksen palveluverkko on kokonaisuutena edelleen kattava. Noin 80 % nykyisistä kaupunkialueen alle kouluikäisistä asuu alle kilometrin etäisyydellä lähimmästä päiväkodista. Kaupunkialueen päiväkotien saavutettavuus on esitetty kartalla liitteessä 16.

Tässä kappaleessa ehdotettujen varhaiskasvatukseen kohdistettujen toimenpiteiden arvioidut investointikulut tai säästöt, on esitetty liitteessä 20. Arvioidut investointikulut on esitetty vuosille 2026–2035 ja säästöt vuosille 2026–2027.

Arviolta saatavissa säästöissä on huomioitu vuodelle 2026 Leväsen päiväkodin, Palonurmen ryhmäperhepäivähoidon, Vehkalammin yksikön ja Muuruveden päiväkodin lakkautuksista saatavat säästöt vuoden 2026 toiselle vuosipuoliskolle. Rantapuiston päiväkodin osalta on huomioitu säästö vuoden 2026 viidelle viimeiselle kuukaudelle. Vuodelle 2027 säästöt on arvioitu koko vuodelle, jonka lisäksi Männistön vanhan päiväkodin lakkautuksen tuomat säästö on huomioitu puolelle vuodelle. Säästyvinä kuluina on huomioitu tilakustannukset ja henkilöstökulut sekä palveluostot muiden yksiköiden, paitsi Männistön vanhan päiväkodin osalta, jonka osalta on esitetty vain tilakustannukset. Tilakustannukset ovat Tilapalveluiden veloittama kustannus palvelualueelta. Henkilöstökulut sisältävät varhaiskasvatuksen opettajien, hoitajien, avustajien ja hallinnon kulut ja palveluostot mm. ateriakustannukset, tietohallinnon ja kiinteistöhuollon kuluja. Yhteensä edellä mainittujen yksiköiden lakkautus toisi säästöjä vuodelle 2026 noin 0,9 miljoonaa euroa ja vuodelle 2027 noin 1,9 miljoonaa euroa eli yhteensä noin 2,8 miljoonaa euroa. Säästöissä ei ole huomioitu lakkautettavista kiinteistöistä vuosille 2026–2027 lakkauttamisen jälkeen tulevia ylläpitokustannuksia (esim. peruslämmitys).

Investointikulut on arvioitu niiden päiväkotien ja yksiköiden osalta, joihin tässä esityksessä kohdistuu toimenpiteitä. Toimenpiteille on esitetty myös karkeasti arvioitu investointiajankohta, mutta jokainen muutos vaatii erillisen päätöksen ja investoinnin sisällyttämisen kyseisen vuoden talousarvioon. Investointikuluihin on huomioitu mahdolliset nykyisen rakennuksen purkukustannukset, mutta ei lakkautettavien kiinteistöjen myynnistä mahdollisesti saatavia myyntituottoja.

Jos jokaiseen kuntoluokan 1–2 päiväkotiin (16 kappaletta, pois lukien Männistön vanha päiväkoti, jolle ei ole jatkossa tarvetta) tehtäisiin perusparannus, olisi kustannus tämänhetkisillä hinnoilla

kokonaisuudessaan arviolta 24–26 miljoonaa euroa. Perusparannus ei toisi päiväkoteihin (pois lukien Maljapuron päiväkoti) lisäpaikkoja, jolloin ennusteen mukaan kasvavilla alueilla (esim. Neulamäki) päiväkotipaikat eivät riittäisi tulevaisuudessa kaikille alueen lapsille. Neulamäessä Neulasen päiväkodin kohdalle on esitetty vaihtoehtoa, jossa Neulamäenrinteen uudelle asuinalueelle vievä tie kulkisi päiväkodin kiinteistön kautta, jolloin suunnitelman toteutuessa päiväkoti jouduttaisiin purkamaan.

Jokainen suunnitelmassa esitetty toimenpide tuodaan erikseen päätettäväksi ja kaikki peruskorjaus- ja uudisrakentamisen hankkeet käyvät läpi tarve- ja hankesuunnitteluvaiheet. Tarvesuunnitteluvaiheessa hankkeen tarpeellisuus tarkastellaan yksityiskohtaisemmin alueen palvelukysynnän ja -tarjonnan näkökulmasta.

8.1. Varhaiskasvatuksen palveluverkkosuunnitelma alueittain kaupunkialueella

Varhaiskasvatuksen palveluverkkosuunnitelmaa laadittaessa kaupunkialue on jaettu kahdeksaan (8) erilliseen alueeseen: Keskustan alue, Neulamäen alue, Särkiniemi-Särkilahti-Levänen-Jynkkä, Koillinen alue, Petosen alue, Saaristokaupunki, Läntinen alue ja Hiltulanlahden alue.

8.1.1. Keskustan alue

Maljapuron päiväkodin kiinteistö Keskustassa peruskorjataan. Mölymäen väliaikaisesta päiväkodista luovutaan viimeistään keväällä 2031. Haapaniemelle esitetään uuden kunnallisen päiväkodin rakentamista kymmenvuotiskauden lopulla tai sen jälkeen.

Keskustan alue käsittää Keskustan, Haapaniemen, Niiralan ja Rönön alueet, joista lasten määrä on kasvussa Keskustassa ja Haapaniemellä asuntorakentamisen seurauksena. Varhaiskasvatuspaikkojen tarpeen arvioidaan vuosina 2030 ja 2035 olevan keskustassa noin 340 paikkaa ja Niiralassa, Haapaniemellä ja Rönössä yhteensä noin 280 paikkaa. Yhteensä paikkatarve oman alueen lapsille on siis noin 620 paikkaa. Muilta alueilta alueelle varhaiskasvatukseen tuotaville on varattava keskustan alueelle noin 300 paikkaa. Erityisen paljon muilta alueilta tuodaan lapsia ympärivuorokautisen varhaiskasvatuksen yksikköön (Mustinlammen päiväkoti) ja Kuopion Englantilaiseen leikkikouluun. Kokonaisuudessaan keskustan alueen varhaiskasvatuksen paikkojen tarve tulee olemaan vuonna 2030 noin 900 paikkaa ja vuonna 2035 noin 930 paikkaa.

Jotta tarvittava varhaiskasvatuksen paikkamäärä voidaan taata jatkossa:

- Mustinlammen, Alavan ja Niiralan päiväkodit ovat uusia (kuntoluokat 4 ja 5) ja ne jatkavat toimintaansa.
- Maljapuron vanha, tyhjillään olevan ja suojellun päiväkotirakennuksen tilat peruskorjataan kuudelle (6) varhaiskasvatuksen ryhmälle ja varhaiskasvatus siirretään väistötiloista Puijonkuppeelta peruskorjattuihin tiloihin. Investointikulut peruskorjauksesta on arviolta noin 6,3 miljoonaa euroa.

- Pumpputorin päiväkoti (kuntoluokka 2) jatkaa toimintaansa, mutta tilojen peruskorjaukseen varaudutaan vuoden 2035 jälkeen.
- Mölymäen väliaikaisesta päiväkodista luovutaan viimeistään keväällä 2031 vuokrasopimuksen päättyessä. Haapaniemelle rakennetaan uusi kunnallinen päiväkoti kymmenvuotiskauden lopulla tai sen jälkeen. Arvio päiväkodin investointikuluista on noin 6,5-8 miljoonaa euroa.

Keskusta-Niirala-Haapaniemi-Rönö

8.1.2. Neulamäen alue

Neulamäkeen rakennetaan yksi uusi kunnallisen päiväkoti ja samalla muut kolme nykyistä kunnallista päiväkotia lakkautetaan.

Neulamäen alueen yhteydessä on tarkasteltu myös Savilahden aluetta. Savilahden rakentamisen edistyessä Neulamäen alueen tarve tulee olemaan vuonna 2035 noin 290 varhaiskasvatuspaikkaa, joista Neulamäen tarve on noin 200–220 paikkaa eli 13–14 ryhmän verran. Tämä tarve edellyttää suunnitellun täydennysrakentamisen toteutumista alueella.

Kaikki Neulamäen kunnalliset päiväkodit Neulasen päiväkoti, Tuohikontin päiväkoti ja Tukkipojan päiväkoti lakkautetaan perusteellisen peruskorjauksen iässä olevina (kuntoluokka 1–2) ja korvataan yhdellä isommalla ja uudella yksiköllä. Uuden päiväkodin investointikustannusarvio on noin 9 miljoonaa euroa.

Savilahden varhaiskasvatuksen paikat voidaan toteuttaa omalle alueelle sitten, kun lasten määrä selvästi kasvaa (arviolta vuosina 2035–2040). Tämänhetkisen arvion mukaan Savilahdessa tulee vuonna 2035 olemaa noin 140 0–5-vuotiasta lasta eli paikkojen tarve on tuolloin noin 100 lapselle ja 6 ryhmälle. Asuntotuotanto Savilahden alueella on heikon suhdannetilanteen vuoksi selkeästi

myöhästynyt tavoitellusta, joten lasten määrän ennuste voinee olla yliennuste. Tästä syystä väestöennuste tullaan tarkastamaan vuonna 2026.

8.1.3. Särkiniemi-Särkilahti ja Levänen-Jynkkä

Leväsen päiväkoti lakkautetaan ja uusi päiväkoti rakennetaan Särkiniemeen.

Alueella yhteenlaskettu varhaiskasvatuksen paikkatarve on noin 360 lapselle ja alueen nykyiset paikat eivät aivan riitä nykytarpeelle. Kivilammen rakentamisen ja Jynkän alueen täydennysrakentamisen myötä alueen lapsimäärän ennustetaan kasvavan siten, että varhaiskasvatuksen paikkatarve nousee vuoteen 2035 noin 400 paikkaan.

FCG ehdotti tekemässään palveluverkkoselvityksessä, että Särkiniemen ja Leväsen päiväkodista (molemmat kuntoluokkaa 2) luovutaan ja Särkiniemeen rakennetaan uusi, nykyistä suurempi päiväkoti (nykyinen 6-ryhmäinen ja uusi olisi 8–10 ryhmäinen). Särkiniemen uuden päiväkodin arvioitu investointikustannus on noin 6,5 miljoonaa euroa.

Jynkkään syksyllä 2025 avattu uusi 6-ryhmäinen päiväkoti ja Rauhalahden päiväkoti (kuntoluokka 4) jatkaisivat toimintaansa normaalisti.

8.1.4. Koillinen alue

Saarijärvelle valmistuu uusi Saarikellon päiväkoti vuoden 2027 alussa, jonka jälkeen väistötiloina toimineen Männistön vanha päiväkoti lakkautetaan ja kiinteistö myydään. Pitkälammen päiväkodista luovutaan vuonna 2030.

Inkilänmäelle esitetään nykyisen päiväkodin purkamista ja uuden päiväkodin rakentamista sen paikalle. Pikkulinnan päiväkodin lakkauttamista esitetään vuoteen 2028 mennessä.

Koillinen alue kattaa Itkonniemi-Männistö-Linnanpellon, Saarijärvi-Rahusenkankaan, Kelloniemen ja Inkilänmäen suunnittelualueet. Tällä hetkellä laskennallinen tarve alueella on noin 410 varhaiskasvatuksen paikalle. Alueella Itkonniemi ja Kelloniemi ovat kasvavia alueita, joiden lisäksi Saarijärven väestöennusteeseen on viety pieni määrä täydennysrakentamista. Uusi asuminen on toteutumassa näillä alueille pääosin 2030-luvulla, mutta pienimuotoisesti rakentamista voi alueelle tulla jo 2020-luvun loppuvuosina. Vuonna 2030 varhaiskasvatuksen palveluja tarvitaan ennusteen mukaan noin 580 lapselle ja vuonna 2035 noin 620 lapselle.

Väistötiloissa Männistön vanhalla päiväkodilla oleva Saarikellon päiväkoti tulee siirtymään uusiin tiloihin vuoden 2027 alussa, kun Saarikellon uusi päiväkoti valmistuu Saarijärvelle. Männistön vanhan päiväkodin (kuntoluokka 1) tiloista voidaan tässä yhteydessä luopua, niiden jäädessä tyhjilleen.

Saarijärvellä sijaitsevasta Pitkälammen päiväkodista (kuntoluokka 3) tullaan luopumaan vuoteen 2030 mennessä ja Kelloniemen päiväkodista (kuntoluokka 2) heti Saarikellon uuden päiväkodin valmistuttua.

Pikkulinnan päiväkodin tiloista Linnanpellolla luovutaan vuoteen 2028 mennessä, kun päiväkodin tilapäinen rakennuslupa umpeutuu.

Kelloniemen ja Saarijärven alueilta työmatka- ja asiointiliikenne suuntautuu vahvimmin etelän suutaan. Inkilänmäen päiväkoti on tähän nähden liikennevirtojen varrella, joten Inkilänmäellä on jatkossakin kysyntää kunnalliselle päiväkodille. Inkilänmäen nykyinen päiväkoti on elinkaarensa lopussa (kuntoluokka 1) ja tilat ovat liian pienet, joten nykyinen päiväkoti tullaan purkamaan ja uusi päiväkoti tullaan rakentamaan nykyisen päiväkodin paikalle 6-ryhmäisenä. Inkilänmäen uuden päiväkodin arvioitu investointikustannus on noin 8 miljoonaa euroa. Vuoden 2035 jälkeen myös Kelloniemeen voidaan tarvittaessa toteuttaa uusi kunnallinen päiväkoti (nykyisen kuntoluokka 2).

8.1.5. Petosen alue

Kaarenhovin päiväkoti peruskorjataan ja laajennetaan tai uudelleenrakennetaan käynnissä olevan kaavaohjelman mukaisesti. Petosenmutkan, Tuuliviirin ja Maunolanmäen päiväkodit lakkautetaan Kaarenhovin päiväkodin uusien tilojen valmistuttua.

Petosen alue kattaa Litmasen ja Pitkälahden suunnittelualueet. Vuosina 2030 ja 2035 laskennallinen tarve tulee Petosen alueella olemaan noin 360 lapsen varhaiskasvatuspaikalle (n. 30 ryhmää) eli varhaiskasvatuksen paikkojen tarve tulee hieman vähenemään tulevina vuosina.

FCG:n esityksen mukaan Kaarenhovin nykyinen rakennus (kuntoluokka 1) peruskorjataan tai toteutetaan uudisrakentamisena ja sitä kautta palvelutarjontaa laajennetaan kahdeksaan ryhmään. Investoinnin kustannusarvio on noin 8 miljoonaa euroa. Laajennus vaatii kaavamuutoksen, joka on ohjelmoitu kaavaohjelmaan, joten hanke etenee suunnitellusti. Kaarenhovin päiväkotia käyvät lapset on siirretty syksyn 2025 aikana Petosenmutkan päiväkotiin väistöön. Petosenmutkan päiväkoti (kuntoluokka 2) tyhjentyy ja lakkautetaan siinä vaiheessa, kun Kaarenhovin laajennetut tai uudet tilat ovat valmiit ja lapset siirtyvät takaisin näihin Petosenmutkan päiväkodista.

Maunolanmäen päiväkoti lakkautetaan perusteellista peruskorjausta vaativana (kuntoluokka 2) ja lakkauttamisen jälkeen koko Petosen alueella on palveluja noin 350 lapselle (sis. kahden yksityisen päiväkodin paikat). Alueelle tarvitaan yksi 10-ryhmäinen kunnallinen päiväkoti lisää. Pyörön koulun Pitkälahden yksikkö on paras vaihtoehto Petosen alueen tarpeisiin, koska Pitkälahden yksikön tontti on iso ja se voidaan jakaa lasten tarpeisiin. Pitkälahden yksikön vanha osa ei sovellu varhaiskasvatuskäyttöön, joten se voitaisiin purkaa, mutta osaan nykyisen koulun tiloista voidaan korjata tilat 6-ryhmäiselle varhaiskasvatusyksikölle ja uudisrakennukseen korjata tilat 4-ryhmäiselle varhaiskasvatusyksikölle. Pitkälahden yksikön peruskorjaus- ja muutoskulujen arvioidaan olevan noin 7–9 miljoonaa euroa.

KUOPIO

Liite
Valitse päivämäärä
Asianro 696/00.01.02/2025

8.1.6. Saaristokaupunki

Saaristokaupungin alueeseen kuuluu Pirtin, Rautaniemen ja Lehtoniemi-Keilankannan suunnittelualueet.

Rantapuiston päiväkoti lakkautetaan lautakunnalle tehdyn esityksen mukaisesti 1.7.2026 alkaen. Lakkautusesitys on lautakuntakäsittelyssä lokakuussa 2025.

Pirtin alueella Kuoppamäen ja Takkapolun päiväkodit lakkautetaan kymmenvuotiskauden lopulla sekä tarvittaessa toteutetaan uusi varhaiskasvatuksen yksikkö alueelle.

Pirtin alueella palvelun tarve vähenee ennusteen mukaan vuoteen 2030 mennessä noin 440 lapseen ja vuonna 2035 noin 420 lapseen, joten Pirtin alueella paikoissa voitaisiin tulla alaspäin noin 80 paikan verran. Alueelle tarvitaan kuitenkin jatkossa yksi kunnallinen päiväkoti noin 8–10 ryhmälle eli noin 120–150 lapselle. Jos alueelle päädyttäisiin rakentamaan uusi, suurempi, kunnallinen päiväkoti on arvio investointikuluista noin 8–10 miljoonaa euroa. FCG esitti selvityksessään, että alueen varhaiskasvatuspalvelut keskitetään 2030-luvulla Pirtin ja Saaristokaupungin itäosaan toteutettavaan päiväkotiin. Tämän jälkeen Kuoppamäen (kuntoluokka 3), Takkapolun (kuntoluokka 2) ja Pölläkänlahden (kuntoluokka 3) päiväkodit lakkautettaisiin. Pölläkänlahden päiväkoti tarvitaan kuitenkin vielä Rautaniemen tarpeisiin.

Alueella on eniten 0–5-vuotiaita lapsia Savolanniemessä (290 lasta) ja Pirtin keskustassa (160 lasta). Perheet liikkuvat alueella paljon autolla ja suuri osa lapsista tuodaan autolla hoitoon. Päiväkodin sijainti vuokratalojen ja Pirtin keskustan lähellä, Takkapolun nykyisen päiväkodin paikalla tai Savolanniemen tyvessä, palvelisi parhaiten alueen lapsiperheitä. Sijaintia puoltaa myös lausunnoissa esille tuotu tarve säilyttää varhaiskasvatusyksikön yhteys Pirtin koululle. Investointikustannusarvio Pirtin uudelle päiväkodille on noin 9 miljoonaa euroa.

Rautaniemen ja Lehtoniemi-Keilankannan alueiden varhaiskasvatuksen paikkojen tarve on ennusteen mukaan kasvamassa vuoteen 2035 mennessä noin 60 paikan verran. FCG on esittänyt, ettei alueella ole muutostarpeita. Nykyinen paikkamäärä kuitenkin ylittää alueen tarpeen noin 170 paikalla, joten Rantapuiston kunnallinen päiväkoti voidaan lakkauttaa, koska jäljelle jäävä paikkamäärä (n. 415 paikkaa) tulee riittämään alueen lasten määrän kasvuun hyvin.

8.1.7. Läntinen alue

Alueelle ei esitetä muutoksia kunnallisiin varhaiskasvatuksen palveluihin vuosille 2026–2027.

Läntinen alue kattaa Päivärannan, Niuva-Länsi-Puijo-Rypysuon, Julkulan ja Puijonlaakson suunnittelualueet. Uutta asuinrakentamista on suunniteltu Puijonlaaksoon ja Julkulaan, mutta asuntotuotanto on kuitenkin epävarmaa. Muilla alueille rakentamista ei juuri tapahdu.

Alueen varhaiskasvatuspaikkojen tarve on vuonna 2030 arviolta noin 590 paikkaa ja vuonna 2035 noin 620 paikkaa. Lisäksi alueella tulee varautua hieman KYSin alueelle töihin tulevien tarpeisiin.

Mikäli Länsi-Puijon päiväkodista (kuntoluokka 1) luovutaan ja Julkulassa sijaitseva Toukolan päiväkoti (kuntoluokka 1) laajennetaan 8-ryhmäiseksi (kustannusarvio noin 8 M€), tulee alueen varhaiskasvatuksen paikkamäärä olemaan lähellä sen omaa kysyntää, eikä muilta tuleville juuri jää paikkoja. Laskennassa ovat mukana myös yksityiset päiväkodit, joiden jatko ei ole aina varmaa. Ihanteellista olisi, jos alueelle saataisiin muutama ryhmä lisää tai yksi uusi yksityinen päiväkoti esim. Länsi-Puijolle.

8.1.8. Hiltulanlahti

Hiltulanlahteen rakennetaan uusi yksityinen päiväkoti (Nuolimäki), joka valmistuu vuoden 2026 alussa. Viimeiselle kaava-alueelle (Kinnulanmäki) on suunnitteilla kaupungin uusi Peukaloisen päiväkoti, jonka arvioitu valmistumisaika on vuoden 2028 alussa.

Hiltulanlahdessa 0–5-vuotiaiden määrä tulee kasvamaan hieman vielä vuoteen 2030 mennessä, mutta laskee ennusteen mukaan jo vuodesta 2030 vuoteen 2035 noin 80 lapsella. Hiltulanlahteen on tulossa uusi yksityinen päiväkoti, jonka on tarkoitus valmistua vuonna 2027. Uusi yksityinen päiväkoti tulee vastaamaan alueen vielä hieman kasvavaan palvelutarpeeseen. Lisäksi kunnallinen päiväkoti on suunnitteilla viimeiselle kaava-alueelle (Kinnulanmäki). Arvio investointikuluista 6-ryhmäiselle päiväkodille on noin 6,5 M€.

8.2. Varhaiskasvatuksen palveluverkkosuunnitelma alueittain maaseudun taajamissa ja kylissä

Varhaiskasvatuksen palveluverkkosuunnitelmaa laadittaessa maaseutualue on jaettu kuuteen (6) erilliseen alueeseen, jotka ovat: Nilsiä, Juankoski, Maaninka, Riistavesi, Karttula ja Eteläisen maaseudun alue.

8.2.1. Nilsiä

Palonurmen ryhmäperhepäivähoidon toiminta lakkautetaan ja lapset ohjataan mm. Nilsiän päiväkotiin.

Tutkitaan kuntayhteistyö Siilinjärven kunnan kanssa Pajulahti-Kuuslahti alueella. Kuopion varhaiskasvatus siirtyy Pajulahden kiinteistöstä Kuuslahden kiinteistöön ja vastaavasti Siilinjärven oppilaiden perusopetus Kuuslahdesta Pajulahden koululle.

Nykyinen ryhmäperhepäivähoito toimii Nilsiän koulun yhteydessä ja yksikössä on 12 lasta ja 3 henkilötyövuotta. Nilsiän vuonna 2019 valmistuneessa (kuntoluokka 5) päiväkodissa on suurin vapaiden tilapaikkojen kapasiteetti, joten päiväkodissa on hyvin tilaa lisälapsille. Palonurmen ryhmäperhepäivähoidon lakkauttaminen vahvistaa Nilsiän taajaman varhaiskasvatuspalveluita ja niiden säilymistä.

8.2.2. Juankoski

Muuruveden päiväkodille tutkittiin kaksi eri skenaariota:

1. Päiväkoti lakkautetaan alueelta ja perheille tarjotaan vaihtoehtoisia päivähoitopaikkoja Riistavedeltä tai Juankoskelta.

2. Muuruveden päiväkoti jatkaa omassa kiinteistössään, jolloin maalämmön vuoksi on tehtävä teknisiä muutostöitä kiinteistöissä. Tarvittaisiin myös henkilökunnalle sosiaalitilat, joita ei ole päiväkotikiinteistössä. Muutostöiden hinta ei ole vielä tiedossa.

Muuruvedellä on ollut varhaiskasvatuksen palvelua noin 30 lapselle (syksy 2025) ja arvio alueen varhaiskasvatuksen palvelukysynnästä on noin 20–25 lasta vuonna 2035.

Palveluverkkosuunnitelman ohjausryhmä esittää vaihtoehdon 1 toteuttamista eli päiväkodin lakkauttamista Muuruvedeltä.

Muuruveden päiväkodin lakkauttaminen vahvistaa Juankosken ja Riistaveden taajamien varhaiskasvatuspalveluita ja niiden säilymistä.

8.2.3. Maaninka

Hirvilahdessa varhaiskasvatuksen palvelut loppuivat lokakuussa 2024 ja alueelle on yritetty saada perhepäivähoitajia siinä onnistumatta. Alueelta käydään Von Wrightin päiväkodissa Haminalahdessa.

Pulkonkosken alueella ei ole ollut varhaiskasvatuksen palveluja. Pulkonkosken alueen 0–6-vuotiaista 13 (40,6 %) käy kunnallisessa tai yksityisessä päiväkodissa, joista suurin osa (11 lasta) Maaningan päiväkodissa.

8.2.4. Riistavesi

Riistaveden koulun Vehkalammin yksikön kanssa samoissa kiinteistöissä toimiva Vehkalammin varhaiskasvatuksen yksikkö lakkautetaan.

Yksikössä on tällä hetkellä hoidossa alle 10 lasta ja hoitopäivien pituuden takia yksikössä on jouduttu pitämään henkilökuntaa yli mitoituksen. Melalahden varhaiskasvatusyksikössä on vapaita paikkoja, joten Vehkalammin lapsille löytyy päivähoitopaikkoja sieltä. Osa lapsista voidaan sijoittaa hoitoon myös kaupunkialueelle tai ostaa paikka maksusitoumuksen kautta Siilinjärven Toivalasta perheiden toiveiden ja vapaiden paikkojen mukaan. Kortejoen alueella perhepäivähoitaja on siirtynyt työskentelemään Vehkalammelle, koska Kortejoen alueella ei ole ollut kysyntää perhepäivähoidolle. Vehkalammin yksikön lakkautus vahvistaa Riistaveden taajaman varhaiskasvatuspalveluita ja niiden säilymistä.

8.2.5. Karttula

Karttulan Syvänniemellä varhaiskasvatuksen palvelutarjonta lisääntyy, kun peruskoulun tilat otetaan käyttöön ja niistä perusopetuksen vuosiluokat 1–2 siirtyvät taajaman Kissakuusenkouluun.

Karttulan alueen päiväkodeista Pihkapirtin päiväkoti on heikoimmassa kunnossa (kuntoluokka 1), joten se vaatii välittömästi peruskorjauksen. Kaikkinensa Karttulan kolmessa kunnallisessa päiväkodissa on tällä hetkellä lievää ylitarjontaa varhaiskasvatuksen paikoista. Pienin vajaus on Syväniemen päiväkodissa (kuntoluokka 5).

Vuosina 2030 ja 2035 Karttulan alueella laskennallinen varhaiskasvatuksen paikkatarve tulee olemaan noin 140 lapselle (n. 9 ryhmää) eli paikkojen kokonaistarve vähenee hieman tulevina vuosina. Syvänniemen alueella varhaiskasvatuksen palvelutarjonta lisääntyy perusopetukselta vapautuviin tiloihin. Yhden varhaiskasvatuksen ryhmän lisääminen yksikköön lisäisi henkilöstökuluja arviolta 136 000 €. Tilojen laajentamisen osalta ei ole odotettavissa merkittäviä kustannuksia, sillä nykyiset koulun tilat ovat helposti otettavissa varhaiskasvatuskäyttöön. Kulut koostuvat käytännössä kalustuskuluista.

8.2.6. Eteläinen maaseutu

Alueelle ei esitetä muutoksia kunnallisiin varhaiskasvatuksen palveluihin.

Eteläinen maaseutu kattaa Kurkimäen, Haminalahden, Vehmersalmen ja Pellesmäen alueet, joista kolmessa ensin mainitussa toimii kunnallinen päiväkoti ja viimeisenä mainitussa yksityinen päiväkoti. Alueella ei ole tarvetta muutoksilla varhaiskasvatuksen osalta, koska alueet vetävät hyvin lapsiperheitä ja varhaiskasvatusikäisten lasten määrän ennustetaan alueilla jopa hieman nousevan. Lisäksi kaikki alueen päiväkodit ovat hyväkuntoisia (kuntoluokka 5).

9. Perusopetuksen alaluokkien (vuosiluokat 1–6) palveluverkkosuunnitelma vuoteen 2035

Tässä luvussa puhutaan yksinkertaisuuden vuoksi **alakouluista, alakouluverkosta ja alakouluikäisistä.** Alakouluilla tarkoitetaan kaikkia niitä kouluja, jotka sisältävät vuosiluokkia 1–6. Vuosiluokkia 1–6 on varsinaisten alaluokkien koulujen lisäksi myös yhtenäiskouluissa: kaupunkialueella näitä ovat Neulamäen koulu, Puijonsarven koulu ja Pyörön koulu ja maaseutualueella Karttulan Kissakuusenkoulu, Vehmersalmen koulu, Riistaveden yhtenäiskoulu, Maaninkajärven koulu ja Nilsiän yhtenäiskoulu. Alakouluikäisillä tarkoitetaan tässä raportissa 7–12-vuotiaita oppilaita.

Alakoulujen osalta palveluverkkosuunnitelman mukainen lähimmän koulun saavutettavuus on esitetty liitteissä 17 (kaupunkialue) ja 18 (maaseutu).

9.1. Kuopion alakouluikäisten määrän ennuste vuoteen 2035

Kuopiossa on tällä hetkellä (syksy 2025) noin 7 280 alakouluikäistä (7–12-vuotiaat) lasta. Näistä noin 5 500 (76 %) asuu kaupunkialueella ja noin 1 590 (22 %) maaseutualueilla ja -taajamissa. Alakouluikäisten määrä on kasvanut vuodesta 2015 vuoteen 2024 yli 500 lapsella. Vuonna 2024 alakouluikäisten määrä kääntyi jo laskuun ja vuoteen 2030 saakka määrän ennustetaan vähenevän yli 600 lapsella. Tämän jälkeen lasten määrä alkaa hitaasti nousta vuosina 2030–2035.

Alakouluikäisten ennuste on esitetty aiemmin luvussa 4.4.

Alakouluikäisten määrä vähenee Kuopiossa sekä kaupunki- että maaseutualueella. Väestöennusteen mukaan Kuopion kaupunkialueella muutos vuoteen 2035 mennessä on noin 180 lasta ja maaseutualueella vastaava muutos on noin 360 lasta. Muutos tulee olemaan suurempi maaseutualueella sen vuoksi, että maaseudulla uudisrakentamisen määrä on vähäisempää eikä muuttovoitto pysty pitämään siellä pienten lasten määrää entisellään.

9.2. Kuopion alakoulujen ja alaluokkien tarkastelu kaupunkialueella

Kuopion kaupunkialueen alaluokkien kouluja ja oppilaaksiottoalueita on tarkasteltu hieman suurempina kokonaisuuksia, jotta alueiden tilanne hahmottuu paremmin. Tarkastelua on tehty seuraavin aluein kaupunkialueella pohjoisesta etelään:

1. Pohjoinen kaupunkialue
2. Keskeinen kaupunkialue
3. Eteläinen kaupunkialue

9.2.1. Pohjoinen kaupunkialue

Pohjoinen kaupunkialue käsittää seuraavat suunnittelualueet ja niiden koulut:

- Suunnittelualueet: Itkonniemi-Männistö-Linnanpelto, Saarijärvi, Rahusenkangas, Kelloniemi, Puijo (Inkilänmäki), Kettulanlahti, Päiväranta, Puijonlaakso, Niuva-Länsipuijo-Rypysuo, Julkula, Puijonsarvi (Päiväranta), Sorsasalo, Ranta-Toivala
- Koulut (5 kpl): Kalevalan koulu, Kettulan koulu, Puijonsarven koulu, Länsi-Puijon koulu, Rajalan koulu

Pohjoisella kaupunkialueella sijaitsee viisi koulua, joista Puijonsarven koulu on yhtenäiskoulu sisältäen vuosiluokat 1–9. Muut koulut ovat alaluokkien kouluja (vuosiluokat 1–6). Koko alueen kouluissa aloitti syksyllä 2025 yhteensä noin 1 600 oppilasta. Alueen koulut houkuttelevat oppilaita jonkin verran myös muilta alueilta painotusopetuksen takia: musiikin ja tanssin painotusopetusta on Rajalan ja Kalevalan kouluilla ja kaksikielistä (suomi - englanti) opetusta on Rajalan koululla.

KUOPIO

Liite
Valitse päivämäärä
Asianro 696/00.01.02/2025

Koko alueella on noin 1 560 alakouluikäistä lasta ja ennusteen mukaan lasten määrä vähenee hitaasti noin 80 lapsella vielä vuoteen 2035 mennessä (1 480 lasta). Koulujen yhteenlaskettu kapasiteetti (vetoisuus) on noin 2 000 oppilaspaikkaa, joten koulut ovat vajaakäytöllä (80 %) painotusopetuksesta huolimatta. Alueen laskennallinen oppilaspaikkojen tarve on vuonna 2035 noin 1 520–1 550 paikkaa, jos huomioidaan alueen painotusopetukseen tulevien lasten määrä myös muilta alueilta nykyisessä suhteessa.

Alueen koulujen vetoisuus (noin) ja koulujen oppilasmäärät vuoden 2025 syksyllä sekä nykyisen oppilaaksiottoalueen oppilasmäärien ennuste vuoteen 2035.

Lasten määrä kouluissa syksyllä 2025 ja ennuste kouluille vuoteen 2035

	Koulujen vetoisuus:	Tot.opp.määrä 18.8.2025	Ennuste kouluille 2035
Alueen koulut:	**2025**	**2025**	**2035**
Puijonsarven koulu (1-6)[1]	290	263	240
Kettulan koulu (1-6)[2]	276	270	290
Kalevalan koulu (1-6)	548	394	370
- muualta tulevat painotusopetukseen			30
Rajalan koulu (1-6)	619	418	260
- muualta tulevat painotusopetukseen			100
Länsipuijon koulu (1-6)	270	256	250
Yhteensä:	**2 003**	**1 601**	**1540**

1) Puijonsarven mitoitus on arvioitu alaluokille.
2) Koulu mitoitetaan noin 300 oppilaalle + esiopetus kahdelle ryhmälle

Toimenpiteet alueella vuoteen 2035

- Kettulan uusi koulu rakennetaan nykyiselle tontille. Vanha koulu puretaan. Tällä hetkellä koulun mitoitus on noin 300 oppilaalle + esiopetus noin 50 oppilaalle. Koulun koko tarkistetaan hankesuunnittelun aikana ja uuden koulun mitoitus lasketaan tarkkaan, jotta uusi koulu vastaa palvelun tarpeeseen ja jotta koko pohjoisen alueen koulujen kapasiteetti tulee hyödynnettyä tehokkaasti. Alueen koulujen oppilaaksiottoalueiden rajoja on mahdollista muuttaa. Alueella on riski koulujen vajaakäytölle.

9.2.2. Keskeinen kaupunkialue

Keskeinen kaupunkialue käsittää seuraavat suunnittelualueet ja niiden koulut/yksiköt:

- Suunnittelualueet: Keskusta, Niirala, Haapaniemi, Rönö, Siikalahti, Särkiniemi-Särkilahti, Neulamäki, Savilahti, Levänen ja Jynkkä
- Koulut/yksiköt (6 kpl): Snellmanin koulu, Niiralan yksikkö, Haapaniemen koulu, Särkiniemen koulu, Neulamäen koulu, Jynkän koulu

Keskeisellä kaupunkialueella sijaitsee kuusi koulua, joista Neulamäen koulu on yhtenäiskoulu sisältäen vuosiluokat 1–9. Muut koulut ovat alaluokkien kouluja (vuosiluokat 1–6). Koko alueen kouluissa aloitti yhteensä noin 1 450 oppilasta syksyllä 2025. Alueen koulut houkuttelevat oppilaita jonkin verran myös muilta alueilta painotusopetuksen takia: musiikin painotusopetusta on Haapaniemen koululla ja liikuntapainotusta Jynkän koululla.

Koko alueella on tällä hetkellä (syksy 2025) noin 1 400 alakouluikäistä lasta ja ennusteen mukaan lasten määrä kasvaa noin 270 lapsella vuoteen 2035 mennessä (1670 lasta). Lasten määrän kasvua selittää vahva asuntorakentaminen tulevalla kymmenvuotiskaudella. Alueella on valmiita rakentamisen kerrostalotontteja mm. keskustassa, Hatsalan alueella, Haapaniemellä (Mölymäki) Savilahdessa sekä Leväsellä (Kivilampi). Neulamäessä pientalojen kaavoitus on parhaillaan käynnissä Neularinteen alueella ja lisäksi sinne kaavoitetaan täydentävää asuinrakentamista lähivuosina.

Kuuden koulun/yksikön (pl. yksityiset) yhteenlaskettu kapasiteetti (vetoisuus) on tällä hetkellä noin 2 010 oppilaspaikkaa eli koulujen täyttöaste on noin 69 prosenttia. Koulujen kapasiteetissa on mukana Niiralan yksikön koko vetoisuus, noin 300 oppilasta, mutta tällä hetkellä alaluokkien käytössä on vain noin 130 oppilasta ja muutoin koulurakennus on esikouluryhmien ja yläluokkien

käytössä. Jos Niiralan tiloista vain koulun käyttö huomioidaan, on koko alueen koulujen kapasiteetti noin 1 850 oppilaspaikkaa ja täyttöaste 75 prosenttia.

Lasten määrä kouluissa syksyllä 2025 ja ennuste kouluille vuoteen 2035

	Koulujen vetoisuus:	Tot.opp.määrä 18.8.2025	Ennuste kouluille 2035
Alueen koulut:	**2025**	**2025**	**2035**
Snellmanin koulu (1-6)	260	217	240
Niiralan yksikkö (1-3)[1]	300	128	200
Haapaniemen koulu (1-6)[2]	420	332	320
- muualta tulevat painotusopetukseen			30
Neulamäen koulu (1-6)[3], yht.koulu	345	237	430
Särkiniemen koulu (1-4)[4] (ennuste on 1-6)	207	99	180
Jynkän koulu (1-6)	480	376	380
- muualta tulevat painotusopetukseen			20
Kristillinen koulu Neulamäessä[5] (1-6)	120	116	120
Kuopion steinerkoulu Virkkula[6] (1-6)	80	74	80
Yhteensä:	**2 212**	**1 579**	**2 000**

1) Niirala on Snellmanin kouluun kuuluva yksikkö, jossa on yht. 128 oppilasta alaluokilla ja valmistavassa opetuksessa.
Niiralan tiloissa on lisäksi kolme esiopetusryhmää ja osin yläluokkalaisten tunteja (Minna Canth).
2) Haapaniemen tiloissa on kaksi esiopetusryhmää.
*3) Neulamäen koulun vetoisuus on laskennallinen ja laskettu kaavalla 518/9*6.*
4) Särkiniemen koulun tiloissa toimii myös esikouluryhmä ja päivähoidon lapsia (5-vuotiaat). Ennuste on esitetty vuosiluokille 1-6.
5) Neulamäen kristillisen koulun vetoisuus arvioitu lähelle nykyistä oppilamäärää.
6) Kuopion Steinerkoulun vetoisuus on arvioitu lähelle nykyistä oppilasmäärää.

Toimenpiteet alueella vuoteen 2035

- Särkiniemen koulu lakkautetaan ja vanha koulu puretaan. Oppilaat ohjataan Haapaniemen ja Jynkän kouluihin. Oppilaiden koulureitit suunnitellaan ja reittien turvallisuuteen tehdään tarvittavat toimenpiteet. Joukkoliikenneyhteydet tarkastellaan ja tehdään niihin tarvittavia muutoksia (mm. mahdollinen lisävuoro Särkiniemestä Haapaniemen suuntaan vuorojen ruuhkautumisen estämiseksi).

- Niiralan yksikön tilat otetaan vahvemmin alaluokkien käyttöön ja oppilaaksiottorajoja muutetaan Haapaniemen ja Niiralan yksikön välillä, jotta osa Särkiniemi-Särkilahden alueen oppilaista (vuosiluokat 1–6) mahtuu Haapaniemen kouluun. Osa Särkiniemi-Särkilahden alueen oppilaista ohjataan Jynkän kouluun.

- Jynkän koulun liikunnan painotusopetusta vähennetään tarvittaessa.

- Neulamäen koulu on tulossa peruskorjausikään suunnittelukaudella 2026–2035. Peruskorjauksen sisältö ja ajankohta selviävät lähivuosina.

- Savilahteen ei rakenneta alaluokkien koulua tulevalla suunnittelukaudella (vuoteen 2035 mennessä). Koulun tarve selvitetään myöhemmin 2030-luvulla, kun alueen rakentaminen ja muiden alueiden kaavoitus ovat edenneet. Nykyinen lähipalvelukeskuksen YL-tontti varataan kaupungin omaan palvelutuotantoon.

KUOPIO

Liite
Valitse päivämäärä
Asianro 696/00.01.02/2025

Perustelut Särkiniemen koulun lakkauttamiselle:

- Särkiniemen koulu on pienin alaluokkien koulu kaupunkialueella. Talouden tasapainottamisohjelma vuosille 2026–2027 edellyttää säästöjä käyttökustannusten ja investointien osalta. Kaupunkialueella ei ole mahdollista lakkauttaa muita kouluja.
- Särkiniemen ja Särkilahden alueella on täydennysrakentamisen potentiaalia, mutta potentiaalia ei ole arvioitu niin suureksi, että sen perusteella koulun kokoa voitaisiin kasvattaa paljon. Esimerkiksi oppilasmäärän nostaminen kaksisarjaiseksi (n. 280 oppilasta + esiopetus) edellyttäisi oppilasmäärän kasvua noin sadalla oppilaalla.[4] Alueen väestökehitystä, koulun oppilasmääriä, alueen täydennysrakentamista ja kehityspotentiaalia käsittelevä analyysi on tämän suunnitelman ohessa erillisenä liitteenä.
- Oppilaat mahtuvat muihin lähikouluihin (Haapaniemi ja Jynkkä) ja alueellinen koulujen kapasiteetti ja tilat saadaan paremmin hyödynnettyä ja tehokkaampaan käyttöön.

[4] Laskennallisesti sadan alakouluikäisen lapsen lisäys alueelle vaatisi noin 150-200 uuden omakotitaloasunnon rakentamista tai noin 500 rivitaloasunnon rakentamista alueelle hyvinkin lyhyellä aikavälillä (n. 3–5 v. kuluessa).

- Käyttötalouden osalta saadaan säästöjä henkilöstön ja hallinnon palkkauskustannuksista. Isommassa koulussa on paremmat resurssit tarjota oppilaille ryhmäkohtaista ja oppilaskohtaista tukea sekä tarvittaessa myös erityisluokkaopetusta.

9.2.3. Eteläinen kaupunkialue

Alueen tarkastelu käsittää seuraavat suunnittelualueet ja niiden koulut/yksiköt:

- Suunnittelualueet: Litmanen, Pitkälahti, Pirtti, Rautaniemi, Lehtoniemi-Keilankanta, Hiltulanlahti
- Koulut / yksiköt (6 kpl): Pyörön koulu, Pitkälahden yksikkö, Pirtin koulu, Aurinkorinteen koulu, Martti Ahtisaaren koulu, Hiltulanlahden koulu

Eteläisellä kaupunkialueella sijaitsee viisi koulua, joista Pyörön koulu on yhtenäiskoulu sisältäen vuosiluokat 1–9. Muut koulut ovat alaluokkien kouluja (vuosiluokat 1–6). Pyörön alaisuudessa on jo pitkään toiminut Pitkälahden yksikkö, jossa oppilasmäärä on ollut noin 60 lasta viime vuosina. Alueen kouluissa aloitti yhteensä noin 2 510 oppilasta syksyllä 2025. Alueelta noin sata oppilasta käy muiden alueiden kouluissa ja eniten mm. keskustan koulujen painotusopetuksessa.

Kaiken kaikkiaan alueella on tällä hetkellä (syksy 2025) noin 2 630 alakouluikäistä lasta ja ennusteen mukaan lasten määrä vähentyy noin 250 lapsella vuoteen 2035 mennessä (2 380 lasta). Lasten määrien muutokset ovat erilaisia eri alueilla: Litmasella, Pirtissä ja Rautaniemessä määrät vähentyvät yhteensä lähes 400 lapsen verran. Lehtoniemessä alakouluikäisten määrän ennustetaan vielä hieman kasvavan. Hiltulanlahdessa alakouluikäisten määrä lisääntyy aina vuoteen 2032 saakka, jonka jälkeen ikäryhmän koko alkaa vähentyä hitaasti. Yhteensä Hiltulanlahdessa lisäys on vuoteen 2032 noin 150 lasta, jonka jälkeen lasten määrä vähentyy noin 20 lapsella vuoteen 2035.

Eteläisen kaupunkialueen viiden koulun yhteenlaskettu kapasiteetti (vetoisuus) on tällä hetkellä noin 2 640 oppilaspaikkaa. Luvusta puuttuu Pitkälahden yksikön kapasiteetti. Alueen koulut ovat tällä hetkellä siis melko täysiä ja täyttöaste on noin 95 prosenttia ilman Pitkälahden yksikön vetoisuutta. Vuoden 2035 tilanteessa alueen alakouluikäiset mahtuvat erittäin hyvin kouluihin: Saaristokaupungin Pirtin ja Aurinkorinteen kouluissa tulee olemaan pientä väljyyttä, kun taas Hiltulanlahden koulussa oppilasmäärä ylittää koulun vetoisuuden.

	Koulujen vetoisuus:	Tot.opp.määrä 18.8.2025	Ennuste kouluille 2035
Alueen koulut:	**2025**	**2025**	**2035**
Pyörön koulu (1-6)	506	384	350
Pitkälahden yksikkö[1] (1-2)		60	
Aurinkorinteen koulu (1-6)	485	469	390
Martti Ahtisaaren koulu (1-6)	477	475	450
Pirtin uusi koulu (1-6)	720	715	610
Hiltulanlahden koulu (1-6)	450	409	520
Yhteensä:	2 638	2 512	2 320

1) Pitkälahden vetoisuus puuttuu taulukosta. Pitkälahdessa on kolme luokkaa syksyllä 2025.

KUOPIO

Liite
Valitse päivämäärä
Asianro 696/00.01.02/2025

Toimenpiteet alueella vuoteen 2035

- Perusopetus luopuu Pitkälahden kiinteistön (Pitkälahden yksikkö) käytöstä ja koulu suunnitellaan ja peruskorjataan varhaiskasvatuksen käyttöön. Pitkälahden oppilaat siirtyvät luokkina Pyörön kouluun.
- Hiltulanlahden koulun käydessä ahtaaksi arviolta vuonna 2028 tutkitaan sen vuosiluokkien 6 siirtoa Pyörön kouluun tai muita mahdollisia ratkaisuja asiaan. Uusia tiloja ei investoida perusopetuksen alaluokkien käyttöön Hiltulanlahden koululle.
- Pyörön yhtenäiskoulu on peruskorjaustarpeessa ja se tullaan korjaamaan tulevalla kymmenvuotiskaudella (alaluokkien ja yläluokkien kiinteistöt). Peruskorjauksen sijaan koulu voidaan tarvittaessa toteuttaa uudisrakentamisena. Aurinkorinteen ja Martti Ahtisaaren koulut eivät vaadi peruskorjausta.

KUOPIO

Liite
Valitse päivämäärä
Asianro 696/00.01.02/2025

9.3. Kuopion alakoulujen ja alaluokkien tarkastelu maaseutualueilla

9.3.1. Itäinen maaseutualue

Alueen tarkastelu käsittää seuraavat suunnittelualueet ja niiden koulut/yksiköt maantieteellisesti etelästä pohjoiseen järjestyksessä:

- Suunnittelualueet: Vehmersalmi, Kurkiharju, Jännevirta, Länsi-Riistavesi, Itä-Riistavesi, Melalahti, Nilsiä, Juankoski
- Koulut / yksiköt (8 kpl): Vehmersalmen koulu, Riistaveden yhtenäiskoulu, Vehkalammin yksikkö, Muuruveden koulu, Juantehtaan koulu, Pajulahden koulu, Nilsiän yhtenäiskoulu, Palonurmen koulu.

Itäisellä maaseutualueella sijaitsee seitsemän koulua, joiden lisäksi Riistaveden yhtenäiskoulun alaisena toimii myös Vehkalammin yksikkö (vuosiluokat 1–6). Muuruveden, Pajulahden, Palonurmen ja Juantehtaan koulut ovat alaluokkien 1–6 kouluja ja muut kolme ovat yhtenäiskouluja. Koko alueen kouluissa aloitti syksyllä 2025 noin 680 oppilasta. Kuopion kaupunginvaltuusto on päättänyt helmikuussa 2025, että Palonurmen koulu lakkaa lukuvuoden 2026–2027 alusta alkaen.

Koko alueen alakouluikäisten määrä oli syksyllä 2025 noin 650 lasta eli kouluihin tullaan jonkin verran myös muilta alueilta. Ennusteen mukaan alakouluikäisten määrä vähenee noin 150 lapsella vuoteen 2035 mennessä. Eniten lasten määrä vähenee Nilsiässä ja Juankoskella.

Alueen koulujen yhteenlaskettu kapasiteetti on noin 1 400 oppilaspaikkaa tällä hetkellä. Yhtenäiskoulujen kapasiteettia ja tavoitevetoisuutta ei voi laskea tarkkaan vuosiluokkien 1–6 käytön osalle, jonka takia tässä vetoisuus on arvioitu (laskentatapa teoreettinen). Palonurmen koulun lakkaaminen vaikuttaa hieman koulujen kapasiteettiin, mutta silti koulut ovat hyvin vajaalla käytöllä (n. 48 %). Nykyisen palveluverkon jatkaessa vuoteen 2035 saakka, koulujen tiloista olisi enää noin 34 prosenttia käytössä vuonna 2035.

	Koulujen vetoisuus:	Tot.opp.määrä 18.8.2025	Ennuste kouluille 2035
Alueen koulut:	**2025**	**2025**	**2035**
Vehmersalmen koulu (1-6)[1]	180	77	60
Riistaveden yhtenäiskoulu (1-6)[1]	170	99	110
- Vehkalammin yksikkö (1-6)	105	76	
Muuruveden koulu (1-6)	70	52	40
Juantehtaan koulu (1-6)	185	115	90
Nilsiän yhtenäiskoulu (1-6)[1]	480	173	130
Palonurmen koulu (1-6)[2]	92	18	
Pajulahden koulu (1-6)	138	71	50
Yhteensä:	1420	681	480

1) Vehmersalmen, Riistaveden ja Nilsiän yhtenäiskoulujen vetoisuus on yksikertaistamisen takia laskettu niin, että koko koulun vetoisuus on jaettau 9:llä ja kerrottu 6:lla.
2) Palonurmen koulu lakkaa lukuvuoden 2026-2027 alusta alkaen (syksyllä 2026).

KUOPIO

Liite
Valitse päivämäärä
Asianro 696/00.01.02/2025

Toimenpiteet alueella vuoteen 2035

- Palonurmen koulu lakkaa lukuvuoden 2026–2027 alusta alkaen (Kv 24.2.2025). Oppilaat siirtyvät Nilsiän yhtenäiskouluun. Oppilaiden koulukuljetusreitit tarkastellaan muutoksen yhteydessä.
- Sivistyslautakunnalle on annettu 21.10.2025, 41 § tiedoksi tehty selvitys mahdollisuudesta järjestää opetus alueen 0-2 luokkien oppilaille ns. pienten lasten yksikössä Palonurmessa. Annettu vastaus tuodaan tiedoksi valtuustolle.
- Vehkalammin yksikkö lakkautetaan lukuvuoden 2026–2027 alusta alkaen. Vanha koulukiinteistö puretaan tai myydään. Vehkalammin yksikön oppilaat siirtyvät Riistaveden yhtenäiskouluun, jonka hallinnon alainen yksikkö jo on. Oppilaiden koulukuljetusreitit tarkistetaan muutoksen yhteydessä.
- Muuruveden koulu lakkautetaan lukuvuoden 2026–2027 alusta alkaen. Vanha koulu myydään. Muuruveden oppilaat ohjataan lähikouluperiaatteen mukaan Juantehtaan kouluun tai Riistaveden yhtenäiskouluun. Oppilaiden koulukuljetukset suunnitellaan uudelleen muutoksen yhteydessä.
- Pajulahden koulun kohdalla edetään FCG:n selvityksen esityksen mukaisesti eli tarkastellaan yhteistyön mahdollisuus Siilinjärven kunnan kanssa Pajulahden ja Kuuslahden koulujen osalta. Yhteistyö selvitetään ja uusi järjestely otetaan käyttöön lähivuosien aikana.
- Tutkitaan Juankosken ja Juantehtaan koulujen yhdistäminen, jolloin vanhemmasta vuosiluokkien 1-6 kiinteistöstä voitaisiin luopua.

Perustelut Vehkalammin yksikön lakkauttamiselle:

- Vehkalammin yksikkö toimii hallinnollisesti Riistaveden yhtenäiskoulun alaisuudessa. Yksikkö on oppilasmäärältään maaseudun pienimpiä (76 opp.).
- Molempien koulujen oppilaaksiottoalueella alakouluikäisten lasten määrä vähenee tulevina vuosina, joten talouden ja opetuksen näkökulmasta on järkevää yhdistää koulujen oppilaat yhteen paikkaan.
- Riistaveden yhtenäiskoulu on oppimisympäristöltään ja tiloiltaan nykyaikainen sekä uusi (valm.v. 2023). Lakkauttamisesta huolimatta on todennäköistä, että uusi kiinteistö on vajaakäyttöinen (alle 50 %) tulevina vuosina.
- Vehkalammin yksikön lapsista suurin osa (63/76, 83 %) on koulukuljetusten piirissä jo nykyisin, joten muutos on vähäinen oppilaiden koulumatkojen ja koulukuljetuskustannusten näkökulmasta.
- Kolmellatoista nykyoppilaalla kulkumuoto vaihtuisi kävelystä/pyöräilystä koulukuljetukseen.

- Koulumatkan pituus yhteen suuntaan kasvaa keskimäärin noin 9 kilometriä nykyisillä Vehkalammin kuljetusoppilailla. Useimmilla koulukuljetusmatka pitenee, mutta muutamalla oppilaalla matka Melalahteen on lyhyempi.
- Käyttötalouden osalta säästöjä saadaan henkilöstön ja hallinnon palkkauskustannuksista.
- Isommassa koulussa on paremmat resurssit tarjota oppilaille ryhmäkohtaista ja oppilaskohtaista tukea sekä tarvittaessa myös erityisluokkaopetusta.
- Vehkalammin yksikön perusopetuksen siirtäminen Riistaveden yhtenäiskoululle vahvistaa Riistaveden taajaman perusopetuspalveluita ja niiden säilymistä.

Perusteluja Muuruveden koulun lakkauttamiselle:

- Muuruveden koulu on oppilasmäärältään maaseutualueen pienimpiä (52 opp.). Tämä tarkoittaa yhdysluokkia vuosiluokkien 1–6 järjestämisessä.
- Muuruvedellä alle kouluikäisten määrä on ollut jo pitkään vähenevä, oppilasmäärät koulussa vähentyneet ja opettajien määrä vähenemässä pian kolmesta kahteen opettajaan.
- Lakkauttamispäätös nojaa valtuuston päätökseen koulujen koosta *"Luokkien 1–6 luokkien koulujen tulee olla vähintään 3-opettajaisia muualla".*
- Lakkauttamispäätös nojaa talouden tasapainotusohjelmaan, jonka mukaan säästöjä on saatava palveluverkosta.
- Talouden ja opetuksen näkökulmasta koulun oppilaat on järkevä kuljettaa Juantehtaan kouluun tai Riistaveden yhtenäiskouluun.
- Muuruveden oppilaista yli puolet (30/52, 58 %) on jo nykyisin koulukuljetusten piirissä, joten vain osalle oppilaista muutos tarkoittaisi koulukuljetuksiin sopeutumista eivätkä koulukuljetuskustannukset kasvaisi merkittävästi.
- Juantehtaalle siirtyessä koulukuljetuksessa nykyisin olevien Muuruveden koululaisten koulumatka yhteen suuntaan kasvaisi keskimäärin noin 9 kilometriä.
- Käyttötalouden osalta saadaan säästöjä henkilöstön ja hallinnon palkkauskustannuksista, kun luokat yhdistetään ja oppilaat siirtyvät Juantehtaan kouluun ja Riistaveden yhtenäiskouluun.
- Isommassa koulussa on paremmat resurssit tarjota oppilaille ryhmäkohtaista ja oppilaskohtaista tukea sekä tarvittaessa myös erityisluokkaopetusta. Oppilasmäärien vähentyessä Muuruveden koulu on muuttumassa pian kaksiopettajaiseksi.
- Muuruveden koulun perusopetuksen siirto Juantehtaan kouluun ja Riistaveden yhtenäiskouluun vahvistaa Juankosken ja Riistaveden taajamien perusopetuspalveluita ja niiden säilymistä.

9.3.2. Luoteinen maaseutualue

Alueen tarkastelu käsittää Maaningan suunnittelualueen ja sen koulut: Maaninkajärven koulu, Käärmelahden koulu ja Pulkonkosken koulu.

Luoteisella maaseutualueella sijaitsee kolme koulua, joista Maaninkajärven koulu on yhtenäiskoulu. Koko alueen kouluissa aloitti syksyllä 2025 noin 220 oppilasta. Kuopion kaupunginvaltuusto on päättänyt helmikuussa 2025, että Pulkonkosken koulu lakkaa lukuvuoden 2026–2027 alusta alkaen. Syksyllä 2025 koulussa oli 14 oppilasta, joiden kouluna on syksystä 2026 alkaen Maaninkajärven koulu.

Maaningalla on syksyllä 2025 noin 223 alakouluikäistä lasta. Alakouluikäisten määrä vähenee ennusteen mukaan vuoteen 2035 mennessä noin 30 lapsella.

Alueen koulujen yhteenlaskettu kapasiteetti on tällä hetkellä reilut 500 oppilaspaikkaa ja noin 420 oppilaspaikkaa sen jälkeen, kun Pulkonkosken koulusta on luovuttu. Koulujen kapasiteetista reilu puolet on käytössä ja väestöennusteen toteutuessa alueella koulutiloista olisi enää noin 45 prosenttia käytössä vuonna 2035.

	Koulujen vetoisuus:	Tot.opp.määrä 18.8.2025	Ennuste kouluille 2035
Alueen koulut:	**2025**	**2025**	**2035**
Maaninkajärven koulu (1-6)	280	136	130
Käärmelahden koulu (1-6)	132	73	60
Pulkonkosken koulu (1-6)[1]	92	14	
Yhteensä:	504	223	190

1) Pulkonkosken koulu lakkaa lukuvuoden 2026-2027 alusta alkaen (syksyllä 2026).

Toimenpiteet alueella vuoteen 2035

- Pulkonkosken koulu lakkaa lukuvuoden 2026–2027 alusta alkaen (Kv 24.2.2025). Oppilaat siirtyvät Maaninkajärven kouluun. Oppilaiden koulukuljetusreitit tarkistetaan muutoksen yhteydessä.
- Pulkonkosken koulun opetuksen siirtäminen Maaninkajärven kouluun vahvistaa Maaningan taajaman perusopetuspalveluita ja niiden säilymistä.
- Sivistyslautakunnalle on annettu 21.10.2025, 41 § tiedoksi tehty selvitys mahdollisuudesta järjestää opetus alueen 0-2 luokkien oppilaille ns. pienten lasten yksikössä Pulkonkoskella. Annettu vastaus tuodaan tiedoksi valtuustolle.

9.3.3. Lounainen maaseutualue

Alueen tarkastelu käsittää seuraavat suunnittelualueet ja niiden koulut/yksiköt:

- Suunnittelualueet: Karttula, Haminalahti, Hirvilahti

- Koulut / yksiköt (4 kpl): Karttulan Kissakuusen koulu, Von Wrightin koulu, Pihkainmäen koulu ja Syvänniemen yksikkö

Lounaisella maaseutualueella sijaitsee neljä koulua/yksikköä, joista Karttulan Kissakuusenkoulu on yhtenäiskoulu. Syvänniemen yksikkö on Karttulan Kissakuusenkoulun alainen yksikkö. Syvänniemen yksikössä on vain 1.- ja 2.-luokkalaisia, ja oppilaat siirtyvät 3. luokalle joko Karttulan Kissakuusenkouluun tai Pihkainmäen kouluun. Yhteensä koko lounaisen alueen kouluissa/yksiköissä on noin 420 oppilasta.

Alueen koulut ovat Pihkainmäen koulua lukuun ottamatta hyvin uusia. Suurin ja uusin kouluista on Von Wrightin koulu, joka valmistui vuonna 2020. Pienin Syvänniemen yksikkö valmistui vuonna 2022. Hieman tätä aikaisemmin Karttulan taajamaan valmistui myös uusi Kissakuusenkoulu vuonna 2018.

Koko alueen koulujen kapasiteetti (vetoisuus) on noin 580 oppilaspaikkaa. Karttulan koulut ovat vajaakäytössä (69 %) ja vain Von Wrightin koulu on melko täysi (88 %). Vuonna 2035 koulujen käyttöaste tippuu edelleen 60 prosenttiin, mikäli koulujen oppilaaksiottoalueiden ennusteet toteutuvat.

	Koulujen vetoisuus:	Tot.opp.määrä 18.8.2025	Ennuste kouluille 2035
Alueen koulut:	**2025**	**2025**	**2035**
Karttulan kissakuusen koulu (1-6)	180	96	70
Pihkainmäen koulu (1-6)	153	114	50
Syvänniemen yksikkö (1-2)	24	11	40
Von Wrightin koulu (1-6)	220	194	170
Yhteensä:	577	415	330

Toimenpiteet alueella vuoteen 2035

- Syvänniemen yksikössä 1.- ja 2.-luokkalaisten perusopetus lopetetaan ja oppilaat siirretään ensi sijassa Karttulan Kissakuusenkouluun. Syvänniemellä on varhaiskasvatuksen kysyntää, jota voidaan lisätä kyseisessä kiinteistössä. Oppilaiden koulukuljetusreitit tarkistetaan muutoksen yhteydessä.

- Karttulan Kissakuusenkoulun ja Pihkainmäen koulujen (vuosiluokat 1-6) oppilaaksiottoalueiden rajat tarkistetaan Syvänniemen yksiköstä luopumisen (perusopetus) yhteydessä.

- Karttulan ja Länsirannan alaluokkien oppilaaksiottoalueet tarkistetaan (Hirvilahti ja Rytky-Lepikko), jotta oppilaita voidaan tasata kouluihin aiempaa paremmin (Kissakuusenkoulu - Pihkainmäki – Von Wright).

Perustelut Syvänniemen yksikön lakkauttamiselle:

- Syväniemen yksikön oppilasmäärä on pieni (11 opp.). Koulu on yksiopettajainen eli siksi hyvin haavoittuvainen. Koulun oppilasmäärän ennuste on laskusuuntainen eli oppilaiden määrän kasvua ei ole odotettavissa. Isommassa koulussa on paremmat resurssit tarjota oppilaille ryhmä-

ja oppilaskohtaista tukea sekä tarvittaessa myös erityisluokkaopetusta. Lapsen edun mukaista ei ole se, että hänelle tulee ylimääräinen siirtymä ja sopeutuminen uuteen luokkaan ja kouluun 3. luokan alusta.

- Varhaiskasvatukselle olisi kysyntää nykyistä enemmän Syvänniemellä ja viime aikoina kaikki kylän lapset eivät ole mahtuneet kylälle varhaiskasvatukseen. Koulun tilat voidaan hyödyntää varhaiskasvatuksen lisätiloiksi ja yksikköön voidaan ottaa enemmän lapsia.
- Syvänniemen yksikön lakkautus vahvistaa Karttulan taajaman perusopetuspalveluita ja niiden säilymistä.

9.3.4. Eteläinen maaseutualue

Alueen tarkastelu käsittää seuraavat suunnittelualueet ja niiden koulut:

- Suunnittelualueet: Pellesmäki, Kurkimäki
- Koulut (2 kpl): Kurkimäen koulu ja Vehmasmäen koulu

Eteläisellä maaseutualueella on kaksi koulua, Kurkimäen ja Vehmasmäen koulut, jotka molemmat ovat yksisarjaisia vuosiluokkien 1–6 kouluja. Yhteensä kouluissa on 240 oppilasta, joka on myös lähes sama kuin alueen alakouluikäisten lasten määrä. Alueen koulujen oppilasmäärän ennustetaan pysyvän jokseenkin samana vuoteen 2035, koska alue on ollut jo vuosikymmenten ajan houkutteleva ja alueella on rakennettu uusia asuinkiinteistöjä.

Alueen koulujen yhteenlaskettu vetoisuus on 270 oppilaspaikkaa ja koulujen kapasiteetti on varsin hyvässä käytössä (täyttöaste 90 %).

	Koulujen vetoisuus:	Tot.opp.määrä 18.8.2025	Ennuste kouluille 2035
Alueen koulut:	**2025**	**2025**	**2035**
Kurkimäen koulu (1-6)	138	117	130
Vehmasmäen koulu (1-6)	132	125	110
Yhteensä:	270	242	240

Alueen koulujen osalta esitetään kaksi skenaariota:

1. Molemmat koulut säilyvät ja ne peruskorjataan nykyisen kokoisiksi eli yksisarjaisiksi.
2. Vehmasmäen koulu lakkautetaan ja oppilaat siirtyvät Kurkimäen kouluun, johon tehdään peruskorjaus ja laajennus.

Ensimmäisessä skenaariossa Vehmasmäen koulusta luovutaan, jolloin investoinnit koskevat vain Kurkimäen koulua. Toinen vaihtoehto tarkoittaa, että molemmat koulut peruskorjataan. Molempien koulujen kuntoluokka on 1 eli ne vaatisivat välittömästi peruskorjauksen. Kurkimäen koululla tämä tarkoittaa vanhinta (valm. v. 1918) rakennusta.

KUOPIO

Liite
Valitse päivämäärä
Asianro 696/00.01.02/2025

Skenaarion 1. analyysia

Vehmasmäki-Pellesmäen alue on varsin laaja ja viimeisen viidentoista vuoden aikana alueen väestönmäärä on säilynyt hyvin lähellä 1 400 asukasta vaihdellen hieman vuosittain. Koko alueelle on rakennettu asuintaloja lisää vuosittain ja asuinkiinteistöjen kauppa on ollut myös vilkasta aina koron nousuvuosiin saakka. Pienehkön tasaisen asuntotuotannon ja lasten muuttovoiton seurauksena alakouluikäisten lasten määrä on säilynyt melko vakiona, vaikka kouluikäisten määrä on lievästi alueella laskenut (kuvat alla).

Vehmasmäen koulun oppilasmäärä on vaihdellut viime vuosina 120–130 oppilaan välillä. Tällä hetkellä (syksy 2025) oppilaita on 125. Koulun oppilaaksiottoalue on Sotkanniemen, Pellesmäen, Vehmasmäen ja Airakselan alueet. Koulun oppilasmäärän ennuste on lähellä nykyistä myös tulevina vuosina (110 oppilasta vuonna 2035). Nykyinen ennuste perustuu viime vuosien kaltaiseen asuntorakentamiseen, joka on ollut noin 3–4 asuintaloa vuodessa.

KUOPIO

Liite
Valitse päivämäärä
Asianro 696/00.01.02/2025

Vehmasmäki-Pellesmäki-alueen kehityspotentiaali on varsin hyvä. Alue on jo pitkään houkutellut maaseutumaista väljää omakotitalorakentamista yksityisille tonteille. Kurkimäen, Pellesmäen ja Vehmasmäen alueella on parhaillaan valmisteilla uusi osayleiskaava. Kaavan luonnos ja kaava-aineisto olivat nähtävillä kesän 2025 aikana ja kaavaehdotus valmistuu loppuvuonna. Jo itsessään tämä osayleiskaava tuo alueelle lisää asumisen potentiaalia ja uusia rakennuspaikkoja, joista noin sata asuinrakennuspaikkaa sijoittuu Vehmasmäen koulun oppilaaksiottoalueelle. Lisäksi Sotkanniemen alueella on voimassa rantarakentamista ohjaava yleiskaava, jossa rakentamista on osoitettu pääosin pääteiden varrelle ja asumista jo sisältäviin ryppäisiin.

Skenaario 1 mahdollistaisi koulun säilymisen ja Etelä-Kuopion Pellesmäen alueen kehittymisen väljään omakotitaloasumiseen, joka mahdollistaisi myös erilaisen pienimuotoisen yritystoiminnan. Alue on hyvin laaja ja näin ollen alueella on myös väestönkasvupotentiaalia. Mikäli pientalorakentamista ei aloiteta Vanuvuoressa 2030-luvun puolivälissä, väljempi omakotitaloasuminen voisi sijoittua hyvinkin Kurkimäen, Pellesmäen ja Vehmasmäen alueelle, kuten tapahtui ennen Hiltulanlahden rakentamista ja on myös tapahtunut sen aikana, joskin hieman vähäisemmässä määrin. Kun asuntotontit loppuvat Hiltulanlahdesta, voi kysyntä siirtyä Kurkimäen ja Pellesmäen alueelle, mikäli väljiä pientalotontteja ei tarjota eteläisellä kaupunkialueella. Tulevaisuudessa Kuopion uudet elinkeinoalueet painottuvat eteläisen Kuopion alueelle ja sekin voi osaltaan nostaa eteläisen maaseutualueen asuintonttien kiinnostusta.

Tässä skenaariossa koulukuljetusten tilanne säilyisi nykyisen laajuisena. Lukuvuonna 2024–2025 Vehmasmäen oppilaiden koulukuljetusten kustannus oli noin 123 000 euroa ja Kurkimäen oppilaiden kustannus oli 33 000 euroa.

Skenaarion 2. analyysia

Skenaariossa 2 molempien koulujen oppilaat yhdistettäisiin Kurkimäen koululle ja Vehmasmäen koulusta luovuttaisiin. Uudisinvestoinnit sijoittuisivat Kurkimäen alueelle. Kurkimäen koulu laajennettaisiin kaksisarjaiseksi nykyisen yksisarjaisuuden tilalle. Tämä tarkoittaisi nykyisten yhteisten tilojen laajentamista sekä uusien luokkatilojen rakentamista. Koulu tulisi mitoittaa noin 300 oppilaalle, jonka lisäksi koulun tiloihin tulisi kaksi esikouluryhmää. Tilapalveluissa on jo hieman tutkittu nykyisen tontin mahdollisuuksia: laajentaminen on mahdollista, mutta tontti on hyvin ahdas kaksisarjaisuudelle.

Seuraavissa kahdessa kuvassa on esitetty Kurkimäen ja Vehmasmäen koulun oppilasmäärän kehitys vuosina 2007–2025.

KUOPIO

Liite
Valitse päivämäärä
Asianro 696/00.01.02/2025

Kurkimäen laajentamista tutkitaan uuden valmistuvan osayleiskaavan valmistuttua uuden asemakaavatyön avulla. Tämän asemakaavatyö on ajoitettu alkavaksi vuonna 2026. Kurkimäki on ollut jo usean vuosikymmenen ajan erittäin houkutteleva mm. lapsiperheille. Uusia asuinrakennuksia on valmistunut lisää vuosittain ja tällä vuosikymmenellä määrä on ollut keskimäärin 6 omakotitaloa vuodessa. Pienehkön rakentamisen seurauksena kylän lasten määrä on koulussa säilynyt varsin vakaana, vaikka pientä vaihtelua on ollut vuosittain. Odotettavissa on, että myös jatkossa Kurkimäen tontit ovat kysyttyjä ja alueen väestöennuste sisältää viime vuosien kaltaista tuotantoa kylälle ja sen ympäristöön.

Tässä skenaariossa suuri osa Vehmasmäen koulun oppilaista jouduttaisiin kuljettamaan Kurkimäen koululle. Ainoastaan vuosiluokkien 4–6 oppilaista alle viiden kilometrin etäisyydellä asuvat oppilaat jäisivät kuljetusten ulkopuolelle. Kuljetuksen piiriin tulevien oppilaiden määrä nousisi nykyisestä 49 oppilaasta lähelle 90–110 oppilasta. Tämä tarkoittaisi vuositasolla noin kahden uuden linja-auton lisäämistä Vehmasmäen oppilaille eli kustannuksena noin 150 000 euron verran. Arviolta Vehmasmäen oppilaiden kuljetuskustannukset olisivat noin 280 000 euroa.

Kurkimäen koulun kiinteistöjen vuokrakustannukset ovat noin 461 000 euroa (1 627 hum^2, vuokranmaksun perusteena oleva huoneistoala) vuodessa ja Vehmasmäen kiinteistöjen noin 333 000 euroa (1 319 hum^2) vuodessa. Kurkimäen kiinteistön kustannukset nousisivat jonkin verran tilojen määrän lisääntyessä (arviota ei vielä ole saatavilla 22.9.2025), mutta vuokrakustannukset jäisivät todennäköisesti pienemmiksi kuin kahden koulun mallissa.

Skenaarioiden investointien vertailua

Kurkimäen vanhan koulun peruskorjaus ja laajennus maksaa arviolta 4,1–8,6 miljoonaa euroa riippuen ratkaisumallista (esim. oma/vuokra). Vuokramallilla toteutettu laajennus olisi edullisempi, mutta käyttökustannuksiltaan kalliimpi. Jos Vehmasmäen koulun rakennukset peruskorjataan, kustannus olisi noin 2 miljoonaa euroa vanhemman kiinteistön osalta ja noin 3,2 miljoonaa euroa uudemman kiinteistön osalta eli yhteensä noin 5,2 miljoonaa euroa. Kurkimäen akuuteimmin peruskorjausta tarvitsevan vanhan koulun rakennuksen peruskorjaus yksinään maksaa arviolta 1,4 miljoonaa euroa. Kurkimäen koulun muut kiinteistöt ovat 2000-luvun alusta, eivätkä vaadi täydellistä peruskorjausta tulevalla kymmenvuotiskaudella.

Suunnitelman valmistumisvaiheessa skenaarioiden vertailu vaatii lisää laskelmia. Tämän vuoksi päätös skenaarion valinnasta tehdään myöhemmin, kun asiaan on saatu lisää tietoa. Tämä tarkoittaa investointikustannusten tarkempaa arviointia ja käyttökustannusten säästöjen laskentaa.

10. Perusopetuksen yläluokkien (vuosiluokat 7–9) palveluverkkosuunnitelma vuoteen 2035

Tässä luvussa puhutaan yksinkertaisuuden vuoksi **yläkouluista, yläkouluverkosta ja yläkouluikäisistä.** Yläkouluilla tarkoitetaan kaikkia niitä kouluja, jotka sisältävät vuosiluokkia 7–9. Vuosiluokkia 7–9 on varsinaisten yläluokkien koulujen (Hatsalan klassillinen koulu, Juankosken koulu, Minna Canthin koulu ja Jynkänlahden koulu) lisäksi myös yhtenäiskouluissa: kaupunkialueella näitä ovat Neulamäen koulu, Puijonsarven koulu ja Pyörön koulu, maaseutualueella Karttulan Kissakuusenkoulu, Vehmersalmen koulu, Riistaveden yhtenäiskoulu, Maaninkajärven koulu ja Nilsiän yhtenäiskoulu. Yläkouluikäisillä tarkoitetaan tässä raportissa 13–15-vuotiaita oppilaita.

10.1. Kuopion yläkouluikäisten määrän ennuste ja oppilaspaikkojen tarve vuoteen 2035

Kuopiossa on tällä hetkellä noin 3 950 yläkouluikäistä, joista 2 930 (74 %) asuu kaupunkialueella ja noin 910 (23 %) maaseutualueilla ja -taajamissa. Yläkouluikäisten määrä on ollut viime vuosina kasvussa, mutta ennusteen mukaan määrä alkaa laskea vuoden 2028 jälkeen (kts. seuraava kuva). Viime vuosikymmenellä alkanut syntyvyyden lasku alkaa heijastua tuolloin yläkouluikäisten määrään, vaikka muuttoliike toki nostaa 13–15-vuotiaiden määrää pienesti vuosittain[5].

Vuoteen 2035 mennessä yläkouluikäisten määrä vähenee sekä kaupunkialueella että maaseutualueella ja -taajamissa noin 330 oppilaalla. Tämä tarkoittaa lähes yhtä viisisarjaista yläkoulua ja noin 14 yläkouluryhmää vähemmän oppilaita vuonna 2035 kuin tällä hetkellä Kuopiossa.

Kuopion kaupunkialueen kouluissa käydään myös Kuopion eteläiseltä maaseutualueelta (Puutossalmi, Pellesmäki, Kurkimäki, Airaksela, Haminalahti, Kaislastenlahti ja Hirvilahti) sekä vähäisessä määrin koilliselta alueelta (Ranta-Toivala). Näiltä alueilla asuu tällä hetkellä noin 250 oppilasta ja ennusteen mukaan oppilaiden määrä on lähelle sama myös vuonna 2035 (noin 260 oppilasta). Myös muilta maaseutualueilta käydään jonkin verran kaupunkialueen yläkoulujen

[5] Vuosina 2023 ja 2024 Kuopio sai muuttovoittoa keskimäärin 113 yläkouluikäistä vuodessa eli noin viiden opetusryhmän verran. Myös vuoden 2025 tammi-elokuun aikana on 13–15-vuotiaiden määrä lisääntynyt Kuopiossa noin 50 henkilöä (muuttoliike positiivinen).

painotetussa opetuksessa tai erityiskouluissa, vaikka oppilaaksiottoalue onkin ensi sijassa oman maaseututaajaman koulu.

KUOPIO

Liite
Valitse päivämäärä
Asianro 696/00.01.02/2025

10.2. Kuopion kaupunkialueen 7–9-luokkien palveluverkko vuoteen 2035

10.2.1. Yläkouluikäisten määrä ja ennuste kaupunkialueen kouluissa

Kuopion kaupunkialueen yläkouluissa on tällä hetkellä (lukuvuosi 2025–2026) noin 3 130 oppilasta kuudessa eri koulussa. Tulevalla kymmenvuotiskaudella yläkoulujen palveluverkko tulee uusiutumaan lähes kokonaan, koska viisi nykyisistä kuudesta koulusta tarvitsee jatkaakseen mittavan peruskorjauksen tulevalla kymmenvuotiskaudella.

Kuopion väestöennusteen mukaan kaupunkialueella on varauduttava noin 3 000 oppilaspaikkaan vuonna 2035. Tämä tarkoittaa yhteensä noin 42–43 sarjan toteutumista vuosiluokille 7–9. Luku sisältää myös maaseutualueilta kaupunkialueen kouluissa käyvien oppilaiden ennusteen (kuvattu ed. luvussa).

Seuraavassa taulukossa on esitetty kaupunkialueen yläkoulujen oppilasmäärät syksyllä 2025. Ennustetta ei ole esitetty nykyisille koulujen oppilaaksiottoalueille, koska sen mukainen palveluverkon toteutuminen ei ole realistinen. Tässä suunnitelmassa on tarkasteltu vuoden 2035 palveluverkkoa uudelleen ja uusilla oppilaaksiottoalueilla.

Kuopion kaupunkialueen yläkoulut sekä yhtenäiskoulut, joissa yläluokkia	Oppilasmäärä lv. 2025-2026	Laskenn. sarjat
Hatsalan klassillinen koulu	774	11
Minna Canthin koulu	782	11
Pyörön koulu	618	9
Jynkänlahden koulu	489	7
Neulamäen koulu (yhtenäiskoulu)	223	3
Puijonsarven koulu (yhtenäiskoulu)	233	3
Kaupunkialueen yläkoulut ja -luokat	**3 119**	**45**

Kuopion kaupunkialueella asuvien yläkouluikäisten oppilaiden painopiste on tällä hetkellä Pirtin ja Rautaniemen alueella. Määrällinen painopiste säilyy myös näillä alueilla vuoden 2035 tilanteessa (katso liite 9).

KUOPIO

Liite
Valitse päivämäärä
Asianro 696/00.01.02/2025

Koulun nimi	Kuopion kaupunki omistaa (X)	Rak. Vuosi	Viimeisin per.korjausv.	Kunto-luokka	Arvio jäljellä ol. käyttöiästä vuosina ennen mahd. per.korjausta
Hatsalan klassillinen koulu A HAT	X	1965	2001	1	-3
Hatsalan klassillinen koulu B HAT	X	1975	2001	1	-3
Hatsalan klassillinen koulu ruokala HAT	X	2017	-	5	24
Pyörön koulu yläkoulu PYO	X	1994	-	1	3
Minna Canthin koulu MC	X	1962	1998	2	6
Neulamäen koulu A NEU	X	1986	-	2	3
Neulamäen koulu A EO NEU	X	1986	-	2	3
Neulamäen koulu B NEU	X	1987	-	2	3
Jynkänlahden koulu A JYL	X	1968	2005	3	7
Jynkänlahden koulu B JYL	X	1968	2006	3	7
Jynkänlahden koulu lisärakennus		2022	-	5	7
Puijonsarven koulu PUI	X (Koy 100%)	2011	-	4	36
Puijonsarven koulu PUI	X (Koy 100%)	2011	-	4	36

10.2.2. Valtuuston päätös yläkouluverkosta vuodelta 2023

Kuopion kaupunkialueen yläkouluverkkoa tarkasteltiin eri vaihtoehtojen avulla pari vuotta sitten. Kuopion kaupunginvaltuusto päätti (KV 12.6.2023, §49), että kaupunkialueen yläkouluverkkoa kehitetään silloisen kasvun ja oppimisen lautakunnalle sekä kaupunginhallitukselle esitetyn skenaario B:n mukaan. Skenaario B tarkoitti kuuden yläluokkia sisältävän koulun palveluverkkoa vuonna 2030.

	Yläkoululaisia	Sarjoja	v. 2030 arvio*
1. Puijonsarvi (yhtenäiskoulu)	210	3	240
2. Hatsala *uusi*	860	12	720
3. Pyörö *uusi / peruskorjaus* (yhtenäiskoulu)	550	8	690
4. Minna Canth *uusi* (Mölymäki)	550	8	600
5. Jynkänlahti *uusi* (Lippumäki)	550	8	660
6. Hiltulanlahti *uusi*	350	5	340
Yhteensä:	3 070	44	3250

Silloisen työryhmän esittämää skenaario B:tä muutettiin jonkin verran ja tässä on kuvattuna valtuuston lopullinen päätös kesäkuulta 2023:

- *Puijonsarven ja Hatsalan koulut määritellyillä paikoillaan.*
- *Minna Canthin koulu rakennetaan Mölymäkeen.*
- *Jynkänlahden koulu rakennetaan Lippumäkeen. Tehdään vaihtoehtoinen suunnitelma ja arvio Jynkänlahden yläkoulun peruskorjauksesta ja säilyttämisestä osana verkostoa, jonka jälkeen tehdään vertaileva arvio peruskorjatun Jynkänlahden koulun ja Lippumäen uuden koulun välillä. Jynkänlahden ja Ylä-Pyörön yläkoulujen oppilasalueita koskeva verkostopäätös tehdään myöhemmin tuon analyysin pohjalta.*

- *Etelä-Kuopioon rakennetaan eteläistä ja läntistä maaseutualuetta sekä Hiltulanlahtea palveleva yläkoulu, jonka sijainti ja mitoitus päätetään sitten, kun tieto Vanuvuoren uuden asuinalueen toteutumisesta on käytettävissä. Ratkaisu vähentää keskustan alueen yläkoulujen oppilasmäärää, mikä otetaan huomioon näiden koulujen mitoituksessa.*
- *Nykyisestä yläkouluverkosta jäävät 2030-luvulla pois Neulamäen koulun luokat 7–9, mikäli oppilasmääräkehitys ja muiden koulujen kapasiteetti sen mahdollistavat. Asiaa tarkastellaan ja tehdään päätös vuosikymmenen taitteessa.*

10.2.3. Kaupunkialueen yläkoulujen kaikki tutkitut skenaariot

Palveluverkkosuunnitelmaa työstävä perusopetuksen työryhmä tarkasteli ja analysoi kaupunkialueen yläkouluverkkoa yhdeksän eri skenaarion avulla. Erilaisia skenaarioita muodostettiin koulujen määrän ja sijainnin erilaisilla vaihtoehdoilla yläluokkien opetukselle kaupunkialueella vuonna 2035. Skenaarioissa tutkittiin seuraavat vaihtoehdot:

- neljän yläkoulun skenaario
- viiden yläkoulun skenaariot (3 erilaista)
- kuuden yläkoulun skenaariot (4 erilaista)
- seitsemän yläkoulun skenaario (FCG:n selvityksen ehdotus)

Tarkastelun ensimmäisessä vaiheessa todettiin neljän ja seitsemän yläkoulun skenaariot epärealistisiksi. Neljän yläkoulun skenaario olisi taloudellinen ja hyvin kustannustehokas, mutta toisaalta oppilaita keskittävä skenaario, jossa koulujen saavutettavuus olisi heikoin. Oppilaiden koulumatkat pitenisivät ja koulukuljetuksen (julkinen liikenne) tarve olisi suurin kaupunkialueella. Skenaariossa kaikki koulut muodostuisivat hyvin suuriksi (10–12-sarjaa) ja yhtenäiskouluajattelusta olisi luovuttava. Vuonna 2035 Kuopiossa toimisi neljä eri yläkoulua: Hatsala, Minna Canth (Mölymäellä), Pyörö ja Lippumäki ja kaksi nykyistä yhtenäiskoulua muutettaisiin 1.–6.-luokkien kouluksi.

Myös FCG:n esittämä seitsemän koulun skenaario todettiin epärealistiseksi, koska se tarkoittaisi uuden yläkoulun peruskorjausta keskustaan nykyisen Kallaveden lukion kiinteistöön ja samalla nykyisen yläkouluverkon säilyttämistä. Tässä vaihtoehdossa peruskorjattavia tai uudisrakennuksena toteutettavia kouluja olisi jopa kuusi. Toteutus olisi skenaarioista kallein eikä toisi oppilaiden saavutettavuuteen selkeää parannusta. Yläluokkien oppilaiden painopiste on Saaristokaupungissa, mikä tarkoittaisi suuremman osan oppilaista liikkumista kuitenkin keskustan kouluihin myös kaupunkialueella. Toisaalta skenaarion toteutus on haasteellinen myös sen vuoksi, että Kallaveden lukiolle ei olisi nopeasti löydettävissä muita korvaavia tiloja.

Viiden koulun skenaarioissa tutkittiin kolme erilaista vaihtoehtoa. Näistä kaksi ensimmäistä (5.1. ja 5.2.) ovat hyvinkin kannatettavia sekä kustannustehokkaita ja perustuvat vahvasti nykyverkkoon. Ohjausryhmä valitsi molemmat skenaariot jatkoon ja nämä on esitelty seuraavassa luvussa 10.2.4.

Viiden koulun kolmas skenaario (5.3.) toisi yläkoulun Hiltulanlahteen, mutta siinä luovuttaisiin opetuksesta molemmissa yhtenäiskouluissa (Neulamäki ja Puijonsarvi). Palveluverkko

muodostuisi Hatsalan, Minna Canthin, Pyörön, Jynkänlahti/Lippumäen sekä Hiltulanlahden yläkouluista. Työryhmä hylkäsi tämän vaihtoehdon, koska moni näkökulma puoltaa yläluokkien opetuksen jatkamista Puijonsarven yhtenäiskoulussa. Koulu on kunnoltaan hyvä ja sisältää tiettyjen yläluokilla opetettavien aineiden erityisvarusteltuja luokkia, kuten kotitalouden luokat.

Kuuden yläkoulun kaikissa tarkastelluissa skenaarioissa oli mukana Puijonsarven koulu, koska koulua ei nähdä järkevänä poistaa verkosta. Kuuden yläkoulun mallissa on tutkittu myös vaihtoehtoja rohkeammin ja niissä Hatsalan, Minna Canthin, Pyörön, Jynkänlahden ja Puijonsarven oheen on tutkittu seuraavat vaihtoehdot: Hiltulanlahden yläkoulu (6.1.), Kallaveden yläkoulu (6.2.), Linnanpellon yläkoulu (6.3.) sekä yksi vaihtoehto, jossa yläluokat jatkaisivat edelleen Neulamäessä ja skenaario olisi täysin nykyisen palveluverkon kaltainen (6.4.).

Vaihtoehdoista Kallaveden koulun ratkaisu hylättiin samoista syistä kuin viiden yläkoulun kohdalla. Lisäksi Linnanpellon peruskorjaaminen yläkouluksi todettiin saavutettavuuden näkökulmasta heikoksi ratkaisuksi. Se ei toisi yläkouluikäisille lisää paikkoja oikealle suunnalle, koska yläkouluikäisiä on eniten Saaristokaupungissa.

Nykyverkon mukainen kuuden yläkoulun skenaario on edullisin investointien kannalta. Siinä Neulamäen koulu jatkaisi yläluokkien kouluna. Työryhmä on miettinyt, että on monia eri perusteluja Neulamäen yläluokkien lakkauttamiselle. Yläluokat vapauttaisivat koulun tiloja peruskorjausvaiheessa varhaiskasvatuspalveluille ja näin koulua voisi kehittää Neulamäen lähipalvelukeskuksena.

Kuuden yläkoulun skenaarioiden kohdalla parhaana näyttäytyy vaihtoehto, jossa Etelä-Kuopioon (Hiltulanlahti) rakennettaisiin uusi yläkoulu. Tämä skenaario esitellään seuraavassa luvussa 10.2.4.

10.2.4. Kaupunkialueen yläkoulujen vaihtoehtoiset skenaariot (3)

Skenaario 5.1.

Skenaario 5.1. (liite 19a) säilyttää muutoin nykyisen palveluverkon, mutta yläluokat lakkaavat Neulamäestä ja Jynkänlahden sijaan rakennetaan uusi isohko yläkoulu Lippumäen alueelle. Viiden yläkoulun skenaario tarkoittaa neljää isoa koulua, mikäli opetusta jatketaan viidentenä Puijonsarven koulussa (3-sarjainen). Tässä skenaariossa Jynkänlahden vanhan koulun peruskorjaus ei ole enää mahdollinen, koska 9-sarjainen yläkoulu ei mahdu laajennettuna nykyiselle tontille. Näin ollen tässä skenaariossa Lippumäen alueelle rakennetaan uusi koulu.

SKENAARIO 5.1. *Hatsalan suunniteltu koko, uusi Lippumäen yläkoulu, yläluokat pois Neulamäestä*

	Laskenn. Sarjoja	Arvio oppilaista Vuonna 2035		Investoinnin kustannusarvio
Minna Canth / Mölymäki	**10**	**720**	**uusi koulu rakenteilla**	**31 000 000**
Puijonsarvi yhtenäiskoulu	3	200	yhtenäiskoulu, vanha	
Hatsala (keskusta)	10	720	uusi koulu suunnitteilla	32 000 000
Lippumäki (korvaa Jynkänlahden)	9	640	uusi koulu	30 000 000
Pyörö	10	720	peruskorjaus / uusi koulu	32 000 000
Yhteensä:	**42**	**3000**		**125 000 000**

Tämä vaihtoehto on taloudellisesti edullisin ratkaisu Kuopion kaupunkialueen yläkouluverkolle vuoteen 2035. Investointien kustannukset ovat arviolta noin 125 M€. Uusia kouluja rakennetaan kolme ja Pyörön koulu joko peruskorjataan tai korvataan uudisrakennuksella. Hatsala rakennetaan suunnitellusti 10-sarjaisena.

Skenaario 5.2.

Skenaario 5.2. (liite 19b) on täysin samat koulut sisältävä vaihtoehto kuin skenaario 5.1, mutta siinä Hatsalan kokoa keskustassa kasvatettaisiin 12-sarjaiseksi, jolloin Jynkänlahti voitaisiin toteuttaa pienempänä (7-sarjaisena) ja peruskorjaamalla nykyiselle tontille. Tällä suunnitelmalla voitaisiin vielä säästää hieman investoinneissa verrattuna skenaarioon 5.1.

SKENAARIO 5.2. *Hatsala isompi, Jynkänlahden mahd. peruskorjaus, yläluokat pois Neulamäestä*				
	Laskenn. Sarjoja	**Arvio oppilaista Vuonna 2035**		**Investoinnin kustannusarvio**
Minna Canth / Mölymäki	**10**	**720**	**uusi koulu rakenteilla**	**31 000 000**
Puijonsarvi yhtenäiskoulu	3	200	yhtenäiskoulu, vanha	
Hatsala (keskusta)	12	840	uusi koulu suunnitteilla	34 000 000
Jynkänlahti	7	520	peruskorjaus	27 000 000
Pyörö	10	720	peruskorjaus / uusi koulu	32 000 000
Yhteensä:	**42**	**3 000**		**124 000 000**

Skenaario 6.1.

Skenaario 6.1. (liite 19c) säilyttää nykyisen palveluverkon sillä muutoksella, että yläluokat poistettaisiin Neulamäestä ja tämän tilalle rakennettaisiin uusi koulu Hiltulanlahteen 5-sarjaisena. Palveluverkossa olisi kuusi koulua ja se tarkoittaisi viiden koulun uudisrakentamista tai peruskorjaamista vuoteen 2035 mennessä. Tässä skenaariossa voitaisiin Hatsala rakentaa 10-sarjaiseksi ja Jynkänlahti ja Pyörö 7-sarjaiseksi (peruskorjaus / uudisrakentaminen). Tässä suunnitelmassa investoinnit olisivat selkeästi edellisiä skenaarioita suuremmat noin 17–18 M€:n verran.

SKENAARIO 6.1. *Hatsalan suunniteltu koko, Hiltulanlahdessa yläkoulu, yläluokat pois Neulamäestä*				
	Laskenn. Sarjoja	**Opp 2035**		**Investoinnin kustannusarvio**
Minna Canth / Mölymäki	**10**	**720**	**uusi koulu rakenteilla**	**31 000 000**
Puijonsarvi yhtenäiskoulu	3	200	yhtenäiskoulu, vanha	
Hatsala (keskusta)	10	720	uusi koulu suunnitteilla	31 000 000
Jynkänlahti	7	500	peruskorjaus	27 000 000
Pyörö	7	510	peruskorjaus / uusi koulu	30 000 000
Hiltulanlahti	5	350	uusi koulu	23 000 000
Yhteensä:	**42**	**3 000**		**142 000 000**

Skenaario 6.1. olisi aiemmin tehdyn valtuuston päätöksen mukainen. Mikäli uusi koulu rakennettaisiin Etelä-Kuopioon, sen tulisi olla kaupunkirakenteen ja asuntoalueen sisällä eli Hiltulanlahdessa, joka on myös saavutettavuuden kannalta hyvä kaikille eteläisille

maaseutualueille (Puutossalmi, Pellesmäki, Kurkimäki). Koulun koko olisi noin 350 oppilaalle, joka voisi olla pitkän aikavälin tähtäimellä optimaalinen, jos Vanuvuoren alueella rakentaminen alkaisi myöhemmin 2030-luvun lopulla. Toki koulun voisi suunnitella myös laajennettavaksi myöhemmin, koska Vanuvuoren alue on kokonaisuutena hyvin laaja (maksimissaan jopa 7 000 asukasta) ja sen rakentaminen voi viedä vuosikymmeniä. Tämän vuoksi alueen väestönkasvun ja yläkouluikäisten oppilasmääriä on vaikea ennustaa vielä tässä vaiheessa.

10.2.5. Ohjausryhmän esitys kaupunkialueen yläkouluverkon toteutukselle vuoteen 2035

Ohjausryhmä esittää, että Kuopion yläkouluverkko toteutetaan skenaarion 5.1. mukaisesti. Tämä skenaario on edullisin, mutta silti saavutettavuuden näkökulmasta hyvä. Uuden koulun rakentaminen vähentää vanhan kiinteistön peruskorjauksessa jäävää riskiä ja sen sijainti Lippumäessä parantaa selkeästi koulun saavutettavuutta Saaristokaupungin oppilaiden näkökulmasta (Rautaniemi, Lehtoniemi) verrattuna nykyisen Jynkänvuoren sijaintiin. Uudessa koulussa myös koulun tilatehokkuus, laadukkuus ja nykyaikaisuus saadaan varmistettua.

Skenaariossa 5.1. kaikki muut yläkoulut paitsi Puijonsarvi muodostuvat melko samansuuruisiksi ja siksi myös tasa-arvoisiksi. Kaikki koulut ovat hyvin saavutettavissa julkisen liikenteen avulla ja yli viiden kilometrin koulumatkaa ei kaupunkialueella synny kuin vähäisessä määrin. Ainoastaan Hiltulanlahden eteläisimmältä asuntoalueelta etäisyys kouluun on yli 5 kilometriä ja tässä skenaariossa alueen kouluna toimisi Pyörön koulu. Eteläisen ja läntisen maaseutualueen oppilaat käyvät tässä suunnitelmassa keskustan kouluja, jonne kaikki julkisen liikenteen avoimet vuorot kulkevat jo muutoinkin.

10.3. Kuopion maaseututaajamien 7–9-luokkien palveluverkko vuoteen 2035

Tällä hetkellä Kuopion maaseututaajamien yläluokilla on noin 640 oppilasta. Oppilasmäärä on ollut hitaassa laskussa jo vuosia ja oppilasmäärä laskee edelleen tulevina vuosina. Ennusteen mukaan maaseututaajamien yläluokilla oppilasmäärä on noin 440 oppilasta vuonna 2035 eli oppilasmäärä vähenee noin sadalla oppilaalla vuoteen 2030 mennessä ja noin sadalla oppilaalla lisää vuoteen 2035 mennessä. Kymmenessä vuodessa muutos tulee olemaan voimakas ja lähes kolmannes vähemmän kuin nykyisin.

Kuopion tavoitteena on valtuuston päätöksen mukaisesti, että luokkien 7–9 opetus toteutetaan vähintään 2-sarjaisissa kouluissa (yksi sarja tarkoittaa 23 oppilasta/vuositaso). Tämä tarkoittaa, että vuosiluokkien 7–9 oppilasmäärän tulisi olla vähintään 138 oppilasta yläluokkia opettavissa kouluissa. Maaseutualueella tämä tuottaa ongelmaa, koska jo tällä hetkellä (lukuvuosi 2025–2026) lähes kaikkien Kuopion maaseudun koulujen yläluokilla on tätä vähemmän oppilaita. Ainoastaan Nilsiän yhtenäiskoulussa on valtuuston tavoitetta enemmän oppilaita (182 oppilasta lukuvuonna 2025–2026) luokilla 7–9.

KUOPIO

Liite
Valitse päivämäärä
Asianro 696/00.01.02/2025

Kuopion maaseutualueen yläkoulut/yhtenäiskoulut, joissa yläluokkia	Oppilasmäärä lv. 2025-2026	Laskenn. sarjat	Opp. määrän ennuste lv. 2030-2031	Opp. määrän ennuste lv. 2035-2036	Laskenn. Sarjat lv. 2035-2036
Riistaveden yhtenäiskoulu	91	1,3	80	60	0,9
Vehmersalmen koulu	47	0,7	40	30	0,4
Karttulan Kissakuusenkoulu	96	1,4	90	90	1,3
Maaninkajärven koulu	119	1,7	120	100	1,4
Nilsiän yhtenäiskoulu	182	2,6	120	90	1,3
Juankosken koulu	109	1,5	90	60	0,9
Yläluokkien oppilasm. Yhteensä	**644**	**9,3**	**540**	**430**	**6,2**

Maaseudun kouluissa yläluokkien opetuksen järjestäminen vaikeutuu ja opetuksen laatu heikkenee, kun oppilaiden määrä painuu kovin pieneksi. Kun koulu muuttuu vuosiluokkien 7–9 osalta yksisarjaiseksi eli siellä on vain yksi luokka/vuositaso, opetuksen toteuttaminen vaikeutuu ja laatu heikkenee monestakin näkökulmasta. Oppilaiden mahdollisuus syventävien taide- ja taitoaineiden valintoihin sekä valinnaisiin opintoihin on hyvin vähäistä ja oppilaanohjaaja sekä opiskeluhuollon palvelut ovat harvoin saatavilla. Pienessä koulussa on vähäisemmät resurssit tarjota ryhmäkohtaista ja oppilaskohtaista tukea eikä erityisluokkaopetusta voida välttämättä tarjota omassa koulussa. Koska opettajien työmäärät eivät täyty yksisarjaisessa koulussa, opettajat joutuvat hakemaan lisätunteja toisista kouluista. Kiertäminen koulusta toiseen on raskasta myös pitkien välimatkojen vuoksi eikä mahdollista työyhteisöön kiinnittymistä. Opetushenkilöstön rekrytointi on erittäin haastavaa ja vaihtuvuus suurta. Henkilöstön suuri vaihtuvuus ja kelpoisten opettajien rekrytointihaasteet heikentävät opetuksen laatua. Oppilaiden sivistykselliset oikeudet eivät toteudu yhdenvertaisesti muihin kaupungin oppilaisiin verrattuna. Pienet yksiköt ovat raskaita työntekijän kannalta, sillä henkilöstöllä ei ole samanlaisia mahdollisuuksia yhteistyöhön sekä työn ja osaamisen jakamiseen kuin suuremmissa kouluissa. Pienemmissä kouluissa yksittäisen työntekijän osaaminen korostuu ja työntekijän vaihtaessa työpaikkaa on suurempi riski osaamisvajeen syntymiselle.

Maaseutualueen palveluverkko muodostuu tulevaisuudessa viidestä 7.–9.-luokkien koulusta ja opetusta jatketaan kaikissa yläluokiltaan yli yksisarjaisissa tai lähelle sitä olevissa kouluissa. Vehmersalmen yläluokat siirretään Riistaveden yhtenäiskouluun tai muihin oppilaiden kannalta lähimpiin kouluihin (tutkitaan yhteistyö Tuusniemen ja Leppävirran kanssa). Juankosken koulun oppilasmäärien kehitys tarkastellaan uudelleen 2030-luvun taitteessa. Vuonna 2030 Juankosken oppilasmäärän ennuste on vuosiluokille 7–9 noin 90 oppilasta eli reilun yhden sarjan verran.

Riistaveden yhtenäiskoulussa on tällä hetkellä (lukuvuosi 2025–2026) 91 oppilasta. Vehmersalmen oppilaista suurimmalle osalle lähin koulu tulee olemaan Riistaveden yhtenäiskoulu, jonka oppilasmäärä nousee noin 130 oppilaaseen lukuvuonna 2026–2027.

Vehmersalmen koulu on muuttunut jo jonkin aikaa sitten yksisarjaiseksi vuosiluokkien 7–9 osalta eli oppilaita on vain yksi luokka/vuositaso. Riistaveden yhtenäiskoulu on myös muuttumassa vuosiluokkien 7–9 osalta yksisarjaiseksi ja opetuksen järjestämisen haasteet ovat Riistaveden koulussakin jo näköpiirissä. Vehmersalmen vuosiluokkien 7–9 oppilaiden opetuksen siirtäminen Riistaveden kouluun parantaisi sekä Vehmersalmen että Riistaveden oppilaiden opetuksen laatua.

Oppilaiden mahdollisuus syventävien taide- ja taitoaineiden valintoihin sekä valinnaisiin opintoihin paranisi ja oppilaanohjaaja sekä opiskeluhuollon palvelut olisivat useammin saatavilla. Isommassa

koulussa olisi paremmat resurssit tarjota ryhmäkohtaista ja oppilaskohtaista tukea. Jos oppilas tarvitsisi erityisluokkaopetusta, sitä voitaisiin tarjota omassa koulussa. Opettajien työmäärät täyttyisivät paremmin, jolloin rekrytointihaasteet ja opettajien vaihtuvuus vähenisivät. Oppilaiden sivistykselliset oikeudet toteutuisivat entistä paremmin ja yhdenvertaisemmin muihin Kuopion oppilaisiin verrattuna.

Juankoskella molemmat perusopetuksen koulut ovat vajaakäyttöisiä. Toimenpiteenä tutkitaan koulujen yhdistäminen yhtenäiskouluksi ja toisesta kiinteistöstä luopuminen.

11. Perusopetuksen palveluverkon muutosehdotusten taloudelliset vaikutukset ja arvio investoinneista vuoteen 2035

Perusopetuksen palveluverkkoon esitetyt toimenpiteet käsittävät viiden alaluokkien koulun/yksikön lakkauttamisen tai oppilaiden siirron fyysisesti hallinnolliselle koululle. Toimenpiteet maaseudun osalta on esitetty kartalla liitteessä 10 ja kaupunkialueen osalta liitteessä 9. Varsinaisia koulun lakkauttamisia on kaksi: Muuruveden koulun ja Särkiniemen koulun lakkauttaminen ja loput kolme ovat yksiköiden oppilaiden siirtoja fyysisesti hallinnollisen pääkoulun tiloihin: Vehkalammen yksikön siirto Riistavedelle, Syvänniemen yksikön siirto Karttulan Kissakuusenkoululle sekä Pitkälahden yksikön siirto Pyörön koululle. Lisäksi kuudentena esitetään Vehmersalmen yläluokkien siirtoa Riistaveden yhtenäiskoululle.

Kaikissa toimenpiteissä paitsi Vehmersalmen yläluokkien siirrossa kiinteistöstä aiheutuvat kulut tuovat säästöä opetuspalvelujen vastuualueelle. Vehmersalmen koulukiinteistö jää vuosiluokkien 1–6 käyttöön eikä muutos siten tuo säästöä opetuspalveluiden vastuualueelle. Tässä taloudellisten vaikutusten laskelmassa on esitetty vain kiinteistöistä saatavat säästöt, kiinteistöiden purkamisesta aiheutuvat kulut sekä oppilaiden kuljetuksista arvioidut lisäkustannukset nykytasoon nähden. Nyt esitettyjen lisäksi opetuksen uudelleenjärjestämisestä on tulossa myös jonkin verran henkilöstösäästöjä. Niiden arviointi on erittäin vaikeaa, kun tulevia tuntikehyksiä ja oppilaiden tarkkaa määrää vuosiluokittain ei ole vielä tiedossa.

Tässä laskelmassa kiinteistömenot ovat todellisia kuluvan vuoden 2025 arvoja, mutta muutoin kustannusarviot on tehty asiantuntijoiden toimesta. Tilapalvelut ovat arvioineet purkukustannuksia niiden koulujen kohdalla, jotka mitä ilmeisemmin menevät purkuun.

Kaupunkisuunnittelupalvelujen joukkoliikenneyksikkö on arvioinut kuljetettavien oppilaiden lisääntyvän määrän perusteella lisäautojen tarpeen koulujen kuljetuksiin. Koulukuljetusten alueelle aiheutuvat lisäkustannukset on esitetty arviona (välillä), ja näistä on laskelmaan otettu arvioitujen kustannusten keskiarvo (alla).

Koulukuljetusten lisäämisestä johtuvien kustannusten arviointi on hankalaa, koska tällä hetkellä arviointiin ei ole käytettävissä tulevien vuosiluokkien tarkkoja kouluun kuljetettavien oppilaiden määriä, asuinpaikkoja ja koulupäivien alkamis- ja päättymisaikoja. Lisäksi koulukuljetukset kilpailutetaan määräajoin, eikä tällä hetkellä ole tietoa, kuinka paljon alueella esiintyy kuljetustarjontaa tulevina vuosina (tarjonta vaikuttaa aina hintaan). Tähän suunnitelmaan koulukuljetusten lisäkustannuksia on arvioitu kuljetettavien oppilaiden määrän kasvun ja nykyisten sopimusten perusteella. Kuljetukset tarkastellaan alueellisesti aina kokonaisuutena.

KUOPIO

Liite
Valitse päivämäärä
Asianro 696/00.01.02/2025

Arvio esitettyjen perusopetuksen toimenpiteiden säästöistä ja kustannuksista

7.11.2025

Koulu tai yksikkö	Kiinteistö-kulut *vuodessa*	Käyttötalouden säästöt *(mm. henkilöstö, kalusto, kiint.huolto, tietoh. yms.)*	Kiinteistön tasearvo, *(alaskirjaus)*	Koulukulje-tuksen lisätarve *(autoina/lisävuoroina)*	Koulukulj. lisäkustannus *euroina*	Säästyvä perus-korj. tai uudisrak. Kust. *(M€)*
Muuruveden koulu (1-6-luokat)	189 000	102 000	47 000	yksi lisäauto	50 000 - 80 000	4,5
Vehkalammin yksikkö (1-6-luokat)	192 000	62 000	1 240 000	mahd. lisäauto	30 000 - 60 000	1,1
Vehmersalmen koulu (7-9-luokat)		168 000		yksi lisäauto	120 000 -140 000	
Syvänniemen yksikkö (1-2-luokat)	14 000	30 000		mahd. lisäauto	0 - 50 000	
Pitkälahden yksikkö (1-2-luokat)	368 000	17 600				
Särkiniemen koulu (1-6-luokat)	428 000	114 000	16 000	yksi lisävuoro julk.l.	50 000 - 80 000	8,5
Koulut yhteensä:	**1 191 000**	**493 600**	**1 303 000**		**250 000 - 410 000**	**14**
				ka	-330 000	
Kiinteistökulujen säästöt		1 191 000		Etelä-Kuopion yläkoulun rakentamatta		**17**
Käyttötalouden säästöt		493 600		jättäminen (Hiltulanlahti) säästö		
- Koulukulj. ja joukkoliik. kust. arvio (ka)		-330 000			**Yhteensä:**	**31**
Säästöt:		**1 354 600**				

Kiinteistösäästöt ovat yhteensä noin 1,2 miljoonaa euroa, käyttötalouden säästöt (henkilöstö, kalusto, kiinteistöhuolto, tietohuolto jne.) noin 0,8 miljoonaa euroa ja koulukuljetusten lisäkustannus arviolta noin 330 000 euroa. Toimenpiteet tuovat arviolta säästöjä noin 1,35 miljoonaa euroa. Toimenpiteiden vaikutukset investointibudjettia alentavasti ovat arviolta noin 14 miljoonaa euroa, jonka lisäksi investointeja vähentää Etelä-Kuopion yläkoulun (Hiltulanlahti) rakentamatta jättäminen noin 17 miljoonan euron verran. Yhteensä nämä investointisäästöt ovat noin 31 miljoonaa euroa.

Alla olevassa taulukossa on mukana suunnitelman mukaiset investoinnit tulevalle kymmenvuotiskaudelle eli vuoteen 2035 saakka. Kaikki koulujen investoinnit vaativat erillisen tarve- ja hankesuunnitteluprosessin. Alla olevista Minna Canthin uusi koulu on jo rakenteilla ja Hatsalan uudesta klassillisesta koulusta on hankesuunnitelmapäätös 10-sarjaisena. Kaikki muut vaativa erilliset päätökset vielä. Myös investoinnit ovat suunnitelman mukaisia, mutta nykyhetken arvioita ja tarkentuvat vuosien mittaan. Yhteensä perusopetuksen investoinnit ovat noin 146 miljoonaa euroa vuosina 2026–2035 eli keskimäärin 15 miljoonaa euroa vuodessa.

Perusopetuksen investoinnit vuosina 2026-2035

Investointikohteet		2026	2027	2028	2029	2030-2035	Yht.	Huom!
Minna Canthin koulu (7-9)	uusi	13,5	7,9			0,0	21,4	0,6 M€ vuonna 2024
Hatsalan klassillinen koulu (7-9)	uusi		0,5	13,0	15,5	0,0	29,0	10-sarjaisena
Kettulan koulu (1-6)	uusi		0,3	5,0	7,7	0,0	13,0	Arvio, ei päätöstä
Lippumäen koulu (7-9)	uusi				0,5	28,5	29,0	Arvio, ei päätöstä
Pyörön koulu (1-9)	per.korj.				0,5	29,5	30,0	Arvio, ei päätöstä
Neulamäen koulu (1-6)	per.korj.					16,5	16,5	Arvio, ei päätöstä
Vehmasmäen koulu (1-6)	per.korj.					5,2	5,2	Arvio, ei päätöstä
Kurkimäen koulu (1-6)	per.korj.					1,4	1,4	Arvio, ei päätöstä
Kaikki yhteensä:		**13,5**	**8,7**	**18,0**	**24,2**	**81,1**	**146**	

KUOPIO

Liite
Valitse päivämäärä
Asianro 696/00.01.02/2025

12. Yhteenveto

Kuopion palveluverkkosuunnitelma sisältää Kuopion kaupungin varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkkojen suunnitelmat vuoteen 2035 saakka. Työ on jatkoa viime keväänä valmistuneelle FCG:n palveluverkostoselvitykselle, ja se tarkentaa tehtyä selvitystä kymmenvuotiskauden suunnitelmalla ja investointien ohjeellisella ohjelmoinnilla. Suunnitelma sisältää myös talouden tasapainotusohjelman edellyttämät toimenpiteet ja säästöt.

Palveluverkkosuunnitelma perustuu Kuopion strategiaan, väestöennusteeseen sekä asumisen kaavoitukseen ja asuntotuotannon ohjelmointiin (ASENTO-ohjelma). Suunnitelman tavoitteena on kehittää ja optimoida palveluverkkoa kokonaisvaltaisesti ja niin, että se vastaa varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen jo olemassa oleviin sekä tuleviin tarpeisiin talousnäkökulma huomioiden. Suunnitelma tukee kaupungin kasvua, kehitystä ja elinvoimaa, mutta ottaa huomioon palvelutuotannon käyttötalouden sekä investointien kustannukset ja tilojen käytön tehokkuuden aiempaa paremmin.

Kuopion haasteena on talouden tasapainottaminen, perusopetusikäisten lasten määrien vähentyminen, tilojen vajaakäyttöisyys sekä koulu- ja päiväkotikiinteistöjen kasvava korjausvelka. Viime vuosikymmenellä tapahtunut syntyvyyden vähentyminen tulee näkymään tulevina vuosina lasten määrän laskuna siitäkin huolimatta, että Kuopio on jatkuvasti saanut lievää muuttovoittoa lapsista vuosittain. Vuoteen 2035 mennessä peruskouluikäisten lasten määrä vähenee noin 850 lapsella nykytilanteeseen (syksy 2025) verraten. Alle kouluikäisten lasten määrä kasvaa hieman tulevina vuosina.

Varhaiskasvatuksen palveluverkkoa on kehitetty määrätietoisesti jo vuosia mm. päiväkotien kokoa kasvattamalla sekä pieniä päiväkoteja lakkauttamalla. Samaan aikaan kaupunkiin on tullut myös uusia yksityisiä päiväkoteja. Suunnitelman mukaan tämä kehittämistyö jatkuu tulevalla kymmenvuotiskaudella, jolle on suunniteltu yhteensä 14 päiväkodin lakkauttaminen sekä kymmenen päiväkodin peruskorjaaminen (voi sisältää laajennuksen) tai uusiminen.

Perusopetuksen kouluissa ja yksiköissä on paljon korjausvelkaa ja useat koulut vaatisivat mittavan peruskorjauksen tai uuden kiinteistön rakentamisen tulevalla kymmenvuotiskaudella. Tässä vaiheessa on tarkkaan harkittava, mitä kouluja peruskorjataan ja uusitaan, mutta myös sitä, voidaanko palveluverkkoa karsia ja tiivistää järkevällä ja taloudellisella tavalla ja nykyisten koulutilojen käyttöä vahvistaen. Suunnitelmassa Kuopion kaupunkialueen yläluokkien kouluja on tarkasteltu eri skenaarioiden avulla. Toteutettavaksi esitettävä skenaario on edullisin, mutta oppilaiden saavuttavuuden kannalta erittäin hyvä ja tulevaisuuden kannalta myös riskitön ratkaisu.

Perusopetuksen koulujen ja yksiköiden osalta suunnitelmassa on esitetty kuuden eri koulun lakkauttaminen tai yksikön opetustoiminnan lopettaminen ja siirto muihin kouluihin. Kaupunkialueella lakkauttamisen tai perusopetustoiminnan lopettamisen kohteena ovat Särkiniemen koulu ja Pitkälahden yksikkö (Pyöröön kuuluva). Maaseutualueella esitetään Muuruveden koulun lakkauttamista sekä Vehkalammin yksikön, Syvänniemen yksikön sekä Vehmersalmen yläluokkien opetustoiminnan siirtoa suurempiin taajamien kouluihin.

Tulevalla kymmenvuotiskaudella useita ylä- ja yhtenäiskouluja (Hatsalan klassillinen koulu, Pyörön koulu, Jynkänlahden koulu, Neulamäen koulu) tulee peruskorjauksen tai uusimisen eteen.

KUOPIO

Liite
Valitse päivämäärä
Asianro 696/00.01.02/2025

Kaupunkialueella nämä toimenpiteet tarkoittavat neljän koulun peruskorjausta tai uudistamista tulevalla vuosikymmenellä nyt jo rakenteilla olevan Minna Canthin (Mölymäki) yläkoulun lisäksi. Näiden lisäksi kolme vuosiluokkien 1–6 koulua vaativat mahdollisesti peruskorjausta.

Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkkosuunnitelma sisältää lakkautettavien päiväkotien, koulujen ja yksiköiden säästöjen laskennan vuosille 2026–2027 valtuuston talouden tasapainotustavoitteiden mukaan. Lisäksi suunnitelma sisältää investointien alustavan ohjelmoinnin vuoteen 2035 saakka.

Varhaiskasvatuksen osalta säästöt ovat noin 2,8 miljoonaa euroa ja perusopetuksen osalta 1,4 miljoonaa euroa eli yhteensä 4,2 miljoonaa euroa vuosina 2026–2027. Varhaiskasvatuksen investointikustannukset ovat 74 miljoonaa euroa vuosina 2026–2034 ja perusopetuksen investointikustannukset ovat 146 miljoonaa euroa vuosina 2026–2035. Koko kymmenvuotiskauden investointikustannukset ovat 220 miljoonaa euroa yhteensä eli keskimäärin 22 miljoonaa euroa vuodessa.

Saatavat säästöt lakkautettavien perusopetuksen koulujen peruskorjaamisen ja uudisrakentamisen osalta ovat noin 14 miljoonaa euroa. Näiden lisäksi yläkoulujen palveluverkon skenaario 5.1. ei sisällä Etelä-Kuopion kaupunkialueen yläkoulua (Hiltulanlahti), jonka rakentamatta jättämisestä saatava säästö on noin 17 miljoonaa euroa.

KUOPIO

Liite
Valitse päivämäärä
Asianro 696/00.01.02/2025

LIITE 1. Tiivistelmät henkilöstö- ja kuntalaiskyselyjen tuloksista sekä eri yhteisöjen antamista lausunnoista koskien FCG:n tekemää palveluverkkoselvitystä

Sekä henkilöstö- että kuntalaiskyselyssä ilmaistiin vahvaa vastustusta koulujen sulkemiselle, erityisesti maaseutualueilla. Vastaajat korostivat koulujen roolia erityisesti maaseutuyhteisöjen keskuksina sekä lähikoulujen ja -päiväkotien merkitystä lasten hyvinvoinnille, perheiden arjelle ja kyläyhteisöjen elinvoimaisuudelle. Kyselyiden vastaajat ymmärtävät palveluverkon sopeuttamisen tarpeen väestön vähenemisen ja taloudellisten paineiden vuoksi, mutta toivovat kaupunki- ja maaseutualueiden tasapuolista kohtelua, pitkäjänteistä ja ennakoivaa suunnittelua sekä kuntien välistä yhteistyötä. Päätöksenteon poukkoilevuutta kritisoitiin.

Vastauksissa lasten ja nuorten hyvinvointi ja sen priorisointi nousi keskiöön ja huolenaiheina nousi esiin erityisesti pitkien koulumatkojen, turvattomien reittien sekä suurten luokka- ja yksikkökokojen mahdolliset, pitkäaikaisetkin negatiiviset vaikutukset. Samaan aikaan vastaajat korostivat laadukkaan opetuksen merkitystä sekä ilmaistiin huolta pätevän henkilöstön saatavuudesta ja jaksamisesta erityisesti maaseutualueilla.

Maaseudun palveluiden vähentäminen herätti huolta mm. maaseudun elinvoimaisuuden säilyttämisen näkökulmasta. Ratkaisuiksi ehdotettiin lähipalveluiden kehittämistä, koulutilojen innovatiivisempaa ja tehokkaampaa käyttöä, lähi- ja etäopetuksen yhdistämistä, painotusopetuksen käyttöönottoa ja maaseutualueiden markkinointia vetovoiman lisäämiseksi ja paluumuuttajien houkuttelemiseksi. Monet vastaajat katsoivat myös veronkorotukset paremmaksi vaihtoehdoksi kuin säästöt, jotta lapsille ja nuorille voitaisiin tarjota paremmat lähtökohdat elämään. Myös kaupungin tarpeettomien investointien vähentämistä, sisäisten resurssien parempaa kohdentamista ja hallintokustannusten pienentämistä esitettiin säästökohteiksi.

Yhteisöiltä saaduissa vastuksissa korostui samankaltaiset teemat kuin henkilöstö- ja kuntalaiskyselyissä. Lausunnoissa nostettiin esiin huoli alueellisesta eriarvoistumisesta sekä selvityksen vaikutuksista alueiden elinvoimaan, kaveri- ja perhesuhteisiin, koulumatkojen pituuteen ja laadukkaan koulutuksen järjestämiseen.

Päiväkotien ja koulujen lakkauttamisen katsottiin vaikeuttavan maatilojen ja muiden yritysten arkea sekä mahdollisesti vähentävän ruuantuotannosta vastaavien maatilojen määrää. Osassa lausuntoja nostettiin esille myös esityksen vaikutus huoltovarmuuteen ja kokonaisturvallisuuteen. Vastausten mukaan maaseudun pitää pystyä kriisitilanteissa ylläpitämään elintärkeitä toimintoja ja palveluita ja täten kyläkoulut tulisi tunnistaa osaksi maaseutualueiden kriittistä sosiaalista infrastruktuuria ja sisällyttää osaksi huoltovarmuuden kehittämis- ja ylläpitosuunnitelmia.

Pohjois-Savon hyvinvointialue arvioi lausunnossa selvityksen esityksiä hyvinvointialueen palveluiden järjestämisvastuun (koulu- ja opiskeluterveydenhuolto, psykososiaalisen opiskeluhuollon palvelut, neuvolapalvelut) toteuttamisedellytysten näkökulmasta. Yleisesti opiskeluhuollon henkilöstöä on läsnä harvakseltaan, jolloin työskentely keskittyy ikäkausitarkastuksien toteuttamiseen sekä sovittuihin oppilastapaamisiin. Pienten koulujen

oppilailla palvelun saavutettavuus muissa kuin ennalta sovituissa vastaanotoista jää etäyhteyksien varaan. Lausunnon mukaan oppilasmäärältään pienillä kouluilla työskentelytiloissa ja sitä myötä yksityisyydensuojassa ja turvallisissa asiakastapaamisissa on ollut haasteita. Haasteena on näyttäytynyt myös henkilöstön saatavuus erityisesti haja-asutusalueille sekä vaatimus henkilöstön liikkumisesta toimipaikkojen välillä. Lisäksi henkilöstön yllättävissä poissaoloissa sijaisjärjestelyt ovat olleet ajoittain hyvin haasteellisia. Lausunnossa tuodaan esille, että etenkin neuropsykiatrisista haasteista kärsivien lasten ja nuorten oireilu voi hankaloitua ympäristön muutosten ja mahdollisten ryhmäkokojen kasvun myötä.

Vammaisneuvosto nosti lausunnossaan esille muun muassa pitkät koulumatkat, jotka rasittavat erityisesti vammaisia ja erityistä tuke tarvitsevia lapsia sekä suuret luokkakoot ja avoimet oppimisympäristöt, jotka eivät ole heidän mukaansa toimivin ratkaisu erityistä tukea tarvitsevalle oppilaalle.

KUOPIO

Liite
Valitse päivämäärä
Asianro 696/00.01.02/2025

LIITE 2. Kuopion asuntotuotanto suunnittelualueittain vuosina 2015–2024

Kuopiossa valmistuneet asunnot suunnittelualueittain 2014 - 2024										
Lähde: Taavi / Facta										
Suunnittelualue	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
101 Keskusta	30	80	43	146	237	436	116	586	575	91
102 Niirala	2	23	11	3	1	0	2	1	2	3
103 Haapaniemi	0	1	0	1	0	155	0	95	153	45
104 Rönö ja lähisaaret	2	0	0	0	0	1	7	0	1	9
111 Puijonlaakso - Taivaanpankko	153	47	214	544	0	0	342	42	110	0
113 Puijonsarvi (Päiväranta)	0	0	1	32	0	42	48	40	39	0
114 Puijo (Inkilänmäki)	145	162	90	70	0	0	0	0	2	0
115 Julkula	0	1	4	35	0	33	81	45	0	0
116 Niuva-Länsi-Puijo-Rypysuo	8	17	4	1	1	0	0	0	1	0
121 Itkonniemi-Männistö-Linnapelto	67	180	38	114	88	14	0	20	0	42
122 Saarijärvi-Rahusenkangas	2	1	0	0	1	0	0	1	1	0
123 Kettulanlahti	1	2	0	1	2	0	0	0	0	0
124 Kelloniemi-Likolahti	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
131 Savilahti	0	0	0	0	0	0	0	0	0	46
135 Neulamäki	0	0	35	0	0	0	0	0	0	19
142 Särkiniemi-Särkilahti	19	1	0	0	15	3	0	1	31	0
170 Sorsasalo	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
G Pieni-Neulamäki	2	0	1	2	0	2	0	0	0	0
242 Jynkkä	0	0	3	17	5	6	31	57	5	1
249 Levänen	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
252 Pitkälahti	1	1	0	0	0	2	0	1	2	0
253 Litmanen	7	1	12	12	65	3	2	18	1	54
254 Pirtti	201	125	92	74	66	52	91	40	41	84
255 Lehtoniemi-Keilankanta	171	89	371	589	219	378	168	295	43	73
256 Rautaniemi	22	36	21	28	24	13	24	13	36	1
257 Kiviharju	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
258 Vanuvuori	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0
259 Hiltulanlahti	1	23	51	43	45	61	137	103	49	37
Kaupunkialueet yhteensä	**837**	**790**	**991**	**1 713**	**769**	**1 201**	**1 049**	**1 358**	**1 093**	**505**
386 Länsi-Riistavesi	3	2	2	1	2	4	0	2	1	0
387 Itä-Riistavesi	1	1	0	0	0	1	0	0	0	0
388 Melalahti	1	2	3	0	1	0	2	0	0	1
464 Puutossalmi	4	3	2	6	4	4	3	5	4	0
465 Pellesmäki	6	4	6	2	5	3	1	4	3	1
466 Kurkimäki	5	2	5	11	5	10	8	4	1	0
467 Haminalahti	7	5	7	7	9	4	4	10	4	4
468 Hirvilahti	2	0	1	1	2	2	3	0	1	0
482 Ranta-Toivala	3	0	0	3	1	1	0	1	1	0
483 Jännevirta	0	0	0	1	2	0	3	0	0	0
484 Kurkiharju	1	0	1	1	2	0	1	0	2	0
501 Vehmersalmi	4	5	3	1	5	4	0	3	0	2
601 Karttula	5	3	7	3	3	4	6	5	4	1
602 Maaninka	2	5	4	8	5	9	9	7	5	7
701 Nilsiä keskeinen	3	1	3	11	4	0	3	1	0	0
702 Nilsiä itäinen	0	0	1	2	0	0	3	1	1	1
703 Nilsiä läntinen	0	1	3	2	2	4	3	2	0	3
704 Juankoski	5	1	1	3	1	5	1	2	0	1
Maaseutualueet yhteensä	**52**	**35**	**49**	**63**	**53**	**55**	**50**	**47**	**27**	**21**
Kaikki alueet Kuopiossa yhteensä	**889**	**825**	**1 040**	**1 776**	**822**	**1 256**	**1 099**	**1 405**	**1 120**	**526**

KUOPIO

Liite
Valitse päivämäärä
Asianro 696/00.01.02/2025

LIITE 3. Kuopion asunto-ohjelmointi alueittain vuosille 2026–2030 (2035)

Asunto-ohjelmointi 2026-2030 (2035)

Alue	2026	2027	2028	2029	2030	Yht 2026-2030	Yht 2031-2035	Yhteensä
Keskusta	200	210	220	270	260	1160	1100	2260
Savilahti	180	140	160	180	170	830	930	1760
Haapaniemi	150	110	110	120	120	610	440	1050
Maaseutualueet	50	50	50	60	60	270	250	520
Lehtoniemi-Keilankanta	10	70	70	80	80	310	160	470
Puijonlaakso-Taivaanpankko	0	20	20	50	50	140	220	360
Itkonniemen kaava-alue	0	0	0	50	50	100	250	350
Kivilampi	20	60	60	50	50	240	40	280
Kelloniemi	0	0	0	0	0	0	300	300
Neulamäki	0	0	0	50	40	90	160	250
Hiltulanlahti	20	40	50	30	30	170	0	170
Vanha asema	0	0	0	0	0	0	250	250
Julkula	0	0	0	0	50	50	170	220
Neulamäenrinne	0	0	0	50	40	90	60	150
Saarijärvi-Rahusenkangas	0	0	0	0	0	0	150	150
Sokeainkoulu	20	30	30	0	0	80	0	80
Vanuvuori	0	0	0	0	0	0	100	100
Niirala	0	60	0	0	0	60	0	60
Rautaniemi	10	10	30	10	0	60	0	60
Särkiniemi	0	0	0	0	0	0	90	90
Pirtti	30	0	0	0	0	30	0	30
Päiväranta	0	0	0	0	0	0	30	30
Litmanen	10	0	0	0	0	10	0	10
Yhteensä	**700**	**800**	**800**	**1000**	**1000**	**4300**	**4700**	**9000**

KUOPIO

Liite
Valitse päivämäärä
Asianro 696/00.01.02/2025

LIITE 4. Kuopion väestönmäärä vuonna 2024 ja väestöennuste suunnittelualueittain vuosille 2025–2030 ja 2035 (31.12.)

Kuopion väestönmäärä 31.12.2024 ja väestöennuste suunnittelualueittain vuosille 2025-2030 ja 2035 (31.12.)

	Toteutunut	Ennuste						
Suunnittelualue:	**31.12.2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**	**2035**
101 Keskusta	16 054	16 460	16 840	17 200	17 570	17 890	18 140	19 330
102 Niirala	3 788	3 740	3 770	3 830	3 830	3 830	3 820	3 820
103 Haapaniemi-Siikalahti	4 083	4 150	4 270	4 420	4 550	4 650	4 730	5 070
104 Rönö	527	520	520	520	520	520	510	510
111 Puijonlaakso-Taivaanpankko	7 725	7 620	7 600	7 630	7 620	7 660	7 670	7 750
113 Puijonsarvi (Päiväranta)	2 401	2 380	2 380	2 370	2 370	2 370	2 370	2 370
114 Puijo (Inkilänmäki)	3 261	3 360	3 360	3 360	3 350	3 350	3 340	3 320
115 Julkula	2 611	2 600	2 600	2 600	2 600	2 640	2 690	2 920
116 Niuva-Länsipuijo-Rypysuo	2 143	2 220	2 220	2 220	2 210	2 210	2 210	2 190
117 Laivonsaari	6	10	10	10	10	10	10	10
121 Itkonniemi-Männistö-Linnanpelto	6 017	6 090	6 140	6 170	6 210	6 360	6 500	7 070
122 Saarijärvi-Rahusenkangas	4 011	3 970	3 960	3 970	3 960	3 950	3 930	3 870
123 Kettulanlahti	734	720	720	720	720	720	710	700
124 Kelloniemi-Likolahti	1 756	1 750	1 750	1 750	1 750	1 750	1 830	2 160
131 Savilahti	23	480	970	1 130	1 350	1 580	1 790	2 760
133 Neulamäen kärkiosa	0	0	0	0	0	0	0	0
134 Kolmisoppi-Vuorilampi	0	0	0	0	0	0	0	0
135 Neulamäki - Pieni Neulamäki	5 554	5 330	5 340	5 430	5 520	5 600	5 640	5 810
142 Särkiniemi-Särkilahti	3 782	3 740	3 740	3 740	3 730	3 730	3 720	3 700
170 Sorsasalo	145	150	150	150	150	150	150	150
242 Jynkkä	3 367	3 430	3 430	3 430	3 450	3 470	3 520	3 600
249 Levänen	1 115	1 350	1 430	1 510	1 580	1 650	1 700	1 780
252 Pitkälahti	527	530	530	530	530	530	530	530
253 Litmanen	7 727	7 790	7 740	7 770	7 740	7 690	7 630	7 430
254 Pirtti	6 911	6 940	6 920	6 920	6 910	6 890	6 870	6 790
255 Lehtoniemi-Keilankanta	6 184	6 450	6 580	6 670	6 790	6 890	6 980	7 210
256 Rautaniemi	5 418	5 540	5 520	5 540	5 540	5 530	5 500	5 410
258 Vanuvuori	50	50	50	50	50	50	50	130
259 Hiltulanlahti	2 176	2 400	2 490	2 560	2 670	2 730	2 790	2 790
Kaupunkialueet yhteensä:	**98 096**	**99 770**	**101 030**	**102 200**	**103 280**	**104 400**	**105 330**	**109 180**
386 Länsi-Riistavesi	737	760	760	770	770	770	770	770
387 Itä-Riistavesi	372	380	370	370	370	370	370	360
388 Melalahti	842	860	860	860	860	860	860	860
464 Puutossalmi	697	710	720	730	740	740	750	780
465 Pellesmäki	1 394	1 400	1 410	1 410	1 420	1 420	1 430	1 450
466 Kurkimäki	1 043	1 070	1 080	1 100	1 110	1 130	1 140	1 190
467 Haminalahti - Kiviharju	1 331	1 310	1 330	1 340	1 350	1 370	1 380	1 440
468 Hirvilahti	471	480	470	480	470	460	450	400
474 Etelä-Kallaveden saaristo	0	0	0	0	0	0	0	0
475 Pohjois-Kallaveden saaristo	2	0	0	0	0	0	0	0
482 Ranta-Toivala	277	280	270	270	270	270	260	260
483 Jännevirta	235	220	220	220	220	220	210	210
484 Kurkiharju	435	430	420	420	410	410	410	390
501 Vehmersalmi	1 673	1 650	1 640	1 620	1 600	1 580	1 570	1 500
601 Karttula	3 046	3 030	3 010	2 990	2 970	2 950	2 930	2 880
602 Maaninka	3 367	3 370	3 360	3 350	3 340	3 330	3 320	3 290
701 Nilsiä	5 435	5 470	5 410	5 370	5 320	5 260	5 210	4 990
704 Juankoski	3 927	3 970	3 910	3 880	3 830	3 780	3 720	3 470
Maaseutualueet yhteensä:	**25 284**	**25 390**	**25 240**	**25 180**	**25 050**	**24 920**	**24 780**	**24 240**
Tuntematon/alueeton	2 286	1 440	1 430	1 320	1 370	1 384	1 390	1 380
Kaikki yhteensä	**125 666**	**126 600**	**127 700**	**128 700**	**129 700**	**130 704**	**131 500**	**134 800**

KUOPIO

Liite
Valitse päivämäärä
Asianro 696/00.01.02/2025

LIITE 5. Lasten muuttoliike ikäryhmittäin ja suunnittelualueittain Kuopiossa vuosina 2021–2024 (keskimäärin lasta vuodessa)

Lasten muuttoliike (sisäinen ja ulkoinen) ikaryhmittäin ja suunnittelualueittain

Taulukon lukema on alueen vuosittaisen nettomuuton keskiarvo laskettuna vuosilta 2021-2024.

	Muuttol. netto vuodessa (ka)					
Suunnittelualue	**0-6**	**7-12**	**13-15**	*Asuntotuotanto yht. 2021-2024*	*As.tuot. keskim. / v.*	*Selite*
E1 Keskusta	-4	4	15	1 368	342	*Kerrostaloasuntoja valmistunut paljon*
E2 Niirala	7	10	4	8	2	
E3 Haapaniemi	1	3	6	293	73	*Asuntoja valmistunut Mölymäelle*
E4 Rönö ja sen lähisaaret	1	-1	1	17	4	
C1 Puijonlaakso-Taivaanpankko	2	12	1	494	124	*Kerrostaloasuntoja valmistunut paljon*
C3 Puijonsarvi (Päiväranta)	4	9	4	127	32	*Asuntoja valmistunut paljon*
C4 Puijo (Inkilänmäki)	-10	-1	3	2	1	
C21 Julkula	-7	-2	-1	126	32	*Asuntoja valmistunut paljon*
C22 Niuva-Länsipuijo-Rypysuo	2	2	-2	1	0	
D1 Itkonniemi-Männistö-Linnanp.	-14	-4	3	62	16	
D2 Saarijärvi-Rahusenkangas	-7	-1	-1	2	1	
D3 Kettulanlahti	3	1	1			
D4 Kelloniemi-Likolahti	-4	-1	2			
F1 Savilahti	0	0	0	46	12	
F21 Neulamäki	1	10	7	19	5	
H21 Särkiniemi-Särkilahti	-7	-4	3	32	8	
B Sorsasalo	1	0	0			
G Pieni Neulamäki	-1	0	-1			
H12 Jynkkä	8	4	4	94	24	
H11 Levänen	6	4	0			
J11 Pitkälahti	-2	-3	0	3	1	
H14 Litmanen	4	-6	-2	75	19	
H16 Pirtti	11	-13	-1	256	64	*Asuntoja on valmistunut paljon*
H17 Lehtoniemi-Keilankanta	-22	8	8	579	145	*Asuntoja on valmistunut paljon*
H18 Rautaniemi	20	7	-5	74	19	
J13 Kiviharju	1	0	0			
J14 Vanuvuori	1	0	0	1	0	
J15 Hiltulanlahti	42	15	7	326	82	*Pientaloasuntoja valmistunut paljon*
Kaupunkialueet yhteensä	**38**	**55**	**55**	**4 005**	**1 001**	*Nettomuutto selvästi positiivinen*
386 Länsi-Riistavesi	-1	-1	-1	3	1	
387 Itä-Riistavesi	0	-2	-1			
388 Melalahti	0	3	-1	3	1	
464 Puutossalmi	5	2	-1	12	3	
465 Pellesmäki	4	2	-2	9	2	
466 Kurkimäki	6	2	-2	13	3	
467 Haminalahti	5	-1	0	22	6	
468 Hirvilahti	-2	1	-1	4	1	
482 Ranta-Toivala	-1	0	-1	2	1	
483 Jännevirta	-1	0	0	3	1	
484 Kurkiharju	-1	-1	0	3	1	
501 Vehmersalmi	0	2	0	5	1	
601 Karttula	3	-1	-4	16	4	
602 Maaninka	3	0	-2	28	7	
701 Nilsiä keskeinen	0	0	2	4	1	
702 Nilsiä itäinen	3	1	-1	6	2	
703 Nilsiä läntinen	1	-1	-2	8	2	
704 Juankoski	2	0	-1	4	1	
Maaseutualueet yhteensä	**25**	**7**	**-17**	**145**	**36**	*Pienten lasten muuttol.pos.*
Kuopion muuttoliike (netto) yht.	**80**	**82**	**51**	**4 150**	**1 038**	

Lähde: Tilastokeskus, osa-alueittainen väestörakenne 1-vuotisikäryhmittäin

KUOPIO

Liite
Valitse päivämäärä
Asianro 696/00.01.02/2025

LIITE 6. Syntyneet Kuopiossa suunnittelualueittain vuosina 2015–2024

Syntyneet suunnittelualueittain Kuopiossa vuosina 2015-2024

Lähde: Tilastokeskus

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
101 Keskusta	66	63	58	67	68	44	63	78	66	79
102 Niirala	27	22	36	22	26	34	17	15	20	21
103 Haapaniemi	27	25	20	15	19	18	22	23	16	20
104 Rönö	8	3	3	2	6	1	6	6	5	3
105 Siikalahti	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0
111 Puijonlaakso-Taivaanpankko	60	55	50	70	55	48	57	56	52	61
113 Puijonsarvi (Päiväranta)	28	23	13	23	22	14	22	20	20	15
114 Puijo (Inkilänmäki)	38	39	32	38	27	19	39	32	28	21
115 Julkula	56	27	29	27	29	39	28	28	32	41
116 Niuva-Länsipuijo-Rypysuo	16	18	24	23	19	25	21	15	17	12
121 Itkonniemi-Männistö-Linnanpelto	61	57	44	40	41	48	52	32	41	30
122 Saarijärvi-Rahusenkangas	51	48	36	42	32	31	30	32	31	20
123 Kettulanlahti	5	8	6	3	10	4	9	6	1	8
124 Kelloniemi-Likolahti	23	22	20	20	17	17	15	22	13	15
131 Savilahti	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
135 Neulamäki	47	38	48	38	54	44	39	30	33	39
142 Särkiniemi-Särkilahti	39	45	45	32	25	33	38	35	34	37
170 Sorsasalo	1	2	1	5	2	1	2	1	0	4
G Pieni Neulamäki	7	2	3	4	4	4	2	2	2	3
242 Jynkkä	44	50	34	30	20	40	29	32	27	30
249 Levänen	14	8	10	8	8	9	2	10	9	7
252 Pitkälahti	8	4	3	8	7	3	8	1	7	6
253 Litmanen	85	99	81	79	72	79	73	58	57	74
254 Pirtti	95	107	94	109	93	104	95	79	84	94
255 Lehtoniemi-Keilankanta	46	43	46	70	54	84	86	95	82	99
256 Rautaniemi	79	70	73	71	72	71	63	69	48	54
257 Kiviharju	0	1	0	1	0	1	2	0	0	0
258 Vanuvuori	1	1	1	1	0	0	0	0	1	0
259 Hiltulanlahti	3	5	13	8	20	29	45	39	56	61
Kaupunkialueet yhteensä	**937**	**886**	**824**	**856**	**802**	**844**	**865**	**816**	**782**	**854**
386 Länsi-Riistavesi	8	7	9	15	2	6	6	6	2	5
387 Itä-Riistavesi	3	2	1	0	1	3	5	2	3	4
388 Melalahti	7	4	12	4	8	6	5	8	4	4
464 Puutossalmi	8	7	11	6	6	9	8	9	6	7
465 Pellesmäki	15	16	14	18	15	16	12	13	10	13
466 Kurkimäki	11	11	14	12	14	9	14	14	11	8
467 Haminalahti	16	18	12	15	8	11	20	13	11	16
468 Hirvilahti	4	5	5	4	2	7	4	4	3	3
482 Ranta-Toivala	3	3	3	1	2	6	5	3	6	0
483 Jännevirta	3	2	3	2	2	0	4	2	3	7
484 Kurkiharju	2	4	3	4	1	2	1	5	3	3
501 Vehmersalmi	13	7	13	9	9	12	14	7	6	7
601 Karttula	26	28	32	29	27	21	31	26	27	29
602 Maaninka	29	34	26	28	26	28	29	23	26	28
701 Nilsiä keskeinen	19	26	25	6	21	18	19	13	14	15
702 Nilsiä itäinen	11	6	2	3	2	6	4	4	3	3
703 Nilsiä läntinen	11	15	10	11	6	7	9	9	7	9
704 Juankoski	31	29	25	17	25	17	29	18	19	26
Maaseutualueet yhteensä	**220**	**224**	**220**	**184**	**177**	**184**	**219**	**179**	**164**	**187**
Tuntematon / Alueettomat / Ulkomailla	4	4	4	8	8	4	7	1	8	5
Kaikki alueet Kuopiossa yhteensä	**1 161**	**1 114**	**1 048**	**1 048**	**987**	**1 032**	**1 091**	**996**	**954**	**1 046**

KUOPIO

Liite
Valitse päivämäärä
Asianro 696/00.01.02/2025

LIITE 7. Kuopion 0–6-vuotiaat 31.12.2024 ja ennuste vuoteen 2035

Kuopion 0-6-vuotiaat 31.12.2024 ja ikäryhmän ennuste vuoteen 2035

Lähde: Kuopion kaupungin ennuste 2024 (MDI)

Suunnittelualue	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2035
101 Keskusta	400	400	420	420	430	440	450	480
102 Niirala	155	160	150	150	160	160	160	160
103 Haapaniemi-Siikalahti	126	140	150	170	170	180	190	210
104 Rönö	36	40	40	40	30	30	30	40
111 Puijonlaakso-Taivaanpankko	332	320	330	340	340	350	350	370
113 Puijonsarvi (Päiväranta)	147	140	140	140	140	140	140	140
114 Puijo-Inkilänmäki	171	180	180	180	180	180	180	180
115 Julkula	214	230	230	220	220	220	230	260
116 Niuva-Länsipuijo-Rypysuo	127	120	120	120	120	120	120	130
121 Itkonniemi-Männistö-Linnanpe	251	260	270	260	260	270	280	310
122 Saarijärvi	171	180	190	200	200	200	200	210
123 Kettulanlahti	51	50	50	50	50	50	50	50
124 Kelloniemi-Likolahti	105	110	110	110	110	110	120	150
131 Savilahti	0	20	40	50	60	80	100	160
135 Neulamäki	258	300	310	320	330	330	340	320
142 Särkiniemi-Särkilahti	216	230	230	230	230	230	230	230
170 Sorsasalo	15	10	10	10	10	10	10	10
242 Jynkkä	236	240	250	240	240	250	260	270
249 Levänen	91	90	90	100	100	110	120	120
252 Pitkälahti	28	30	30	30	30	30	30	30
253 Litmanen	523	480	470	480	470	470	480	480
254 Pirtti	735	680	670	660	640	650	650	610
255 Lehtoniemi-Keilankanta	451	490	510	520	520	530	540	540
256 Rautaniemi	544	520	520	510	510	510	520	520
258 Vanuvuori	4	0	0	0	0	0	0	20
259 Hiltulanlahti	444	460	480	480	470	470	460	370
Kaupunkialue yhteensä:	**5 831**	**5 880**	**5 990**	**6 030**	**6 020**	**6 120**	**6 240**	**6 370**
386 Länsi-Riistavesi	38	30	40	40	40	40	40	50
387 Itä-Riistavesi	22	20	20	20	20	20	20	20
388 Melalahti	41	40	40	40	40	40	50	40
464 Puutossalmi	71	70	70	70	60	60	60	70
465 Pellesmäki	115	120	120	110	110	110	120	120
466 Kurkimäki	115	120	120	120	110	110	110	120
467 Haminalahti	119	110	110	110	110	110	120	120
468 Hirvilahti	27	30	30	30	30	30	30	40
482 Ranta-Toivala	27	20	20	20	20	20	20	20
483 Jännevirta	22	20	20	20	20	20	20	20
484 Kurkiharju	19	10	20	20	20	20	20	20
501 Vehmersalmi	55	60	60	60	50	60	60	60
601 Karttula	213	200	200	210	200	200	200	200
602 Maaninka	207	200	200	200	200	200	200	200
701 Nilsiä	199	210	210	210	210	210	210	210
704 Juankoski	159	150	140	150	150	150	150	150
Maaseutualueet yhteensä:	**1 449**	**1 410**	**1 420**	**1 430**	**1 390**	**1 400**	**1 430**	**1 460**
Alueettomat:	**105**	**90**	**80**	**70**	**110**	**110**	**100**	**70**
Kaikki yhteensä:	**7 385**	**7 380**	**7 490**	**7 530**	**7 520**	**7 630**	**7 770**	**7 900**

KUOPIO

Liite
Valitse päivämäärä
Asianro 696/00.01.02/2025

LIITE 8. Kuopion 7–12-vuotiaat 31.12.2024 ja ennuste vuoteen 2035

Kuopion 7-12-vuotiaat 31.12.2024 ja ikäryhmän ennuste vuoteen 2035

Lähde: Kuopion kaupungin ennuste 2024 (MDI)

Suunnittelualue	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2035
101 Keskusta	314	320	310	310	310	310	320	350
102 Niirala	191	180	180	180	160	150	150	150
103 Haapaniemi-Siikalahti	171	150	150	140	150	150	150	190
104 Rönö	23	20	20	20	30	30	30	30
111 Puijonlaakso-Taivaanpankko	302	270	250	250	240	250	240	260
113 Puijonsarvi (Päiväranta)	200	170	170	160	150	140	140	140
114 Puijo-Inkilänmäki	140	150	140	140	130	130	120	130
115 Julkula	204	190	180	190	180	190	180	190
116 Niuva-Länsipuijo-Rypysuo	172	160	140	140	130	120	120	120
121 Itkonniemi-Männistö-Linnanp	231	250	270	280	270	260	270	300
122 Saarijärvi	201	190	180	160	160	160	150	160
123 Kettulanlahti	57	50	50	50	50	50	50	50
124 Kelloniemi-Likolahti	95	90	90	90	80	80	80	100
131 Savilahti	0	10	10	20	30	40	50	100
135 Neulamäki	263	270	260	270	290	300	300	330
142 Särkiniemi-Särkilahti	197	200	180	190	190	190	180	180
170 Sorsasalo	9	10	10	10	10	10	10	10
242 Jynkkä	235	230	220	230	220	220	220	240
249 Levänen	77	70	80	80	80	80	90	100
252 Pitkälahti	36	30	30	30	30	20	30	30
253 Litmanen	460	430	420	400	390	380	370	360
254 Pirtti	704	690	660	640	640	610	600	570
255 Lehtoniemi-Keilankanta	384	380	370	370	370	370	370	400
256 Rautaniemi	658	640	610	580	550	540	520	490
258 Vanuvuori	5	0	0	0	0	0	0	10
259 Hiltulanlahti	274	320	330	360	390	400	430	430
Kaupunkialueet yhteensä:	**5 603**	**5 470**	**5 310**	**5 290**	**5 230**	**5 180**	**5 170**	**5 420**
386 Länsi-Riistavesi	55	60	60	50	50	50	40	40
387 Itä-Riistavesi	18	20	20	20	20	20	20	20
388 Melalahti	60	50	50	40	40	40	40	40
464 Puutossalmi	69	70	60	70	70	70	70	70
465 Pellesmäki	137	120	110	110	110	110	110	110
466 Kurkimäki	123	130	130	130	130	130	130	130
467 Haminalahti	153	170	150	140	150	140	140	150
468 Hirvilahti	29	30	30	30	20	20	20	20
482 Ranta-Toivala	25	20	20	20	20	20	20	20
483 Jännevirta	17	20	20	20	20	10	10	10
484 Kurkiharju	31	30	30	20	20	20	20	20
501 Vehmersalmi	77	70	60	60	60	60	60	60
601 Karttula	226	210	200	190	190	190	180	180
602 Maaninka	232	230	230	230	220	210	200	190
701 Nilsiä	286	240	230	200	200	180	170	180
704 Juankoski	181	160	160	150	140	130	120	120
Maaseutualueet yhteensä:	**1 719**	**1 630**	**1 560**	**1 480**	**1 460**	**1 400**	**1 350**	**1 360**
Alueettomat:	**157**	**150**	**130**	**130**	**140**	**140**	**120**	**100**
Kaikki Yhteensä:	**7 479**	**7 250**	**7 000**	**6 900**	**6 830**	**6 720**	**6 640**	**6 880**

KUOPIO

Liite
Valitse päivämäärä
Asianro 696/00.01.02/2025

LIITE 9. Kuopion 13–15-vuotiaat 31.12.2024 ja ennuste vuoteen 2035

Kuopion 13-15-vuotiaat 31.12.2024 ja ikäryhmän ennuste vuoteen 2035

Lähde: Kuopion kaupungin ennuste 2024 (MDI)

Suunnittelualue	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2035
101 Keskusta	192	200	210	220	220	210	200	200
102 Niirala	126	110	120	120	120	110	110	80
103 Haapaniemi-Siikalahti	94	100	90	110	100	110	100	100
104 Rönö	24	20	20	10	10	10	10	10
111 Puijonlaakso-Taivaanpankko	155	160	150	150	150	140	140	130
113 Puijonsarvi (Päiväranta)	109	110	100	100	100	90	90	70
114 Puijo-Inkilänmäki	90	80	90	80	90	80	80	70
115 Julkula	69	80	90	90	90	80	90	90
116 Niuva-Länsipuijo-Rypysuo	71	90	100	100	100	90	80	70
121 Itkonniemi-Männistö-Linnanp	130	140	140	140	140	160	150	160
122 Saarijärvi	95	100	110	110	100	100	90	80
123 Kettulanlahti	30	30	30	30	30	30	30	30
124 Kelloniemi-Likolahti	48	50	50	50	50	40	40	40
131 Savilahti	0	0	10	10	10	20	20	40
135 Neulamäki	123	140	150	170	160	150	150	170
142 Särkiniemi-Särkilahti	103	110	120	110	110	100	100	90
170 Sorsasalo	4	0	0	0	0	10	10	0
242 Jynkkä	154	130	130	120	130	130	130	120
249 Levänen	30	40	40	40	50	50	50	50
252 Pitkälahti	22	20	20	20	20	20	20	10
253 Litmanen	233	220	230	220	220	210	200	170
254 Pirtti	350	370	370	360	340	330	300	290
255 Lehtoniemi-Keilankanta	164	190	200	200	200	200	200	190
256 Rautaniemi	369	340	340	330	330	300	280	240
258 Vanuvuori	1	0	0	0	0	0	0	0
259 Hiltulanlahti	79	90	110	130	160	160	160	220
Kaupunkialueet yhteensä:	**2 865**	**2 920**	**3 020**	**3 020**	**3 030**	**2 930**	**2 830**	**2 720**
386 Länsi-Riistavesi	25	30	30	30	30	30	30	20
387 Itä-Riistavesi	13	10	10	10	10	10	10	10
388 Melalahti	37	40	30	40	30	30	20	20
464 Puutossalmi	38	30	30	30	30	30	30	30
465 Pellesmäki	60	70	70	70	70	60	60	60
466 Kurkimäki	62	60	60	50	60	60	70	60
467 Haminalahti	65	70	90	90	90	90	80	80
468 Hirvilahti	13	10	10	10	10	10	10	10
482 Ranta-Toivala	11	10	10	10	10	10	10	10
483 Jännevirta	8	10	10	10	10	10	10	10
484 Kurkiharju	12	10	10	20	20	20	20	10
501 Vehmersalmi	48	50	50	40	40	40	40	30
601 Karttula	102	110	110	120	100	100	90	90
602 Maaninka	123	120	120	110	110	120	120	100
701 Nilsiä	175	170	160	160	140	140	120	90
704 Juankoski	107	100	90	90	80	90	90	60
Maaseutualueet yhteensä:	**899**	**900**	**890**	**890**	**840**	**850**	**810**	**690**
Kaikki yhteensä	**3 764**	**3 840**	**3 920**	**3 910**	**3 890**	**3 760**	**3 630**	**3 430**

KUOPIO

Liite
Valitse päivämäärä
Asianro 696/00.01.02/2025

LIITE 10. Kuopion kaupunkialueen päiväkodit ja näiden maksimipaikkamäärät ja lasten määrät syyskuussa 2025

Päiväkodin nimi	Kunnallinen / yksityinen	Suunnittelualue	Hoito	Maksimi-lapsimäärä	Lasten määrä 9/2025	Täyttöaste
Keskustan alue (keskusta, Niiralan, Hapaaniemi, Rönö)				**879**	**757**	**86 %**
Alavan päiväkoti	Kunnallinen	Niirala	Päivä	112	109	97 %
Maljapuron päiväkoti	Kunnallinen	Keskusta	Päivä	63	68	108 %
Mölymäen päiväkoti	Kunnallinen	Haapaniemi	Päivä	157	103	66 %
Mustinlammen päiväkoti	Kunnallinen	Keskusta	Ympärivuorok.	126	110	87 %
Niiralan päiväkoti	Kunnallinen	Niirala	Päivä	113	113	100 %
Pumpputorin päiväkoti	Kunnallinen	Keskusta	Päivä	52	52	100 %
Kuopion Englantilainen leikkikoulu	Yksityinen	Keskusta	Päivä	84	81	96 %
Norlandia Aamutähti	Yksityinen	Keskusta	Päivä	70	47	67 %
Norlandia Poutapilvi	Yksityinen	Keskusta	Päivä	27	13	48 %
Verkanappula Nappulaportti	Yksityinen	Keskusta	Päivä	75	61	81 %
Neulamäen alue (Neulamäki, Pieni Neulamäki, Savilahti)				**204**	**191**	**94 %**
Neulasen päiväkoti	Kunnallinen	Neulamäki	Päivä	33	30	91 %
Tukkipojan päiväkoti	Kunnallinen	Neulamäki	Päivä	58	86	148 %
Tuohikontin päiväkoti	Kunnallinen	Neulamäki	Päivä	33	27	82 %
Kristillinen päiväkoti Timantti	Yksityinen	Neulamäki	Päivä	80	48	60 %
Särkiniemi-Särkilahti- Levänen-Jynkkä alue				**354**	**341**	**96 %**
Jynkän päiväkoti	Kunnallinen	Jynkkä	Päivä	169	165	98 %
Leväsen päiväkoti	Kunnallinen	Levänen	Päivä	35	32	91 %
Rauhalahden päiväkoti	Kunnallinen	Särkiniemi-Särkilahti	Päivä	96	64	67 %
Särkiniemen päiväkoti	Kunnallinen	Särkiniemi-Särkilahti	Päivä	54	80	148 %
Kollinen alue (Inkilänmäki, Kelloniemi, Itkonniemi,-Männistö-Linnanpelto, Kettulanlahti, Saarijärvi-Rahusenkangas)				**635**	**532**	**84 %**
Inkilänmäen päiväkoti	Kunnallinen	Puijo (Inkilänmäki)	Päivä	62	84	135 %
Kelloniemen päiväkoti	Kunnallinen	Kelloniemi-Likolahti	Päivä	33	30	91 %
Männistön päiväkoti	Kunnallinen	Itkonniemi-Männistö-Linnanpelto	Päivä	164	130	79 %
Pikkulinnan päiväkoti	Kunnallinen	Itkonniemi-Männistö-Linnanpelto	Päivä	66	48	73 %
Pitkälammen päiväkoti	Kunnallinen	Saarijärvi - Rahusenkangas	Päivä	33	32	97 %
Saarikellon päiväkoti	Kunnallinen	Saarijärvi - Rahusenkangas	Päivä	33	28	85 %
Vuorilinnan päiväkoti	Kunnallinen	Itkonniemi-Männistö-Linnanpelto	Päivä	96	86	90 %
Pilke Ketunpoika	Yksityinen	Kettulanlahti	Päivä	76	43	57 %
Touhula Pihlajalaakso	Yksityinen	Puijo (Inkilänmäki)	Päivä	72	51	71 %
Petosen alue (Litmanen, Pitkälahti)				**486**	**402**	**83 %**
Kaarenhovin päiväkoti	Kunnallinen	Litmanen	Päivä	85	43	51 %
Maunolanmäen päiväkoti	Kunnallinen	Litmanen	Päivä	78	94	121 %
Pyörön päiväkoti	Kunnallinen	Litmanen	Jatkettu/vkonloppu	192	154	80 %
Tuuliviirin päiväkoti	Kunnallinen	Litmanen	Päivä	89	88	99 %
Norlandia Pyrstötähti	Yksityinen	Litmanen	Päivä	27	14	52 %
Pikku-Saima Stainerpäiväkoti	Yksityinen	Litmanen	Päivä	15	9	60 %
Saaristokaupunki (Lehtoniemi-Keilankanta, Pirtti, Rautaniemi)				**1 395**	**1 196**	**86 %**
Kuikkalammen päiväkoti	Kunnallinen	Lehtoniemi-Keilankanta	Päivä	166	111	67 %
Kuoppamäen päiväkoti	Kunnallinen	Pirtti	Jatkettu	86	67	78 %
Lehtoniemen päiväkoti	Kunnallinen	Lehtoniemi-Keilankanta	Päivä	129	148	115 %
Pölläkänlahden päiväkoti	Kunnallinen	Rautaniemi	Päivä	92	107	116 %
Takkapolun päiväkoti	Kunnallinen	Pirtti	Päivä	70	106	151 %
Uppo-Nallen päiväkoti	Kunnallinen	Rautaniemi	Päivä	119	112	94 %
Rantapuiston päiväkoti	Kunnallinen	Lehtoniemi-Keilankanta	Päivä	66	45	68 %
Norlandia Priimi	Yksityinen	Pirtti	Päivä	129	119	92 %
Norlandia Louna	Yksityinen	Pirtti	Päivä	96	76	79 %
Pilke Väläys	Yksityinen	Pirtti	Päivä	96	61	64 %
Pilke Valo	Yksityinen	Lehtoniemi-Keilankanta	Päivä	120	77	64 %
Touhula Märssykori	Yksityinen	Pirtti	Päivä	70	54	77 %
Touhula Rautaniemi	Yksityinen	Rautaniemi	Päivä	84	47	56 %
Touhula Saaristokaupunki	Yksityinen	Pirtti	Päivä	72	66	92 %
Läntinen alue (Päiväranta, Niuva-Länsi-Puijo-Rypysuo, Julkula, Puijonlaakso-Taivaanpankko)				**526**	**582**	**111 %**
Länsi-Puijon päiväkoti	Kunnallinen	Niuva-Länsipuijo-Rypysuo	Päivä	79	94	119 %
Päivärannan päiväkoti	Kunnallinen	Puijo (Päiväranta)	Päivä	126	122	97 %
Puijonlaakson päiväkoti	Kunnallinen	Puijonlaakso-Taivaanpankko	Päivä	84	99	118 %
Sinikellon päiväkoti	Kunnallinen	Puijonlaakso-Taivaanpankko	Päivä	81	140	173 %
Toukolan päiväkoti	Kunnallinen	Julkula	Päivä	54	40	74 %
Norlandia Ketunkolo	Yksityinen	Puijonlaakso-Taivaanpankko	Päivä	30	25	83 %
Norlandia Pouta	Yksityinen	Julkula	Päivä	72	62	86 %
Hiltulanlahden alue				**372**	**329**	**88 %**
Hiltulanlahden päiväkoti	Kunnallinen	Hiltulanlahti	Päivä	177	156	88 %
Norlandia Lintukoto	Yksityinen	Hiltulanlahti	Päivä	31	31	100 %
Norlandia Sudenmarja	Yksityinen	Hiltulanlahti	Päivä	68	64	94 %
Touhula Hiltulanlahti	Yksityinen	Hiltulanlahti	Päivä	96	78	81 %
Yhteensä				**4 851**	**4 330**	**89 %**

KUOPIO

Liite
Valitse päivämäärä
Asianro 696/00.01.02/2025

LIITE 11. Kuopion maaseutualueiden päiväkodit ja näiden maksimipaikkamäärät ja lasten määrät syyskuussa 2025

Päiväkodin nimi	Kunnallinen / yksityi	Suunnittelualue	Hoito	Maksimi-lapsimäärä	Lasten määrä 9/2025	Täyttöaste
Nilsiä (kuuluu samaan palveluohjausalueeseen Inkilänmäen ja Männistön kanssa)				**216**	**127**	**59 %**
Nilsiän päiväkoti	Kunnallinen	Nilsiä	Ympärivuorok.	162	87	54 %
Pajulahden päiväkoti	Kunnallinen	Nilsiä	Päivä	54	40	74 %
Juankoski (kuuluu samaan palveluohjausalueeseen Inkilänmäen ja Männistön kanssa)				**128**	**108**	**84 %**
Juankosken päiväkoti	Kunnallinen	Juankoski	Jatkettu/vkonloppu	95	79	83 %
Muuruveden päiväkoti	Kunnallinen	Juankoski	Päivä	33	29	88 %
Maaninka (kuuluu samaan palveluohjausalueeseen Puijonlaakson, Päivärannan, Riistaveden ja Vehmersalmen kanssa)				**126**	**119**	**94 %**
Käärmelahden päiväkoti	Kunnallinen	Maaninka	Päivä	63	51	81 %
Maaningan päiväkoti	Kunnallinen	Maaninka	Jatkettu/vkonloppu	63	68	108 %
Riistavesi (kuuluu samaan palveluohjausalueeseen Puijonlaakson, Päivärannan, Maaningan ja Vehmersalmen kanssa kanssa)				**75**	**71**	**95 %**
Melalahden päiväkoti	Kunnallinen	Melalahti	Päivä	75	71	95 %
Karttula (kuuluu samaan palveluohjausalueeseen Särkiniemen, Jynkän ja eteläisen maaseudun kanssa)				**164**	**130**	**79 %**
Kissakuusen päiväkoti	Kunnallinen	Karttula	Päivä	47	32	68 %
Pihkapirtin päiväkoti	Kunnallinen	Karttula	Päivä	63	53	84 %
Syväniemen päiväkoti	Kunnallinen	Karttula	Päivä	54	45	83 %
Eteläinen maaseutu (kuuluu samaan palveluohjausalueeseen Puijonlaakson, Päivärannan, Riistaveden ja Maaningan kanssa)				**315**	**271**	**86 %**
Kurkimäen päiväkoti	Kunnallinen	Kurkimäki	Päivä	93	92	99 %
Von Wrightin päiväkoti	Kunnallinen	Haminalahti	Päivä	107	94	88 %
Vehmersalmen päiväkoti	Kunnallinen	Vehmersalmi	Päivä	63	35	56 %
Touhula Vehmasmäki	Yksityinen	Pellesmäki	Päivä	52	50	96 %
Yhteensä				**1 024**	**826**	**81 %**

KUOPIO

Liite
Valitse päivämäärä
Asianro 696/00.01.02/2025

LIITE 12. Kuopion palveluverkkosuunnitelma vuoteen 2035: Esitetyt muutokset varhaiskasvatuksen osalta keskeisellä kaupunkialueella.

KUOPIO

Liite
Valitse päivämäärä
Asianro 696/00.01.02/2025

LIITE 13. Kuopion palveluverkkosuunnitelma vuoteen 2035: Esitetyt muutokset varhaiskasvatuksen osalta maaseutualueilla.

KUOPIO

Liite
Valitse päivämäärä
Asianro 696/00.01.02/2025

LIITE 14. Kuopion palveluverkkosuunnitelma vuoteen 2035: Esitetyt muutokset perusopetuksen osalta kaupunkialueella yläkouluskenaarion 5.1 mukaisesti

KUOPIO

Liite
Valitse päivämäärä
Asianro 696/00.01.02/2025

LIITE 15. Kuopion palveluverkkosuunnitelma vuoteen 2035: Esitetyt muutokset perusopetuksen osalta maaseutualueilla.

KUOPIO

Liite
Valitse päivämäärä
Asianro 696/00.01.02/2025

LIITE 16. Kuopion palveluverkkosuunnitelma. Etäisyys lähimpään päiväkotiin kaupunkialueella.

KUOPIO

Liite
Valitse päivämäärä
Asianro 696/00.01.02/2025

LIITE 17. Kuopion palveluverkkosuunnitelma. Etäisyys lähimpään alakouluun kaupunkialueella.

KUOPIO

Liite
Valitse päivämäärä
Asianro 696/00.01.02/2025

LIITE 18. Kuopion palveluverkkosuunnitelma. Etäisyys lähimpään alakouluun maaseutualueella.

KUOPIO

Liite
Valitse päivämäärä
Asianro 696/00.01.02/2025

LIITE 19a. Kuopion palveluverkkosuunnitelma. Viiden yläkoulun skenaario 1. Yläkouluikäisten painopisteet ja yläkoulujen saavutettavuus kaupunkialueella.

KUOPIO

Liite
Valitse päivämäärä
Asianro 696/00.01.02/2025

LIITE 19b. Kuopion palveluverkkosuunnitelma. Viiden yläkoulun skenaario 2. Yläkouluikäisten painopisteet ja yläkoulujen saavutettavuus kaupunkialueella.

KUOPIO

Liite
Valitse päivämäärä
Asianro 696/00.01.02/2025

LIITE 19c. Kuopion palveluverkkosuunnitelma. Kuuden yläkoulun skenaario 1. Yläkouluikäisten painopisteet ja yläkoulujen saavutettavuus kaupunkialueella.

KUOPIO

Liite
Valitse päivämäärä
Asianro 696/00.01.02/2025

LIITE 20. Varhaiskasvatuksen investointikulut vuosille 2026–2035 ja säästöt vuosille 2026–2027

Kunnallisten varhaiskasvatusyksiköiden arvioidut investointikustannukset (M€) vuosille 2026–2035

Investointikohteet	Toimenpide	2026	2027	2028	2029	2030-2035	Yhteensä	Huom!
Peukaloisen päiväkoti	uudisrakentaminen	2,85	2,85			0,00	**5,7**	Päätös on, suunnitteilla
Kaarenhovin päiväkoti	peruskorjaus tai uudisrakentaminen		4,00	4,00		0,00	**8,0**	Arvio, ei päätöstä
Särkiniemen päiväkoti	uudisrakentaminen			3,25	3,25	0,00	**6,5**	Arvio, ei päätöstä
Maljapuron päiväkoti	peruskorjaus				3,15	3,15	**6,3**	Arvio, ei päätöstä
Inkilänmäen päiväkoti	uudisrakentaminen				4,00	4,00	**8,0**	Arvio, ei päätöstä
Neulamäen päiväkoti	uudisrakentaminen					9,00	**9,0**	Arvio, ei päätöstä
Pitkälahden päiväkoti	peruskorjaus					7,00	**7,0**	Arvio, ei päätöstä
Toukolan päiväkoti	peruskorjaus ja laajennus					8,00	**8,0**	Arvio, ei päätöstä
Haapaniemen päiväkoti	uudisrakentaminen					6,50	**6,5**	Arvio, ei päätöstä
Pirtin päiväkoti	uudisrakentaminen					9,00	**9,0**	Arvio, ei päätöstä
Yhteensä		**2,85**	**6,85**	**7,25**	**10,40**	**46,65**	**74,0**	

Kunnallisten varhaiskasvatusyksiköiden arvioidut säästöt*) (€) vuosille 2026–2027

Säästökohteet	2026	2027	Yhteensä
Leväsen päiväkodin lakkautus	-188 000	-448 000	-636 000
Rantapuiston päiväkodin lakkautus	-383 000	-767 000	-1 150 000
Palonurmen ryhmäperhepäivähoidon lakkautus	-64 000	-128 000	-192 000
Vehkalammin yksikön lakkautus	-76 000	-152 000	-228 000
Muuruveden päiväkodin lakkautus	-168 000	-336 000	-504 000
Männistön vanhan päiväkodin lakkautus	0	-63 000	-63 000
Yhteensä	**-879 000**	**-1 894 000**	**-2 773 000**

*) Säästyvinä kuluina on esitetty tilakustannukset ja henkilöstökulut sekä palveluostot muiden yksiköiden, paitsi Männistön vanhan päiväkodin osalta, jonka osalta on esitetty vain tilakustannukset. Tilakustannukset ovat Tilapalveluiden veloittama kustannus palvelualueelta. Henkilöstökulut sisältävät varhaiskasvatuksen opettajien, hoitajien, avustajien ja hallinnon kulut. Palveluostot sisältävät mm. ateriakustannukset, tietohallinnon ja kiinteistöhuollon kuluja.

KUOPIO

Liite
Valitse päivämäärä
Asianro 696/00.01.02/2025

LIITE 21. Kaupunkialueen kunnallisten päiväkotien kuntoluokitus kartalla.

KUOPIO

Liite
Valitse päivämäärä
Asianro 696/00.01.02/2025

LIITE 22. Kaupunkialueen kunnallisten koulujen/yksiköiden kuntoluokitus kartalla.

KUOPIO

Liite
Valitse päivämäärä
Asianro 696/00.01.02/2025

Kuopion kaupunki
PL 228 (Tulliportinkatu 31)
70101 Kuopio
Puhelin: 017 182 111
www.kuopio.fi
Y-tunnus: 0171450-7